

Biblioteca

Revistă de bibliologie și știința informării

3 / 2021

COLEGIUL EDITORIAL:

COMITET ȘTIINȚIFIC

prof. univ. dr. DOINA BANCIU
prof. univ. dr. AGNES ERICH
lect. univ. dr. MARIA MICLE
ELENA PINTILEI
conf. univ. dr. CRISTINA POPESCU
prof. univ. dr. ANGELA REPANOVICI
prof. univ. dr. ELENA ȚIRZIMAN
acad. FLORIN FILIP
prof. univ. dr. ZANFIR ILIE
prof. univ. dr. MIRCEA REGNEALĂ
dr. OCTAVIAN MIHAIL SACHELARIE

COLEGIU CONSULTATIV

EUGENIA BEJAN
dr. ADRIANA-ELENA BORUNĂ
NICOLETA MARINESCU
dr. FLORICA-ELISABETA NUȚIU-VULCĂNESCU
VERA OSOIANU
dr. CARMEN-LEOCADIA PESANTEZ POZO
prof. univ. dr. hab. NELLY ȚURCAN
dr. ing. MIHAELA VOINICU
lect. univ. dr. ROBERT CORAVU
lect. univ. dr. CONSTANTIN ITTU

COLECTIV REDACȚIONAL

coordonator: dr. RALUCA MAN
tehoredactare computerizată: FLORIN NISTOR
distribuție: ADRIANA IOSIF

Adresa: B-dul Unirii, nr. 22, București,
cod poștal 030833, OP 4, sector 3,
telefon: 021.3142434/1075,
e-mail: raluca.man@bibnat.ro
adriana.iosif@bibnat.ro (a se vedea coperta 3)

EDITORIAL

O scriere necunoscută a lui B. Jordan despre situația bibliotecilor școlilor primare din București la începutul celui de-al doilea război mondial

Robert Coravup. 1

REPERE PROFESIONALE. METODOLOGIE

Formarea profesională continuă a personalului de specialitate din bibliotecile Republicii Moldova în contextul europenizării

Lilia Povestcap. 4

VIAȚA BIBLIOTECILOR

Elena Peticari Davila - O personalitate fascinantă

Cristina Baciup. 12

Rolul bibliotecii publice în procesul de învățare continuă

Loredana Stanciu, Melania Butnariup. 16

PATRIMONIU

O ctitorie a lui Matei Basarab mai puțin cunoscută: tipografia de la Câmpulung-Muscel

Maria-Magdalena Ioniță-Roșoiup. 21

MERIDIAN BIBLIOLOGIC

Biblioteca Națională din Qatar (II)

Raluca Manp. 24

GALAXIA GUTENBERG

Practici inovatoare de promovare a bibliotecilor

Simona-Gabriela Sînzianup. 31

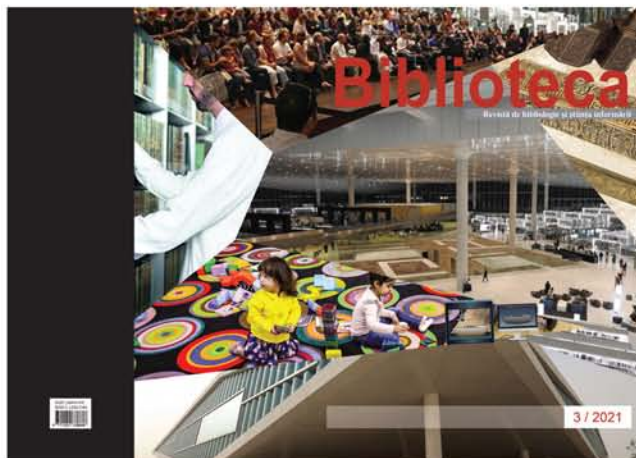
Literatura și arta românească, la sfârșitul secolului al XIX-lea

Iuliana Ciucăp. 35

Recenzie: Constanța Dumitrășconiu. Formatul Unimarc Bibliografic în teorie și practică: vol.2

Raluca Manp. 38

Responsabilitatea pentru conținutul articolelor aparține autorilor.

O scriere necunoscută a lui B. Jordan despre situația bibliotecilor școlilor primare din București la începutul celui de-al doilea război mondial

Lector univ. dr. Robert Coravu
Universitatea din București. Facultatea de Litere
e-mail: robert.coravu@litere.unibuc.ro

În urmă cu ceva ani, în timp ce navigam prin Biblioteca Digitală a Bucureștilor (www.digibuc.ro), mi-a atras atenția un titlu: „Bibliotecile școalelor primare din București”. Este vorba de un articol publicat în *Anuarul școalelor primare din Municipiul București pe 1941-1942* (1942), sub semnătura lui B. Jordan.

BIBLIOTECILE școalelor = primare din București =

Acțiunea culturală a unei școli este în cea mai mare parte rezultatul unui cumul de instituții anexe, printre care biblioteca ocupă, sau ar trebui să ocupe, un loc de căpetenie. Dar prea de puține ori se întâmplă să fie așa. Pricinile sunt numeroase și de remedierea lor nu ne-am ocupat decât doar când ne-am adus aminte că trebuie să dăm o soluție și acestei probleme. În primul rând e foarte greu să stabilești cărțile care trebuie să corespundă cerințelor sufletești superioare ale copiilor și care de altfel lipsesc în cea mai mare parte. Foarte rar scriitorii noștri au scris pentru vârsta copilăriei, iar cărțile de literatură sănătoasă pentru tineretul școlar, sunt doar întâmplătoare. Se poate, totuși, cu oarecare stăruință, alcătui un catalog de autori români, care să poată fi pus la îndemâna copiilor. Cele mai multe din cărți sunt scrise de autori nepregătiți și le lipsește estetica prezentării, stilul fiind adeseori stăleit și dominat de expresiuni greoaie, confuze, iar acțiunea rău condusă și fără nicio motivare.

O altă cauză ar fi lipsa de pregătire a persoanelor cărora li se încredințează sarcina conducerii bibliotecilor. Factorul care crează mișcarea vie din jurul unei biblioteci este **bibliotecarul**. Trebuie să recunoaștem că nu e ușor lucru să fii bibliotecar. E necesar în primul rând să ai **dragoste** pentru carte, să **cunoști** lucrul ce-l faci, să ai **răbdare** și **conștiințiozitate**, lucruri care se pot întâlni rar.

Pentru aceasta e necesară o pregătire de specialitate, așa cum au fost cursurile pentru bibliotecari organizate de Ministerul Educației și Cercetării Școlare.
www.digibuc.ro

Sursa: www.digibuc.ro

B. Jordan este pseudonimul literar al lui Iordache Bucă (nume schimbat ulterior în Iordache Botnă) (1903-1962), prozator și publicist gălățean, membru al Uniunii Scriitorilor. Învățător ca formație, s-a afirmat, în paralel cu activitatea didactică sau cea de funcționar, printr-un condei harnic, publicând romane, opere de nonficțiune, manuale și numeroase

articole. Conform *Dicționarului general al literaturii române*, cele mai multe din prozele lui Jordan sunt inspirate din mediul școlar, provincial sau rural¹. Între altele, B. Jordan a publicat și o biografie² a lui I.L. Caragiale, impresionantă prin dimensiuni (aproape 500 de pagini), elaborată împreună cu Lucian Predescu, dar și una dedicată actriței Greta Garbo³. Scrierile sale au fost inventariate într-o biobibliografie⁴ alcătuită de istoricul literar Gheorghe S. Ștefănescu și editată, în buna tradiție a bibliotecilor publice de punere în valoare a autorilor locali, de Biblioteca Județeană „V.A. Urechia” din Galați (1972).

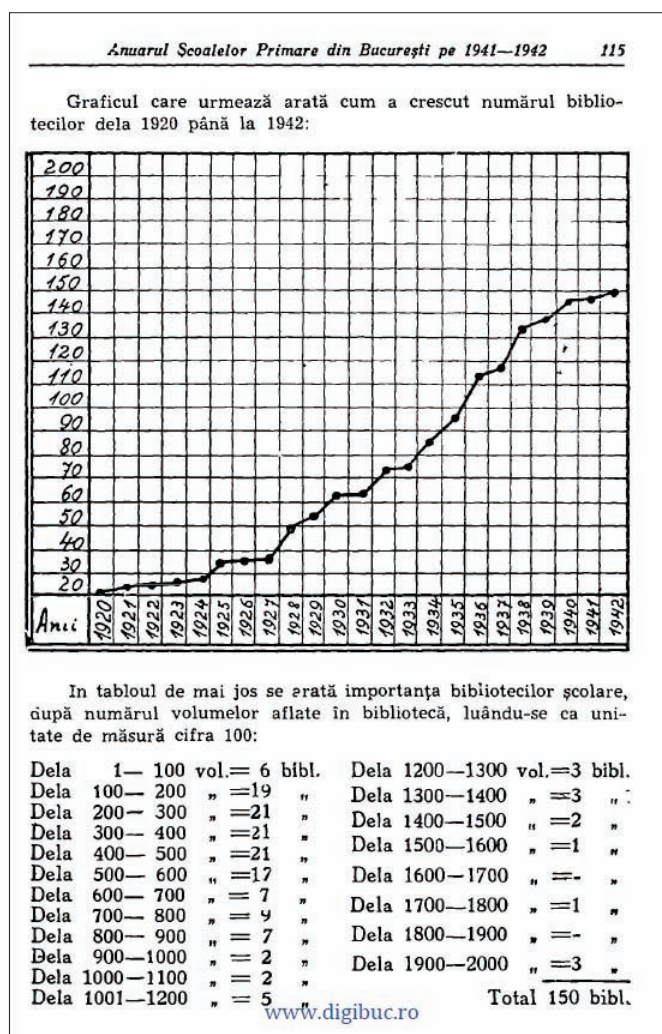
Articolul referitor la bibliotecile școlare bucureștene nu se regăsește în biobibliografia dedicată scriitorului gălățean⁵. În schimb, în această lucrare este menționat un text similar⁶ publicat în *Frontul Plugarilor*, unde B. Jordan a fost redactor în perioada 1947-1948. Acolo, însă, tema bibliotecilor școlare românești este abordată mult mai succint și din perspectiva imperativelor ideologice ale momentului.

Avem de-a face, așadar, cu o scriere ignorată a lui B. Jordan dintr-un anuar despre care presupunem că a avut o singură apariție⁷, probabil din cauza vremurilor grele pe care țara și lumea întreagă le traversau la începutul deceniului al cincilea al secolului trecut. O a doua constatare este că interesul autorului față de situația bibliotecilor școlare este unul conjunctural, nespecific activității sale publicistice. Cu toate acestea, „Bibliotecile școalelor primare din București” ne dezvăluie un B. Jordan familiarizat cu principalele lor probleme la momentul respectiv, dar și cu tehnicile de bibliotecă în general. Sursa acestor cunoștințe de specialitate, ne lămurește chiar autorul, este experiența pe care a dobândit-o în privința organizării bibliotecilor pe când îndeplinea funcția de inspector al Căminelor Culturale ale Fundației Culturale Regale „Regele Mihai I”⁸.

B. Jordan își începe articolul cu o pledoarie pentru rolul pe care o bibliotecă trebuie să îl aibă în îndeplinirea „misiunii culturale” a unei școli și menționează drept cauze pentru care bibliotecile școlare românești nu răspund acestui deziderat deficiențele de spațiu și mobilier, amestecul în unele școli al bibliotecii cu arhiva, slaba preocupare a scriitorilor români de a contribui la îmbogățirea literaturii pentru copii dar și lipsa pregătirii profesionale a bibliotecarilor. Pentru a fi cel care creează „mișcarea vie în jurul unei biblioteci”, bibliotecarul, pe lângă obligația „să păstreze cheile și să fie răspunzător de bibliotecă” trebuie să aibă anumite calități: „**dragoste** pentru carte, să **cunoști** lucrul ce-l faci, să ai **răbdare** și

conștiinciozitate” (subl. B. Jordan)⁹. Bibliotecarul, adaugă Jordan, trebuie „să fie întotdeauna la datorie, căci lipsa lui distramă viața bibliotecii”¹⁰. Autorul subliniază în acest context utilitatea unor cursuri de pregătire profesională, evocându-le ca bun exemplu pe cele organizate de Ministerul Educației Naționale în anul 1936.

B. Jordan opinează că bibliotecile organizate pe clase, existente la data respectivă în peste jumătate din școlile bucureștene, sunt mai potrivite/eficiente decât cele în care colecțiile sunt centralizate într-un singur spațiu. În total, din cele 165 de școli existente la momentul respectiv, doar 15 nu aveau deloc bibliotecă; însă, din cele 150 dotate cu bibliotecă, 137 nu dispuneau de o „sală de bibliotecă” (sală de lectură), ci doar de colecții de publicații. Într-un tabel putem urmări creșterea anuală a numărului de biblioteci școlare începând din 1920, când existau doar 20 de asemenea structuri în cadrul școlilor bucureștene¹¹.

Sursa: www.digibuc.ro

Autorul furnizează, de asemenea, interesante date statistice privind colecțiile și cititorii acestora. Astfel, ele dețineau în total 87.642 de volume (în medie, 584 vol./școală, conform calculului nostru), numărul total al cititorilor - presupunem că e vorba de cei înscriși - era de 22.431, iar numărul volumelor consultate 36.219¹², ceea ce s-ar traduce într-un indicator de lectură de 1,6 vol./cititor și un indicator de circulație de aproximativ 41%. Analizând clasificarea bibliotecilor în funcție de dimensiunea colecțiilor¹³, constatăm însă că doar

20 dintre ele cuprindeau peste 1000 de volume, cele mai multe (99 din totalul de 150) având între 100 și 600 de volume.

Ultima parte a articolului este dedicată unor „îndrumări” pentru activitatea bibliotecilor școlare, referitoare la prezervarea colecțiilor (legarea cărților în coperti de carton, în special a celor mai consultate), promovarea lecturii („o dată sau de două ori pe săptămână să se facă lectură cu copiii în clasă, pentru a trezi gustul de citit”¹⁴), dezvoltarea colecțiilor (necesitatea de a achiziționa și publicații periodice, folosirea cataloagelor de editură ca sursă pentru selecție), evidența colecțiilor (inventarierea și ștampilarea) și organizarea lor (pe trei secții: pentru școlari, pentru învățători și pentru alte categorii de cititori; pentru fiecare secție să existe „câte un dulap, un catalog și un număr de raft deosebit”, în acest scop fiind necesare „cataloage pentru cetitori”, „etichete ex-libris-uri” și „etichete de lipit pe călcâiul cărții”; cărțile să fie „numerotate” și așezate în raft pe mărime; să existe și un fișier comun, ordonat în funcție de autori, care să cuprindă cărțile din fiecare secție) sau activitatea de împrumut (cărțile să fie împrumutate în conformitate cu „priceperea” cititorului, împrumuturile să fie înregistrate în fișele cititorilor, să se împrumute maxim două cărți și să nu se împrumute altă carte decât după restituirea celei/celor împrumutate anterior)¹⁵.

Recuperarea acestei mărturii, dincolo de relevanța istorică a detaliilor privind situația bibliotecilor școlare românești din prima jumătate a secolului trecut, are și o altă semnificație: este o pledoarie implicită pentru îmbogățirea conținutului bibliotecilor noastre digitale. Digitizarea publicațiilor românești din trecut facilitează documentarea cercetătorului și uneori, după cum o dovedește și exemplul de față, regăsirea și aducerea la lumină a unor informații mai puțin sau deloc cunoscute.

Note:

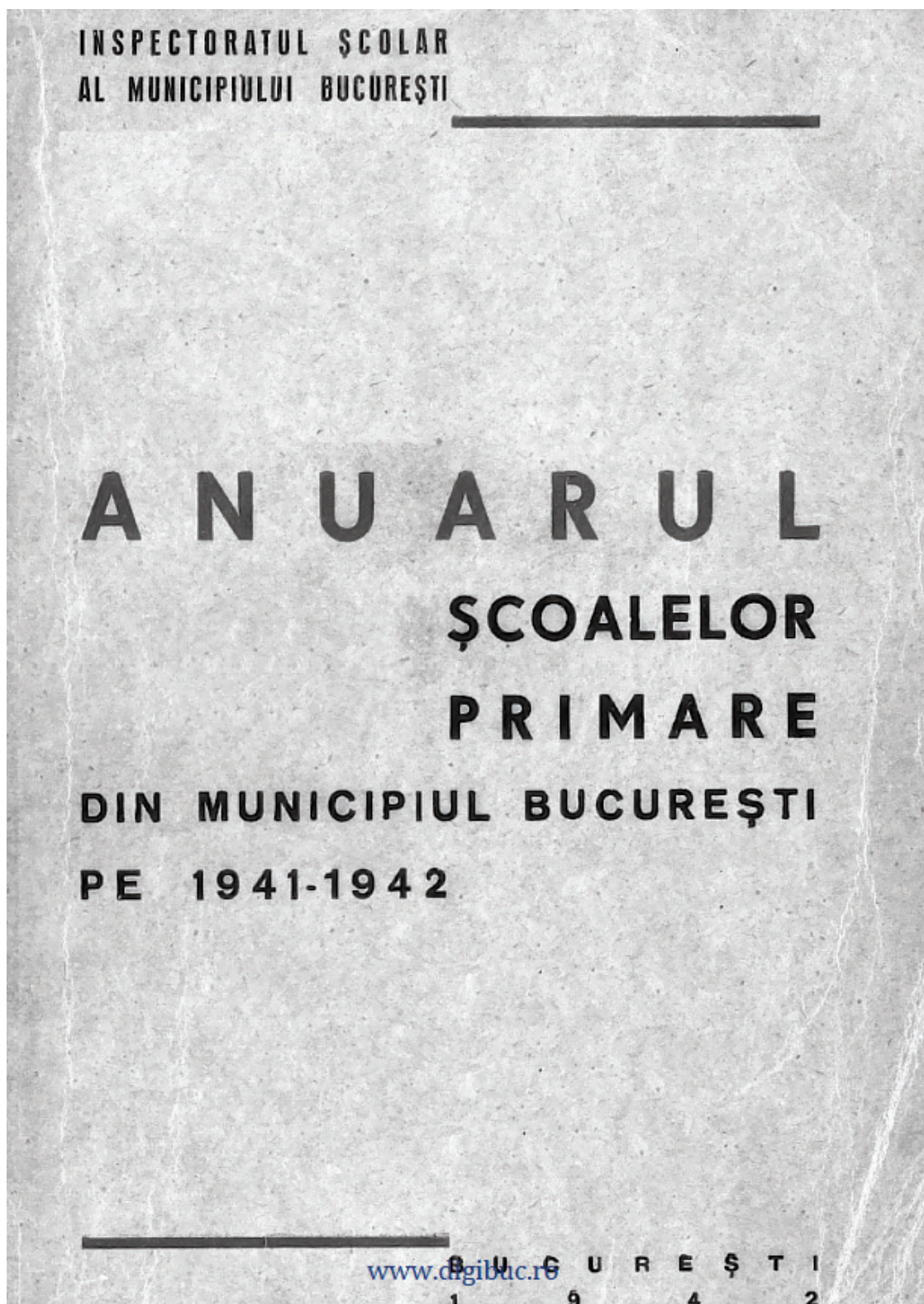
1. Academia Română. Jordan, B. În: *Dicționarul general al literaturii române*: E-K. București: Editura Univers Enciclopedic, 2005, p. 743.
2. Jordan, B.; Predescu, Lucian. *Caragiale : tragicul destin al unui mare scriitor*. București: Editura „Cugetarea”, 1939.
3. Jordan, B. *Greta Garbo*. București: Editura „Cugetarea”, 1939.
4. Ștefănescu, Gh. S. *B. Jordan : 1903-1962 : Biobibliografie*. Galați : s.n, 1972.
5. Autorul adresează mulțumiri doamnelor Catrina Căluian (Biblioteca Județeană „V.A. Urechia” din Galați) și Gina Enescu (Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” din București) pentru sprijinul documentar acordat.
6. Jordan, B. Bibliotecile școlare. În: *Frontul Plugarilor*, vol. 3, 19 septembrie 1947, p. 2.
7. Pe baza investigațiilor noastre efectuate online. Din păcate, Bibliografia Națională Retrospectivă a Periodicelor, editată de Biblioteca Academiei Române, nu ne-a fost de ajutor, în condițiile în care ultimul volum publicat se oprește la anul 1930.
8. Jordan, B. Bibliotecile școalelor primare din București. În: *Anuarul școalelor primare din Municipiul București pe 1941-1942*. București: Inspectoratul Școlar al Municipiului București, 1942, p. 117.
9. Ibidem, p. 112.
10. Ibidem, p. 119.
11. Ibidem, p. 114.

12. Ibidem.
13. Ibidem, p. 115.
14. Ibidem, p. 117.
15. Ibidem, p. 117-119.

Bibliografie:

1. ACADEMIA ROMÂNĂ. Jordan, B. În: *Dicționarul general al literaturii române : E-K*. București: Editura Univers Enciclopedic, 2005, p. 742-744.

2. CIUPERCĂ, Livia. B. Jordan - biograful. În: *Dunărea de Jos*, nr. 187, 2017, p. 51.
3. JORDAN, B. Bibliotecile școalelor primare din București. În: *Anuarul școalelor primare din Municipiul București pe 1941-1942*. București: Inspectoratul Școlar al Municipiului București, 1942, p. 112-119. Disponibil pe Internet la adresa: <https://bit.ly/3uUJB2P>.
4. JORDAN, B. Bibliotecile școlare. În: *Frontul Plugarilor*, vol. 3, 19 septembrie 1947, p. 2.

Sursa: www.digibuc.ro

Formarea profesională continuă a personalului de specialitate din bibliotecile Republicii Moldova în contextul europeanizării

Lilia POVESTCA, drd., specialist principal
Biblioteca Națională a Republicii Moldova

Direcția Cercetare și Dezvoltare în Biblioteconomie și Știința Informării.
Centrul de Formare Profesională Continuă în Biblioteconomie și Științe ale Informării
e-mail: lpovestca@bnrm.md

Introducere

Una din tendințele de dezvoltare a învățământului pe plan mondial este formarea profesională continuă și recalificarea persoanelor. La nivel european educația constituie o prioritate și se pune accent pe îmbunătățirea permanentă și dezvoltarea competențelor noi, conform necesităților societății cunoașterii. Însuși conceptul de „instruire continuă” a fost introdus în Tratatul de la Amsterdam, iar anul 1996 a fost declarat la nivelul Uniunii Europene (UE) „Anul European al Educației Permanente”. Politicile UE în domeniul educației și formării profesionale constituie puncte de reper pentru elaborarea de către fiecare stat care aspiră la aderarea standardelor europene, a reglementărilor, politicilor și direcțiilor de acțiune specifice. Republica Moldova se aliniază structurilor europene în domeniu care participă la organizarea națională și internațională a transferului de informații și documente. Personalul de specialitate din biblioteci este actorul principal care asigură accesul, schimbul și partajarea informației.

În contextul creșterii proceselor de integrare globală, una din cele mai importante sarcini ale politicii Republicii Moldova este crearea unei platforme educaționale deschise, care va contribui la dezvoltarea și perfecționarea resurselor umane în baza valorilor democratice. Este foarte important de a sublinia că bibliotecile din Republica Moldova pot progresa și deveni instituții performante asemenea celor din spațiul european, dar pentru aceasta este necesar un sistem de formare profesională continuă de calitate și valoare. Reformele din domeniile culturii și educației pot fi duse la capăt cu resurse umane competente. Personalul de specialitate din bibliotecile Republicii Moldova cu competențe profesionale specifice vor contribui la realizarea lor. Schimbul de cunoștințe, informații, experiențe între personalul de specialitate din bibliotecile europene subliniază rolul procesului de formare profesională continuă într-o societate bazată pe cunoaștere și tehnologii avansate.

Contextul European pentru formarea profesională

În ultimele două decenii, la nivel european, au fost aprobate documente referitoare la formarea profesională. Acordul de asociere UE, articolul 123, lit.b prevede „modernizarea sistemelor de educație și formare profesională, îmbunătățirea calității, relevanței și accesul la acestea” [1]. Drept urmare, menționăm cele mai semnificative documente europene privind formarea profesională:

Declarația de la Lisabona (martie, 2000), care stabilește o serie de obiective de a pune fundamentul unei societăți bazate pe cunoaștere, care se poate realiza doar prin adaptarea și îmbunătățirea sistemelor de educație și formare profesională. Potrivit Comisiei Europene, prioritatea centrală a *Programului de învățare pe parcursul vieții* constă în a transforma UE „în cea mai competitivă economie bazată pe cunoaștere din lume, capabilă de o creștere economică durabilă însoțită de o creștere cantitativă și calitativă a numărului locurilor de muncă și de o mai mare coeziune socială” [19].

Memorandumul privind învățarea pe tot parcursul vieții al Comisiei Europene (octombrie, 2000) formulează o serie de mesaje-cheie: garantarea accesului universal și continuu la învățare pentru formarea și îmbunătățirea competențelor; realizarea unor investiții superioare în resurse umane; încurajarea inovației în predare și învățare; valorizarea învățării non-formale și informale etc. [7]

Declarația de la Copenhaga (Declarația miniștrilor europeni ai Educației și Formării Profesionale și ai Comisiei Europene, convenită în noiembrie 2002, cu privire la consolidarea cooperării europene în formarea profesională) își stabilește priorități în dezvoltarea sistemelor de educație și formarea profesională, dezvoltarea competențelor, calitate în formare [9]. Procesul de la Copenhaga a contribuit la dezvoltarea abordării rezultatelor învățării, a perspectivei învățării de-a lungul vieții și a sprijinit elaborarea instrumentelor de referință comune (Europass, Cadrul european al calificărilor - CEC, Sistemul european de credite pentru educație și formare profesională - ECVET și Cadrul european de referință pentru asigurarea calității pentru educația și formarea profesională - EQAVET) [31].

În viziunea *Parlamentului European* și a *Consiliului Uniunii Europene* (martie, 2005) este necesar de a pune prioritate pe educație și formare continuă de calitate în corespundere cu noile cerințe de competențe. Potrivit recomandărilor, competența este capacitatea unei persoane sau a unui grup de a realiza sarcini majore de învățare (profesionale, sociale) la un nivel de performanță corespunzător unui criteriu sau standard, într-un context determinat. Într-o perspectivă apropiată, competența este un ansamblu structurat de cunoștințe, abilități și atitudini dobândite prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme caracteristice unui anumit domeniu [2, p. 21].

Comunicarea Comisiei Europene (iunie, 2010) cu genericul „Un nou impuls pentru cooperarea Europeană în

domeniul educației și formării profesionale pentru a sprijini Europa 2020”, recomandă o viitoare agendă pentru politica europeană în domeniul formării profesionale și continue [31].

Comunicatul de la Bruges (decembrie, 2010) definește obiectivele strategice pentru perioada 2010-2020 privind dezvoltarea cooperării europene în domeniul educației și formării profesionale. În contextul necesității de reformare a economiilor și societăților europene, formarea profesională trebuie să fie concepută în așa fel, încât să încurajeze adulții să își actualizeze competențele pe întreaga durată a vieții lor active. Dezvoltarea de noi abordări pentru formarea profesională poate să contribuie și la asigurarea îndeplinirii obiectivului european de participare a cel puțin 15 % dintre adulți la procesul de învățare pe tot parcursul vieții [6, p. 2].

Constituția Organizației Culturale Științifice și Educaționale a Națiunilor Unite (UNESCO) contribuie la colabarea între națiuni la educație. Una din cele cinci acțiuni de bază presupune dezvoltarea, transferul și împărtășirea cunoștințelor prin intermediul cercetării, formării profesionale și activităților de învățământ. Conferința Generală a UNESCO din noiembrie 2011 a adoptat Clasificarea ISCED care servește drept instrument pentru compilarea și prezentarea statisticilor de educație, atât la nivel național, cât și internațional. Include definiții îmbunătățite pentru tipurile de educație și clarifică aplicarea lor [13]. *Rapoartele UNESCO* (raportul Delors) plasează formarea profesională continuă printre principiile de bază privind educația în viitor. Toate activitățile de învățare desfășurate pe tot parcursul vieții au ca scop îmbunătățirea competențelor-cheie din punct de vedere al dezvoltării personale, civice, sociale și/sau a capacității de angajare pe piața muncii care cuprinde toate formele de educație: formală, non-formală și informală.

Obiectivele generale ale *Recomandării Consiliului UE din 22 mai 2017 privind Cadrul european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și de abrogare a Recomandării Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind stabilirea Cadrului european al calificărilor pentru învățarea de-a lungul vieții* sunt de a contribui la modernizarea sistemelor de educație și de formare. Recomandarea vizează, de asemenea, o mai bună corelare a învățării formale, non-formale și informale și sprijinirea validării rezultatelor învățării dobândite în diferite contexte [23, art. 4]. Scopul *Cadrului european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții* (CEC) este de a îmbunătăți transparența, comparabilitatea și transferabilitatea calificărilor cetățenilor [25]. CEC folosește opt nivele de referință, construite pe rezultatele învățării (definite sub forma cunoștințelor, abilităților și competențelor). Cadrul presupune schimbarea perspectivei către rezultatele învățării: sprijină o mai bună corelare între nevoile de pe piața muncii (în ceea ce privește cunoștințele, abilitățile și competențele) și oferta de educație și formare; facilitează validarea învățării non-formale și informale; favorizează transferul și utilizarea calificărilor în diferite țări și sisteme educaționale și de formare.

Recomandarea Consiliului UE din 22 mai 2018 privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții către statele membre vizează: sprijinirea dreptului la educație, formare profesională și învățare de calitate pe tot parcursul vieții; susținerea și consolidarea dezvoltării competențelor-cheie ca parte a strategiilor naționale de învățare pe tot parcursul vieții; sporirea și îmbunătățirea nivelului de competențe digitale, antreprenoriale, a creativității și a spiritului de inițiativă;

creșterea nivelului de competențe lingvistice, cetățenești; sprijinirea procesului de învățare și conștientizarea necesității dezvoltării competențelor; utilizarea mediilor și metodelor de învățare inovatoare etc. [24].

„Educația și formarea se află în centrul *Strategiei Europa 2020* și sunt văzute ca factori cheie pentru dezvoltare” (Comisia Europeană, 2015). Una dintre cele șapte inițiative din Strategie este „O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă”, care presupune modernizarea pieții muncii și dezvoltarea competențelor cetățenilor pe tot parcursul vieții pentru a se adapta la noile condiții și la eventualele schimbări. Învățarea în rândul adulților oferă modalitatea de îmbunătățire a calificării sau de recalificare, restructurări și schimbări de carieră care vor contribui la dezvoltarea profesională și personală [11].

Contextul național privind formarea profesională

Problema calității potențialului uman este calificată drept una dintre cele mai importante și stringente probleme ale politicilor statale. În sistemul național de educație se regăsesc abordările specifice spațiului european: educație de calitate, instruirea pe parcursul întregii vieți, dezvoltarea competențelor. În Republica Moldova elaborarea strategiilor de educație permanentă constituie o prioritate bazată pe cunoaștere. Accesul la informații și cunoștințe, motivația și capacitatea de a folosi în mod inteligent resursele sunt priorități strategice pentru personalul de specialitate din diferite domenii, inclusiv infodocumentar.

Importanța de dezvoltare și valorificare a procesului de formare este stipulată într-o serie de documente legislative, strategice și de reglementare aprobate în Republica Moldova:

Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29.07.1994 [8, art. 35], stipulează șanse egale la învățare tuturor cetățenilor de-a lungul vieții lor.

Strategia Națională de Dezvoltare Moldova 2020 [18, pp. 155-156] este orientată spre formarea și investirea în dezvoltarea competențelor pentru a ajuta cetățenii să anticipeze și gestioneze schimbările. Este accentuată crearea oportunităților de formare profesională, posibilitatea de a dobândi și de a dezvolta noi competențe pe tot parcursul vieții.

Strategia „Cultura 2020” prezintă o viziune coerentă de dezvoltare a sectorului cultural al țării. Astfel, sectorul cultural devine un factor-cheie în dezvoltarea capitalului uman. În *Strategie* se menționează necesitatea contribuției administrației instituțiilor culturale la creșterea nivelului de profesionalism al angajaților prin implicarea acestora în stagii de formare continuă, crearea condițiilor de formare continuă a acestora. Realizarea obiectivelor-cheie de diversificare a serviciilor instituțiilor culturale statale și private, crearea rețelelor virtuale ale instituțiilor și produselor culturale sugerează nevoia de noi competențe pentru personalul de specialitate din biblioteci. Acțiunile de digitizare a fondurilor bibliotecilor, formarea bibliotecii virtuale, e-servicii necesită instruire continuă în domeniul tehnologiilor informaționale [29].

Foaia de parcurs pentru ameliorarea competitivității Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 4, din 14 ianuarie 2014, presupune echiparea forței de muncă cu cunoștințe și abilități de a asimila tehnologii noi și a produce bunuri și servicii competitive pe piețele lumii, de a participa la nivel internațional în procesul de creare a valorilor [10].

Codul Muncii al Republicii Moldova nr. 154 din 28.03.2003 (Titlul VIII, Formarea profesională) stipulează drepturile și obligațiile atât ale angajatorului, cât și ale salariatului în domeniul formării profesionale, precum condițiile, modalitățile, durata formării profesionale și volumul mijloacelor financiare alocate în acest scop [5].

Formarea profesională a personalului de specialitate din bibliotecile Republicii Moldova poate fi realizată de către furnizorii de formare continuă a adulților, conform *Codului Educației al Republicii Moldova*. Învățarea pe tot parcursul vieții care cuprinde și formarea profesională continuă a adulților se realizează în contexte de educație formală, non-formală și informală. Conform Codului, formarea continuă a adulților include: educația generală, prin care se asigură dezvoltarea generală a adulților sub aspect cultural, socioeconomic, tehnologic, ecologic; formarea profesională continuă, prin care se înțelege orice proces de instruire în cadrul căruia un salariat, având deja o calificare ori o profesie, își completează competențele profesionale prin aprofundarea cunoștințelor în domeniul specialității de bază sau prin deprinderea unor noi metode sau procedee aplicate în cadrul specialității respective [4, art. 123; 126].

Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.1224 din 09.11.2004 cu privire la organizarea formării profesionale continue aprobă *Regulamentul cu privire la organizarea formării profesionale a adulților* care indică modalitățile de organizare și funcționare a sistemului de formare profesională continuă; reglementează ansamblul de activități organizate în cadrul sistemului național de învățământ și în afara lui; urmărește facilitarea procesului de formare a unei societăți capabile să se adapteze la dinamica schimbărilor din lumea contemporană [12].

Regulamentul cu privire la formarea continuă a adulților nr. 193 din 24 martie 2017 are menirea de a reglementa și dezvolta cadrul normativ, privind educația adulților în context european. De asemenea, de a crea mecanisme de finanțare și dezvoltare a programelor de formare continuă a adulților pentru formarea competențelor-cheie: digitale, antreprenoriale, lingvistice, interculturale, și alte competențe noi, solicitate pe piața muncii [26].

În *Legea cu privire la biblioteci* nr. 160 din 20.07.2017 [14] (Cap. IV. Managementul și personalul bibliotecilor publice) sunt stipulate două articole privind formarea profesională:

● **art. 26** „Formarea profesională a personalului de specialitate din biblioteci” stabilește următoarele: (1) personalul de specialitate pentru biblioteci este format conform necesității domeniului; (2) statul asigură formarea profesională prin învățământul profesional tehnic și prin învățământul superior de licență, de master și de doctorat în domeniul biblioteconomic; (3) calificarea personalului de specialitate din biblioteci se confirmă printr-un certificat sau o diplomă, eliberate în condițiile legii.

● **art. 27** „Formarea profesională continuă a personalului de specialitate din biblioteci” specifică asigurarea acesteia în cadrul centrelor de formare profesională, din contul alocațiilor bugetare, precum și din veniturile colectate, prin educația formală, non-formală și informală.

Viziunea *Strategiei de consolidare și modernizare a rețelei bibliotecilor publice teritoriale 2017-2020* [28] prevede apropierea Bibliotecilor Publice Teritoriale din Republica Moldova de standardele promovate pe plan internațional. Unul din obiectivele generale ale Strategiei urmărește dezvoltarea

sistemului de formare profesională continuă. Cunoștințele și competențele profesionale ale personalului determină reușitele în prestarea serviciilor informațional-documentare, diversificarea parteneriatelor pentru informarea comunității, în transmiterea de informație și cunoaștere pentru educație, dezvoltare și cercetare.

Regulamentul privind modul de conferire a categoriilor de calificare personalului de specialitate din biblioteci din 05.02.2015 stabilește atestarea personalului de specialitate din biblioteci o dată la 5 ani prin conferirea/confirmarea consecutivă a categoriilor de calificare doi, întâi și superioară. Cu toate că atestarea personalului de specialitate din bibliotecile Republicii Moldova este benevolă, obținerea categoriei de calificare devine o modalitate de dezvoltare profesională; realizarea maximă a potențialului intelectual, inovativ și creativ al acestora; trasarea unor perspective în formarea continuă cu scopul asigurării unui management de calitate în funcționarea instituțiilor bibliotecare [27]. Regulamentul, racordat la standardele naționale și europene, accentuează necesitatea dezvoltării profesionale a personalului de specialitate din biblioteci, provoacă schimbări în structura furnizorilor de programe de formare educațională non-formală, în conținutul ofertelor educaționale la nivel național și instituțional.

Aspecte din Cadrul documentar legislativ și strategic sunt sintetizate și analizate în *Proiectul Regulamentului cu privire la formarea profesională continuă a personalului de specialitate din biblioteci*. Din partea managerilor din domeniul biblioteconomiei se cere responsabilitate pentru implementarea programelor de formare continuă și promovarea educației continue. Conform cerințelor stipulate în cadrul normativ internațional și național, se recomandă ca fiecare instituție să dețină o politică de formare a personalului, care conduce la îmbunătățirea competențelor profesionale ale angajatului pentru o activitate mai relevantă, în pas cu tehnologiile. Conform prevederilor *Regulamentului privind evaluarea bibliotecilor publice* este specificată necesitatea deținerii cadrului documentar instituțional *Politici privind formarea profesională continuă a personalului de specialitate din biblioteci*. Politicile arată angajamentul privind implicarea personalului în formarea continuă; asigurarea procesului educațional cu resurse necesare; alocarea timpului pentru instruire; informarea despre ofertele educaționale externe; motivarea personalului; asigurarea accesului la resurse informaționale profesionale; evaluarea nevoilor de formare continuă etc.

Competențele profesionale

În societatea europeană, confruntată cu dezvoltarea societății informației, mondializarea, dezvoltarea unei culturi și civilizații tehnice, informația are o valoare definită. Instituția infodocumentară presupune personal de specialitate bine pregătit, capabil să găsească și să obțină informația adecvată din rețelele documentare europene și mondiale. Accesarea, selectarea, sistematizarea, prelucrarea și difuzarea informației în societatea cunoașterii înseamnă implicarea unui ansamblu de cunoștințe teoretice și practice speciale. Antrenarea personalului de specialitate din biblioteci în procesul de formare continuă urmărește scopul de a moderniza cunoștințele și deprinderile profesionale conform progresului tehnologic. Specialistul recunoscut

pe plan mondial din domeniul informării, Jean Michel, a precizat că punctul crucial al „revoluției informaționale” este, fără nicio îndoială, acela al competențelor pe care specialiștii din domeniul infodocumentar trebuie să le aibă și să le dezvolte, fiind puși în situația de a-și reorganiza activitatea [15, pp. 26-27; 75].

În acest context, a fost creată în 1992 o asociație a asociațiilor din țările Uniunii Europene, care are ca obiect de activitate problemele privind informarea-documentarea din țările respective – Consiliul European al Asociațiilor din Informare și Documentare (ECIA). Consiliul din care fac parte asociațiile profesionale din Germania, Belgia, Spania, Finlanda, Franța, Italia, Portugalia, Regatele Unite, Suedia a inițiat în 1997 proiectul DECIDOC – *Dezvoltarea eurocompetențelor pentru informare și documentare*. Participarea asociațiilor din România la proiectul CERTIDOC (continuarea primului proiect) este o oportunitate și schimb de experiență pentru comunitatea bibliotecară din Republica Moldova preocupată pentru asigurarea formării profesionale la standarde europene și receptivitatea la ofertele de programe ale Comunității Europene. Drept produs a fost elaborat *Ghidul eurocompetențelor*, instrument european necesar uniformizării profesiei, cunoașterii evoluției posturilor, actualizării programelor universitare, a modulelor de formare oferite de instituțiile și asociațiile implicate în acest proces, dând posibilitatea bibliotecarilor să-și autoevalueze competențele, să-și stabilească cerințele de autoformare, în dezvoltarea profesională, în construirea carierei. *Euroreferențial I&D* (Euroreferențialul privind competențele profesioniștilor europeni în domeniul informării și documentării ediția 2004), redactat sub coordonarea ADBS (Franța) sprijină dezvoltarea profesională și recunoașterea competențelor în informare-documentare a personalului de specialitate din bibliotecile Republicii Moldova. Euroreferențialul cuprinde treizeci și trei de domenii de competențe repartizate în cinci grupe (patru grupe de bază plus un grup particular): informare, tehnologii, comunicare, management, alte cunoștințe și un altul de douăzeci de aptitudini: relaționale, cercetare, analiză, comunicare, gestionare, organizare [15, pp. 111-115].

În baza analizei competențelor dintr-o perspectivă europeană deducem că prelucrarea informației cu ajutorul tehnologiilor informaționale presupune dezvoltarea competențelor și abilităților informaționale, tehnologice, de comunicare și gestionare. Profesioniștii informării necesită cunoașterea principalelor instrumente de informare, pe format tipărit sau electronic, utilizarea la maximum a bazelor de date științifice online, folosirea mediului online.

Competența comunicațională poate fi considerată cheia succesului în activitatea bibliotecii. În acest context, personalul de specialitate are un rol de mediere, de comunicare între resursele informaționale și utilizatorii bibliotecii. Bazându-ne pe afirmația „competențele informaționale constituie un element important în educația pe parcursul întregii vieți”, anume personalul calificat joacă un rol activ în educație și învățământ, în asigurarea culturii informației în instruirea cetățenilor la selectarea, accesarea și exploatarea surselor. Un personal competent stabilește relația dintre așteptări și rezultate care conduc la calitate. Așadar, implicarea bibliotecarului la cercetarea pieții, studierea permanentă a nevoilor utilizatorului, anticiparea și crearea unor nevoi la nivelul unor segmente de piață, adaptarea continuă a politicilor de marketing la cerințele mediului,

diversificarea serviciilor de bibliotecă conduc la succesul unei instituții infodocumentare conform standardelor europene [32, p. 131]. Lista aptitudinilor ilustrează cât de cuprinzător poate fi postul unui bibliotecar: spirit de echipă, curiozitate permanentă pentru nou, spirit de analiză și sinteză, perseverență, capacitatea de anticipare, empatie etc. Remarcăm ca una din prioritățile strategice, acceptată și promovată, la nivel internațional este formarea și dezvoltarea unor „eurocompetențe în informare și documentare”, care presupune personal competent și competitiv pe plan european.

În contextul globalizării, în ultimele decenii personalul de specialitate a evoluat din *Bibliotecarul 2.0*. În *Bibliotecarul 3.0*, care necesită dezvoltare profesională continuă în domeniu, acceptând și exploatând cu profesionalism tehnologia modernă. La întrunirile profesionale internaționale deja se vehiculează cu termenul *Bibliotecarul 4.0* cu următoarele competențe:

- activitatea cu date științifice non-textuale “Raw”;
- contribuirea la formarea și utilizarea sistemelor de Acces Deschis;
- participarea în diverse forme de instruire, creșterea competențelor digitale, dezvoltarea abilităților practice de inovare, în special, în crearea start-up-urilor (motto comun: „Nu doar să înveți, ci și să poți!”);
- utilizarea metodelor bibliometrice în activitatea bibliotecii;
- introducerea sistemelor noi de automatizare pentru bibliotecă, pentru a corespunde nivelului actual al Tehnologiilor de Informare și Comunicare (TIC) [33, pp. 47-59].

La Forumul Economic Mondial (Davos, 20-23 ianuarie, 2016) cu genericul: ”Mastering the Fourth Industrial Revolution” (Stăpânirea celei de-a patra revoluții industriale) a fost discutat subiectul competențelor pentru viitor. În raportul *The Future of Jobs, looks at the employment, skills and work force strategy for the future (Viitorul locurilor de muncă)* se menționează zece competențe-cheie până în anul 2020, necesare pentru a prospera în a patra revoluție industrială:

1. Rezolvarea complexă a problemelor;
2. Gândire critică;
3. Creativitate;
4. Managementul resurselor umane;
5. Coordonare;
6. Inteligență emoțională;
7. Luarea deciziilor;
8. Orientarea spre servicii;
9. Negociere;
10. Flexibilitate cognitivă [30].

Revista *Library Journal* [16], în baza directoriilor bibliotecilor academice și publice, precum și a liderilor de nivel național, a realizat topul competențelor de care vor avea nevoie bibliotecarii în următorii 20 de ani:

- Advocacy / politică;
- Colaborare;
- Comunicare / competențe umane;
- Creativitate / inovație;
- Gândire critică;
- Analiza datelor;
- Flexibilitate;

- Leadership;
- Marketing;
- Management de proiect;
- Expertiză tehnologică.

Prin urmare, personalul de specialitate din biblioteci devine: (1) cel mai important intermediar între utilizator și informație; (2) un mare competent în formarea utilizatorului; (3) amplu partener în procesul formării profesionale continue, dezvoltând mereu șirul de abilități de comunicare, înțelegere a necesităților de informare și documentare ale utilizatorilor; (4) cunoscător al resurselor și tehnologiilor de bibliotecă.

Domeniul biblioteconomic a suferit rapide și radicale schimbări în ultimele decenii, iar profesionistul are nevoie de un spectru mai larg de competențe. Organizația UNESCO prezintă un model de competențe-cheie: componenta cognitivă (*a ști, a ști să faci*); componenta socială (*a ști pentru a colabora*); componenta afectivă (*a ști pentru a fi*) [17, p. 4], care presupune ca personalul de specialitate din biblioteci să posede competențe și abilități de a învăța utilizatorul nu doar modalitatea de accesare și evaluare a informației, ci și generarea noilor cunoștințe; crearea sistemelor și instrumentelor de distribuire și analiză a informației pentru alți utilizatori.

În anul 2014 NESTA (UK National Endowment for Science, Technology and the Arts) a publicat raportul *Creativity versus Robot, the creativity, economy and the future of employment. (Creativitate versus robot, creativitatea, economia și viitorul ocupării forței de muncă)*. Raportul citează un studiu anterior realizat de Universitatea Oxford care sugerează că în următoarele decenii, 47% din locurile de muncă din SUA și 35% din Regatul Unit vor fi influențate de noile tehnologii. Situația dată se răsfrânge și asupra muncii de bibliotecar, cunoștințelor și abilităților necesare pentru diseminarea către lume a rezultatelor cercetărilor, acces digital la conținuturile din colecții, actualizarea Politicii privind Accesul Deschis etc. În septembrie 2016, revista *Computer World* a publicat sinteza studiului *Inteligența artificială și viața în anul 2030*. A fost o încercare de a prevedea modul în care tehnologiile inteligente vor afecta viața umană, atât pozitiv, cât și negativ. Un grup de cercetători de la Institutul Tehnologic Massachusetts (MIT) din SUA, în componența căruia au fost și bibliotecari, după un an de studiu, la 24 octombrie 2016, au publicat raportul *Viitorul bibliotecii*, unde au venit cu propuneri și recomandări menite să contribuie la dezvoltarea bibliotecii, să devină o „platformă globală deschisă” care să permită „descoperirea, utilizarea, administrarea informației și a cunoașterii” pentru generațiile viitoare [22, pp. 12-15].

În baza rapoartelor *Association of Research Libraries (ARL – Asociația Bibliotecilor de Cercetare)* din SUA, Oprescu Tatiana [21, p. 45] deduce că profesioniștii din domeniul informării îndeplinesc cinci roluri noi: (1) intermediari – ajută utilizatorii să găsească ceea ce caută prin „labirintul informațional”; (2) experți informaționali – satisfacerea cerințele informaționale, găsirea surselor de informare, reorganizarea informației etc.; (3) consultanți – oferirea asistenței în utilizarea calculatoarelor; (4) antrenori, instructori și mentori – susținerea studiilor; (5) manageri. Aceste constatări ne sugerează că în etapa actuală personalul de specialitate din bibliotecile Republicii Moldova necesită formare profesională continuă pentru a progresa și dezvolta servicii inovatoare pentru utilizatori.

Prestatori de servicii în domeniul formării profesionale continue

Formarea profesională continuă a personalului de specialitate din bibliotecile Republicii Moldova presupune realizarea următoarelor obiective: (1) să se modernizeze și să răspundă prompt solicitărilor imediate și (2) să fie pro-activă formând competențe valoroase în contextul european.

Formarea continuă poate fi realizată în cadrul instituțiilor de formare profesională continuă prin educația formală, non-formală și informală. Conform Codului Educației, aceste forme de educație sunt definite astfel:

- *educație formală* – ansamblul acțiunilor didactice și pedagogice proiectate instituțional prin structuri organizate sistemic, pe niveluri și cicluri de studii, în cadrul unui proces de instruire realizat cu rigurozitate, în timp și spațiu;
- *educație non-formală* – ansamblul acțiunilor instructive proiectate și realizate într-un cadru instituționalizat extrașcolar, constituit ca o punte între cunoștințele asimilate la lecții și cunoștințele acumulate în contextul educației informale;
- *educație informală* – ansamblul influențelor instructive și pedagogice exercitate spontan și continuu asupra individului în familie, în localitate, în cartier, în stradă, în (micro)grupuri sociale, în mediul social (cultural, profesional, economic, religios etc.), în comunitate (națională, zonală, teritorială, locală) și prin mass-media (presa scrisă, radio, televiziune etc.) [4].

În ordinea clasificată menționăm că educația formală reprezintă un proces structurat, realizat în baza unui curriculum; cea non-formală presupune practicarea unor activități planificate fără obligativitatea unui curriculum; educația informală admite modalități de formare profesională neinstituționalizate și nestructurate (activități organizate în familie, la locul de muncă, în comunitate, activități culturale etc.) care contribuie la dezvoltarea competențelor profesionale.

Federația Internațională a Asociațiilor și Instituțiilor de Biblioteci (IFLA) și UNESCO recomandă ca o treime din personal (cu excepția personalului auxiliar) să fie calificat [3, p. 61]. Conform datelor statistice privind activitatea bibliotecilor publice la 01.01.2021, în Sistemul Național de Biblioteci din Republica Moldova activează 4.044 de bibliotecari. Repartizarea după nivelul de studii arată în felul următor: cu studii superioare de specialitate – 25,3%; cu studii medii de specialitate – 15,2%. Personalul de specialitate poate fi instruit conform cerințelor și programelor europene de următorii prestatori de formare profesională:

Departamentul de Formare Continuă al Universității de Stat din Moldova

În contextul educației formale, Departamentul oferă o serie de cursuri tematice de scurtă durată pentru bibliotecarii din toate tipurile de biblioteci. Formarea continuă poate fi realizată prin: calificare, perfecționare, specializare, obținerea unei calificări suplimentare, recalificare.

Departamentul pentru domeniul Biblioteconomie, informare și studii arhivistice oferă următoarele programe de formare continuă: managementul inovatoare în structurile infodocumentare; managementul proiectelor; formare Ludotecari; servicii noi în biblioteci; bazele biblioteconomiei și științelor informării; managementul inovațional al instituțiilor

infodocumentare; tendințe actuale în activitatea bibliotecilor din învățământul preuniversitar; tendințe actuale în activitatea bibliotecilor specializate; biblioteconomie (pentru bibliotecari școlari); biblioteconomie, asistența informațională și arhivistică (curs de recalificare profesională) [20].

Centrul de Formare Profesională Continuă în Biblioteconomie și Științe ale Informării din cadrul Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova

Conform prevederilor Regulamentului de organizare și funcționare a Centrului, acesta are misiunea de a organiza activitatea educațională continuă pentru personalul instituțiilor bibliotecare, în contexte formale și non-formale, a coordona și a sprijini metodologic activitățile de formare continuă la nivelul structurilor similare din țară în conformitate cu cerințele legale în vigoare, precum și cele de dezvoltare a bibliotecii europene moderne. Personalul de specialitate poate obține cunoștințe profesionale la subiectele: cadru de reglementare și standardizare a activității de bibliotecă; tehnologii informaționale în promovarea lecturii; crearea istoriilor digitale; conservarea documentelor, tehnologii de restaurare; tehnologii informaționale în promovarea lecturii; statistică și evaluare a activității de bibliotecă; serviciul de educație mediatică; descrierea bibliografică analitică în regim automatizat etc.

Centrul de Excelență și Formare din cadrul Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă” oferă programe de instruire personalului de specialitate din bibliotecile pentru copii și școlare din țară. Dotarea Centrului cu echipament performant facilitează dobândirea de noi cunoștințe și abilități la bibliotecari pentru a moderniza oferta de servicii propuse utilizatorului. Aceștia beneficiază de diverse instruirii în utilizarea tehnologiilor informaționale, preponderent a tabletelor, de laboratoare de studiu și ateliere de creație.

Campusul Competențelor din cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” implică și antrenează bibliotecari din toate rețelele în activități de formare continuă non-formală. Personalul de specialitate din bibliotecii frecventează cursuri de advocacy, comunicarea instituțională în bibliotecii, conflicte și negocieri, gestiunea financiară a bibliotecilor, gestiunea resurselor umane, mijloace de comunicare web, legislația de bibliotecă etc. unde obțin o serie de competențe absolut necesare în activitatea biblioteconomică.

De asemenea, personalul de specialitate poate beneficia de programe educaționale ale *Centrelor de Excelență Regionale* constituite în structurile centrelor biblioteconomice teritoriale. Învățarea pe tot parcursul vieții, în contextul educației non-formale, se poate realiza și în cadrul asociațiilor profesionale. Una din prioritățile *Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova* este formarea profesională continuă a bibliotecarilor din toate tipurile de bibliotecii. Prin implicarea Comisiei de formare continuă în elaborarea regulamentelor, organizarea concursurilor, programelor de instruire, vizitelor de lucru etc., se urmărește scopul creării cadrului motivațional pentru dezvoltarea profesională a personalului de specialitate din bibliotecile Republicii Moldova. Prin urmare, personalul poate participa la activități de instruire organizate de asociații culturale, sindicale, instituții de cultură și învățământ, organizații nonguvernamentale etc. În acest context se recomandă o mai eficientă colaborare și cooperare între prestatorii serviciilor educaționale de formare profesională continuă pentru specialiștii din domeniu:

- studii naționale privind identificarea nevoilor de formare continuă pentru toate categoriile de personal de specialitate;
- coordonarea și elaborarea Ofertei Educaționale Integrate Naționale (OEDIN);
- adaptarea OEDIN la solicitările formabililor;
- promovarea și dezvoltarea unor programe de formare continuă în colaborare;
- schimb de experiențe și bune practici între formatori.

Concluzii

Accentul pe educația continuă este esențial pentru Europa de a răspunde la cererea de noi abilități și productivitate într-o economie mondială din ce în ce mai digitalizată. UE pune în aplicare politici pentru a sprijini învățarea pe parcursul vieții și susține Republica Moldova în efortul de a le oferi cetățenilor o bună educație și formare. Acțiunile și inițiativele la nivel european ajută personalul de specialitate din bibliotecii să facă schimburi de informații și de bune practici între omologii din diferite țări. În această ordine de idei putem menționa că se atestă unele schimbări la nivel normativ și de organizare a procesului de formare profesională continuă:

- aprobarea cadrului legal în care sunt stipulate două articole cu privire la formarea profesională;
- elaborarea și implementarea strategiilor la nivel național și instituțional cu priorități privind formarea profesională continuă;
- elaborarea cadrului de reglementare privind modul de conferire a categoriilor de calificare personalului de specialitate din bibliotecii;
- elaborarea proiectelor cadrului de reglementare (Regulamentul cu privire la formarea profesională continuă a personalului de specialitate din bibliotecii; Regulamentul privind evaluarea bibliotecilor publice);
- elaborarea politicilor privind formarea profesională continuă la nivel instituțional;
- dezvoltarea rețelelor de centre naționale;
- dezvoltarea rețelelor de centre regionale;
- colaborarea și coordonarea unor centre în elaborarea ofertelor educaționale integrate la nivel național;
- facilitarea accesului la ofertele educaționale diseminate în mediul online;
- creșterea oportunităților de formare profesională continuă prin implicarea personalului în programe și proiecte naționale și internaționale;
- promovarea de către centre a informațiilor (ex. buletine informative) despre oportunitățile de dezvoltare profesională;
- diversificarea formelor și metodelor de dezvoltare a competențelor profesionale.

Cu toate că Republica Moldova se aliniază țărilor cu sisteme informațional-biblioteconomice dezvoltate sau mai puțin dezvoltate, care au adoptat un cadru normativ ce valorifică prevederile cadrului legislativ-strategic european de încurajare și stimulare a participării personalului din bibliotecii la diferite forme de formare profesională continuă, consemnăm unele deficiențe:

- nu sunt respectate prevederile legale privind asigurarea formării profesionale continue în cadrul centrelor de formare profesională, din contul alocațiilor bugetare, precum și din veniturile colectate;

- sistemul de monitorizare și evaluare a cunoștințelor, aptitudinilor și deprinderilor obținute nu sunt racordate la cerințele internaționale;
- nu toate programele de formare continuă sunt centrate pe nevoile reale ale personalului de specialitate;
- lipsa cadrului instituțional privind formarea profesională continuă;
- studii insuficiente privind necesitățile de formare la nivel național și instituțional;
- interes scăzut față de formarea profesională continuă etc.

Instituția infodocumentară trebuie să-și propună ca obiectiv general formarea profesională continuă și alinierea la competențele profesionale europene conform Euroreferențialului I&D. Așadar, nevoia de o revizuire completă a cunoștințelor și abilităților bibliotecarilor este dictată de necesitatea asimilării tehnologiilor digitale, sociale și de comunicare.

În baza rapoartelor, studiilor și recomandărilor internaționale deducem că provocările din lume solicită personal cu noi competențe. Experții recomandă ca personalul de specialitate din biblioteci să fie flexibil, cu deprinderi de gestionare a timpului, abilități de soluționare a problemelor, capacități de adaptare la schimbările din societate. Este necesar de reținut că dezvoltarea competențelor profesionale trebuie să demareze plecând de la programele de formare continuă, la nivel național, utilizând toate formele și metodele. Aceasta presupune ridicarea nivelului profesional a unui număr impunător de specialiști din domeniu prin formare continuă, formare la distanță, seminarii, întâlniri profesionale, colaborare și cooperare între prestatorii de formare, asociații, forumuri electronice specializate la nivel național și internațional. Personalul de specialitate din biblioteci trebuie să continue să învețe noi competențe, noi instrumente și noi abordări pentru gestionarea și oferirea accesului la informație. Considerăm că în domeniul infodocumentar formarea profesională continuă trebuie să devină una din principalele direcții ale politicii sale educaționale din moment ce angajații din biblioteci fără studii de specialitate au nevoie de recalificare profesională, iar celelalte categorii de personal – de dezvoltare profesională regulată și promptă conform principiilor europene.

Referințe bibliografice:

1. Acord de asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte. În: *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* [online]. L 260, 30.8.2014. [accesat 16.03.2021]. Disponibil: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:22014A0830\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:22014A0830(01)&from=EN)
2. ARDELEAN, Aurel ș.a. *Didactica formării competențelor* [online]. Arad, 2012. 212 p. [accesat 06.01.2021]. Disponibil: www.uvvg.ro/cdep/wp-content/uploads/2012/06/Didactica-competente-final.pdf
3. *Biblioteca Publică: Linii directoare IFLA/UNESCO pentru dezvoltare*. Chișinău: Epigraf, 2007, 92 p. ISBN 978-9975-924-57-3
4. Codul Educației al Republicii Moldova: nr. 152 din 17.07.2014. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2017, nr. 319-324, 24 oct., pp. 17-52.
5. *Codul Muncii al Republicii Moldova* [online]. 2018, nr. 154 din 28.03.2003. [accesat 17.03.2021]. Disponibil: <http://lex.justice.md/md/326757>
6. Comisia Europeană. Sprijin pentru educația și formarea profesională în Europa: Comunicatul de la Bruges [online]. Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2012, 32 p. [accesat 12.03.2021]. ISBN 978-92-79-24765-1. Disponibil: https://step4-sfc.eu/IMG/pdf/brochure_bruges_ro.pdf
7. Commission of the European Communities. A Memorandum on Lifelong Learning [online]. [accesat 23.02.2021]. Disponibil: https://arhiv.acs.si/dokumenti/Memorandum_on_Lifelong_Learning.pdf
8. *Constituția Republicii Moldova* din 29.07.1994 [online]. [accesat 13.03.2021]. Disponibil: <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=363979>
9. Declaration of the European Ministers of Vocational Education and Training, and the European Commission, convened in Copenhagen on 29 and 30 November 2002, on enhanced European cooperation in vocational education and training [online]. [accesat 23.02.2021]. Disponibil: https://www.cedefop.europa.eu/files/copenhagen_declaration_en.pdf
10. Foaia de parcurs pentru ameliorarea competitivității Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 4 din 14 ianuarie 2014. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova* din 24.01.2014 [online]. 2014, nr. 17-23. [accesat 13.03.2021]. Disponibil: <http://lex.justice.md/md/365695/>
11. Glodeanu, Andrei-Cosmin, Nistor, Răsvan-Liviu. *Europe 2020. Development strategy in Romania: Empirical study* [online]. [accesat 12.03.2021]. Disponibil: http://seaopenresearch.eu/Journals/articles/MI_33_12.pdf
12. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova Nr.1224 din 09.11.2004 cu privire la organizarea formării profesionale continue. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova* [online]. Nr. 208-2011 art. 1424. [accesat 13.03.2021]. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=10894&lang=ro
13. Institutul de Statistică al UNESCO. Clasificarea internațională standard a educației : ISCED 2011 [online]. [accesat 13.03.2020]. 2012. ISBN 978-92-9189-123-8
14. Lege cu privire la biblioteci: nr. 160 din 20.07.2017. În: *Monitorul oficial al Republicii Moldova*. 2017, nr. 301-315, 18 august, pp. 141-147
15. MARINESCU, Nicoleta. *Dezvoltarea profesională biblioteconomică: culegere de interviuri, articole, comunicări, proiecte*. Iași: Princeps Edit, 2007. 155 p. ISBN 978-973-1783-44-4
16. MEREDITH, Schwartz . Top Skills for Tomorrow's Librarians | Careers 2016. *Library Journal* [online]. 2016, 9 march [accesat 12.03.2021]. Disponibil: <https://www.iatul.org/about/news/top-skills-tomorrows-librarians-careers-2016>
17. MIHUȚ, Ioan. *Management general*. Cluj-Napoca: Carpatica, 2003. 116 p. ISBN 973-9875-29-7
18. *Moldova 2020: Strategia Națională de Dezvoltare: 7 soluții pentru creșterea economică și reducerea sărăciei* [online]. [accesat 23.02.2021]. Disponibil: <http://www.e-democracy.md/files/parties/strategia-moldova-2020.pdf>
19. O prioritate europeană: Educația pe tot parcursul vieții [online]. [accesat 23.02.2021]. Disponibil: <https://www.timpul.md/articol/educatia-pe-tot-parcursul-vietii-14502.html>
20. *Oferta programelor de formare continuă a adulților pentru anul 2019*. Centrul de Formare Continuă USM [online]. Chișinău, 2018 [accesat 16.03.2021]. Disponibil: <http://usm.md/wp-content/uploads/Fisier-4.pdf>

21. OPRESCU, Tatiana. Rolul profesioniștilor în societatea informațională. În: *Libraria: studii și cercetări de bibliologie*. Târgu-Mureș, 2012, pp. 40-46. ISSN 1583-4468
22. OSOIANU, Vera. Domeniul biblioteconomic 2017: Tendințe. Provocări. Priorități. În: *Magazin Bibliologic*. 2017, nr. 1-2, pp. 11-19. ISSN 1857-1476
23. Recomandarea Consiliului din 22 mai 2017 privind Cadrul european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și de abrogare a Recomandării Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind stabilirea Cadrului european al calificărilor pentru învățarea de-a lungul vieții. În: *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* [online]. C 189, 15.6.2017. [accesat 16.03.2021]. Disponibil: <https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/ro.pdf>
24. Recomandarea Consiliului UE din 22 mai 2018 privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții, adoptată de Consiliu la cea de a 3617-a sa reuniune, desfășurată la 22 mai 2018 [online]. [accesat 16.03.2021]. Disponibil: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9009-2018-INIT/ro/pdf>
25. Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind stabilirea Cadrului european al calificărilor pentru învățarea de-a lungul vieții. În: *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* [online]. C 111, 6.5.2008. [accesat 16.03.2021]. Disponibil: https://mecc.gov.md/sites/default/files/document/attachments/cadrul_european_al_calificarilor_pentru_invatarea_pe_tot_parcursul_vietii_ro.pdf
26. Regulament cu privire la formarea continuă a adulților. În: *Formarea Profesională Continuă: Acte normative și de reglementare: Compendiu*. Chișinău: Institutul de Științe ale Educației, 2018, pp. 6-17

27. Regulament privind modul de conferire a categoriilor de calificare personalului de specialitate din biblioteci: Ordinul Ministerului Culturii nr. 17 din 05.02.2015. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova* [online]. 2015, nr. 115-123. [accesat 13.03.2021]. Disponibil: <http://lex.justice.md/viewdoc.php?action=view&view=doc&id=358722&lang=1>
28. *Strategia de consolidare și modernizare a rețelei bibliotecilor publice teritoriale 201-2020* [online]. [accesat 14.03.2021]. Disponibil: <http://www.bnrm.md/files/accesDedicat/Strategie-bpt-2017-2020.pdf>
29. Strategia de Dezvoltare a Culturii „Cultura 2020” aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 272 din 9 aprilie 2014 [online]. [accesat 07.04.2020]. Disponibil: <https://mecc.gov.md/ro/content/strategia-de-dezvoltare-culturii-cultura-2020>
30. ȚURCAN, Nelly. Competențe pentru viitor: reflecții pe marginea cercetării nevoilor de formare profesională a bibliotecarilor. În: *BiblioPolis* [online]. 2016, vol. 62, nr. 3. [accesat 14.03.2021]. ISSN 1811-900X. Disponibil: <http://www.hasdeu.md/bibliopolis>
31. Un nou impuls pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale pentru a sprijini strategia Europa 2020 [Comunicare a Comisiei către Parlamentul european, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor] [online]. [accesat 12.03.2021]. Disponibil: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=CELEX%3A52010DC0296>
32. ZANET, Elena. Gândește diferit marketingul de bibliotecă! În: *Biblioteca: revistă de bibliologie și știința informării*. 2016, nr. 5, pp. 131-133. ISSN 1220-3386
33. ЗЕМСКОВ, А.И. Библиотеки 4.0 и “бескнижные” библиотеки. Конференция ИАТУЛ–2017 в Южном Тироле. В: *Научные и технические библиотеки*. 2017, nr. 11, с. 47-59. ISSN 0130-9765.

Sursa: arhiva personală a autoarei

Elena Perticari Davila - O personalitate fascinantă

Drd. Cristina Baciu
Universitatea din București, Școala Doctorală de Litere
Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș
Compartmentul Evidența Documentelor și Statistică de bibliotecă
email: bcm19701@yahoo.com

Misiunea bibliotecii de-a lungul timpului a fost indisolubil legată de patrimoniul documentar, de toate activitățile de constituire, prelucrare, conservare și valorificare a patrimoniului, de asigurarea integrității sale și a accesului pentru generațiile viitoare. Bibliotecile publice reflectă identitatea comunității pe care o deservesc. Ele identifică documente relevante ale comunității locale care exprimă patrimoniul său în formă documentară, gestionează donații ale personalităților locale, organizează activități și evenimente de valorificare a moștenirii culturale locale.

Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș și-a îmbogățit colecțiile de-a lungul timpului, prin achiziții de documente românești și străine, dar și prin donații, acestea având o pondere însemnată în completarea fondurilor, numeroase documente fiind de mare valoare, cu o importanță deosebită pentru identitatea noastră culturală și națională. Printre donațiile de carte valoroase care au aparținut unor prestigioși donatori, oameni de seamă ai vieții politice, sociale și culturale românești se numără și cea a *Elenei Perticari-Davila*, strănepoata, prin mamă, a cărturarului Dinicu Golescu, fiica renumitului medic militar Carol Davila și a Anicăi Racoviță, autoare de volume memorialistice și traducătoare de opere literare.

Elena Perticari-Davila (25.09.1865-21.12.1954) provine dintr-o străveche familie de autentică sorginte boierească, a cărei ascendență se află în veacurile de luptă și de glorie ale istoriei neamului românesc. Opera memorialistică a scriitoarei Elena Perticari-Davila se constituie într-o admirabilă frescă a conacului Goleștilor, învăluit în aura romantică a unui trecut de măreție legendară. Ineditul și diversitatea informațiilor aduc mărturie sacre ale unor existențe care s-au proiectat cu străluciri astrale pe orizontul de lumină perpetuă al culturii naționale. În

intimitatea lor sacrosantă, amintirile familiale cern luminile din umbre, dezvelesc de scoarța rece a timpului necruțător trăirile cele mai intense, se subsumează unor adevăruri de viață care

reflectă trăsăturile definitorii ale unor personalități. Sinceritatea dezvăluirilor este, uneori, deconcertantă și, astfel, profilul uman al personajelor se încheagă convingător, fără false nimburi de lumină direcționate afectiv.

În *Amintiri din copilărie*, autoarea a reînviat momente din epoca de renaștere națională, percepute prin ochii unui copil format la școala iubirii de patrie. Elena Perticari este, prin excelență, o memorialistă obiectivă, lucidă, deși opera sa *Amintiri din copilărie* este scrisă mai degrabă, cu inima. Retrăindu-și, în castelul de la Izvoru, clipele de neuitat ale copilăriei, prin rememorarea unor episoade semnificative din viața Goleștilor, Elena Perticari-Davila lăsa posterității o operă izvodită din inima sa generoasă - „acest locaș închis al amintirilor trecutului”, cum și-o imagina scriitoarea, proiectând, în emblematica faclă a înaintașilor săi, raza de lumină a propriei sale vieți.

Activitatea publicistică a Elenei Perticari-Davila constă în elaborarea versiunii în limba română a eseurilor *Crinul vieții* și *Regina cea rea*, semnate de A.S. Regală Princespa Maria și din traducerea operei lui Robert Dubarle, apărută la Iași, în 1917, sub titlul *Țării mele*.

Viața memorialistei născută în anul 1865 va fi marcată de momente semnificative: studii la Stuttgart (Facultatea de Geografie), și tot acolo frecventarea unor studii de medicină; căsătoria cu căpitanul Ion Perticari, la 8 septembrie 1882; desemnarea de către Casa Regală, a generalului Ion Perticari - fost aghiotant al regelui Carol I - ca, împreună cu soția sa, să se ocupe de educația principesei Elisabeta și a prințului Carol.

Argeșeanca Elena Perticari-Davila a avut o viață fascinantă, fiind o apropiată a Casei Regale și având o educație aleasă și o minte strălucită. A fost, pe lângă educatoare a tânărului viitor rege Carol al II-lea, și doamnă de onoare a reginei Maria, funcție ce a propulsat-o între cele mai importante românce ale vremii, împreună cu Regina Maria, Martha Bibescu și Maria Cantacuzino.

În primul Război Mondial, Elena Perticari-Davila a însoțit-o pe regina Maria în Moldova unde s-a ocupat de răniții din spitalele din Iași, iar generalul Perticari, ca aghiotant al lui Carol I, l-a însoțit pe Carol al II-lea în Germania, l-a învățat să mână armele și l-a găzduit la conacul Izvoru din sudul Argeșului.

Evocând anturajul de la Curtea regală, în opera cu caracter autobiografic *Povestea vieții mele*, Regina Maria își mărturisea caldă simpatie pentru Elena Perticari-Davila, care „rămăsese credincioasă în zilele bune, ca și în zilele rele și revărsa mereu daruri din neostoita fântână a dragostei ei, pe care n-o puteau seca nici măcar dezamăgirile”. Admirabilul portret al devotatei

Sursa: Biblioteca Județeană
„Dinicu Golescu”.
Secția Colecții Speciale

sale prietene este de o eleganță princiară, dar și de o uimitoare sinceritate pentru o femeie care aparținea sferelor înalte ale societății. Regina Maria își amintește despre Elena Perticari că: „Era o femeie de o frumusețe neobișnuită, înaltă, cu părul castaniu-auriu, în unde naturale, ochi mari, rotunzi, larg deschiși sub arcul sprâncenelor de o frumusețe desăvârșită... Pătimașă în tot ce făcea, lua asupra ei noua îndatorire cu entuziasmul pe care îl punea în toate îndeletnicirile vieții ei. Avea o inimă atât de darnică, încât era mereu gata să dea mai mult decât ceea ce erau alții gata să primească. Din această pricină, viața ei a fost un șir de dezamăgiri aproape tragice... Era, însă veselă, foarte citită și cât se poate de patriotă!”

Stabilindu-se în 1890 la Izvoru de Sus, împreună cu soțul ei, Ion Perticari, Elena Perticari-Davila se va dovedi profund atașată vieții oamenilor din sat, ridicând din temelii, pe cheltuiala familiei sale, Spitalul Dr. Carol Davila din Izvoru de Sus, cu o renumită secție de chirurgie, așezământ sanitar în care consultațiile medicale și tratamentul bolnavilor erau complet gratuite, organizând Cantina-internat Elena Davila, unde se asigurau gratuit cazarea și masa pentru elevii săraci din localitate, înființând o Școală de meserii, în care elevii învățau dulgheria, dogăria și fierăria.

Dragostea imensă pentru fiii țărănilor a determinat-o să înființeze, în 1932, în comuna învecinată Recea, un dispensar destinat sugarilor, iar în 1939, o grădiniță de copii - prima grădiniță publică din România interbelică. Preocupată de viața spirituală a concetățenilor săi, a deschis la Izvoru de Sus, într-un spațiu special amenajat, primul cinematograful rural din Muntenia, și s-a preocupat într-un mod determinant de transformarea Conacului Goleștilor în muzeu cu caracter istoric dedicat acestei familii de patrioți care și-au înscris numele în istoria patriei cu ascuțitul sabiei și al minții, donând încă din anul 1910, „toate casele Goleștilor, parcul și grădina pentru a fi conservate ca monument de interes public”.

În timpul celui de-al doilea război mondial, Elena Perticari Davila a primit la cantina școlară din Izvoru de Sus peste 20 de copii săraci din sat și copii ai refugiaților din Moldova, iar în 1945 încă 150 de copii de refugiați, pe care i-a ținut până în 1947.

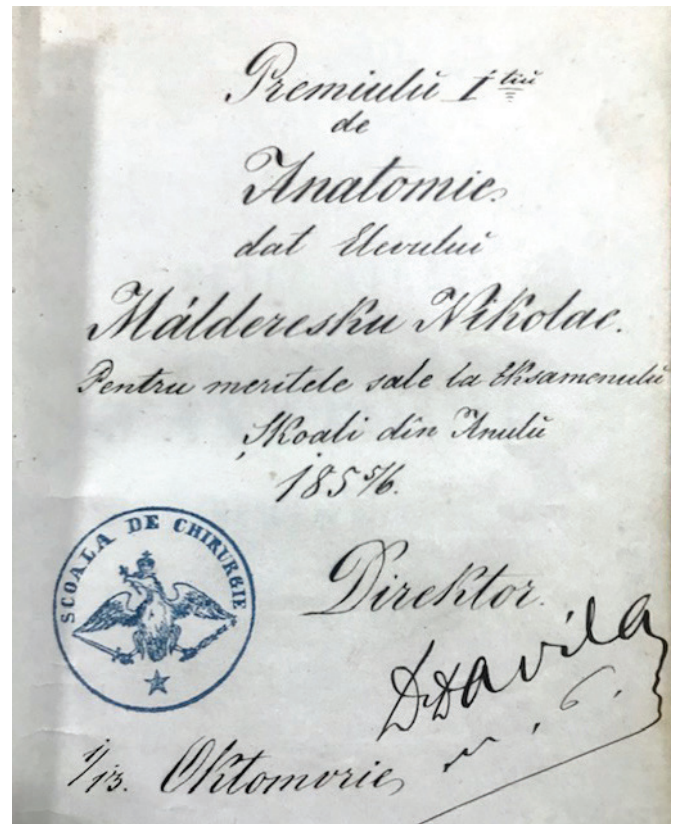
Pentru îngrijirea exemplară a răniților din Primul Război Mondial în spitalul „Dr. Carol Davila” din Izvoru, Elena Perticari-Davila a fost decorată, în anul 1917, cu ordinul „Crucea Regina Maria, cls.I”.

Donația Elena Perticari-Davila în colecțiile Bibliotecii Județene Argeș cuprinde 89 de cărți, majoritatea scrise în limba franceză și câteva în limba română, dintre care 38 de cărți se află la secția de Colecții Speciale și 51 de cărți, în Depozitul general, din cadrul bibliotecii.

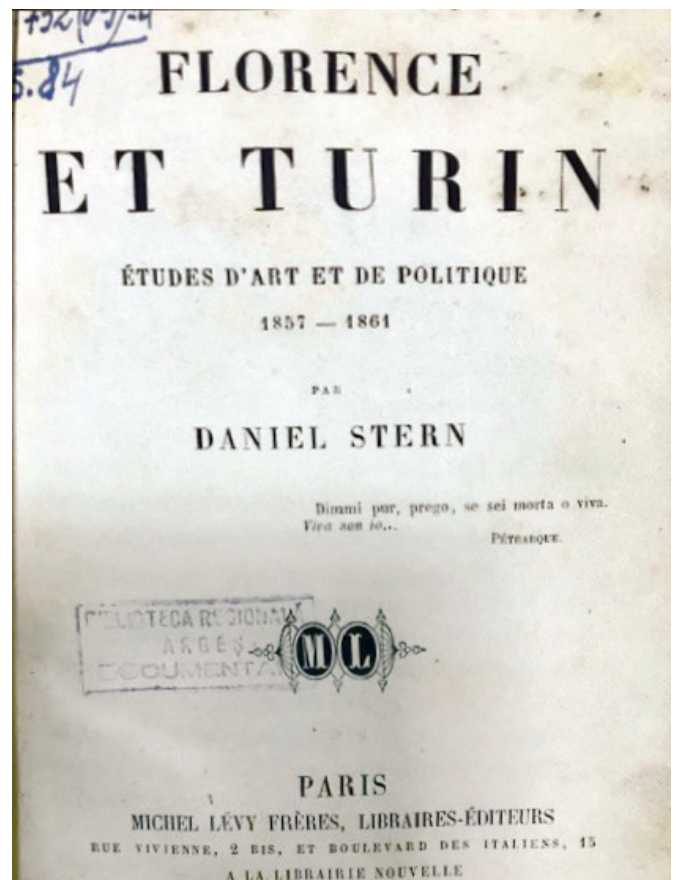
Cărțile donate se aflau în conacul său din localitatea Izvoru de Sus, județul Argeș, și conțin sigiliul de proprietar: *Helene Perticari. Ex-libris-ul parașă* de dimensiunea 95/25 de mm, este aplicată pe toate cărțile donate, inclusiv pe lucrarea lui Edmond Scherer *Études sur la littérature contemporaine*, Editura Calmann-Levy, Paris, 1886. Cărțile au fost trecute în borderourile Bibliotecii Centrale Regionale Argeș în anul 1951.

Una dintre raritățile cu care instituția noastră se mândrește este *Petit atlas complet d'Anatomie descriptive du corps humain*, autor J.N. Masse, tipărit la Paris în 1852. Volumul cuprinde 113 planșe color, și are astăzi o mare valoare, purtând semnătura doctorului Carol Davila, directorul Școlii de Chirurgie, cu mențiunea că se acordă elevului Măldărescu Nicolae, cel care lua premiul I la examenul de anatomie în

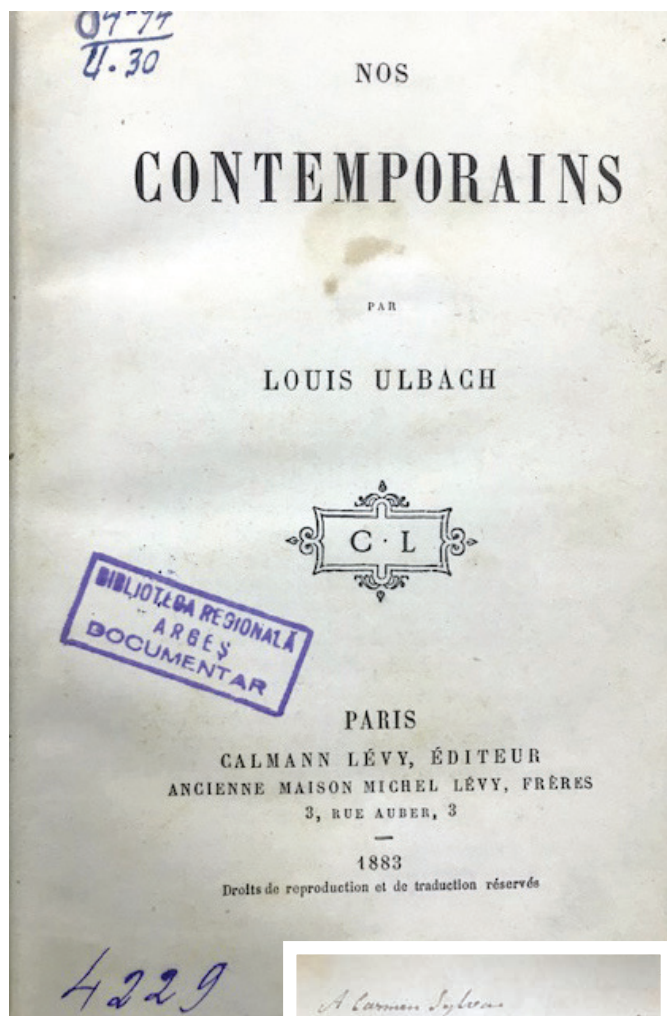
anul școlar 1855/1856. Doctorul Carol Davila a fost cititorul învățământului medical românesc, al Grădinii Botanice din București și al Serviciului Sanitar al Armatei Române. Viața lui a fost exemplu de muncă fără preget, de cinste fără pată și de sacrificiu netârguit.

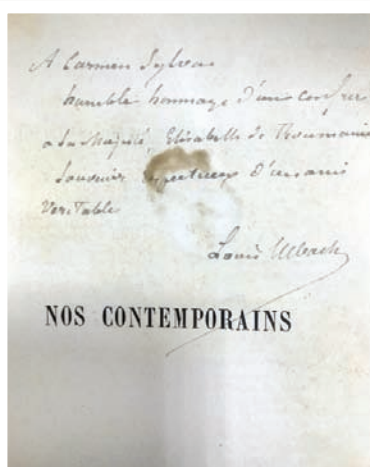
Sursa: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu”.
Secția Colecții Speciale

Un alt volum care a aparținut doctorului Carol Davila este *Florence et Turin* al scriitoarei franceze Daniel Stern - pseudonimul literar al contesei Marie d'Agoult. Apărut la Paris în anul 1862, volumul este trimis în același an doctorului Davila, cu următoarea dedicație: „*A mon très regulie, le Dr. Davila. M. d'Agoult. Paris 1862*”. Acest „Foarte ordonatului meu...” este o dovadă a afecțiunii pe care contesa o purta doctorului Davila. Autograful cunoscutei scriitoare franceze din secolul al XIX-lea conferă volumului nostru o autentică valoare bibliofilă.

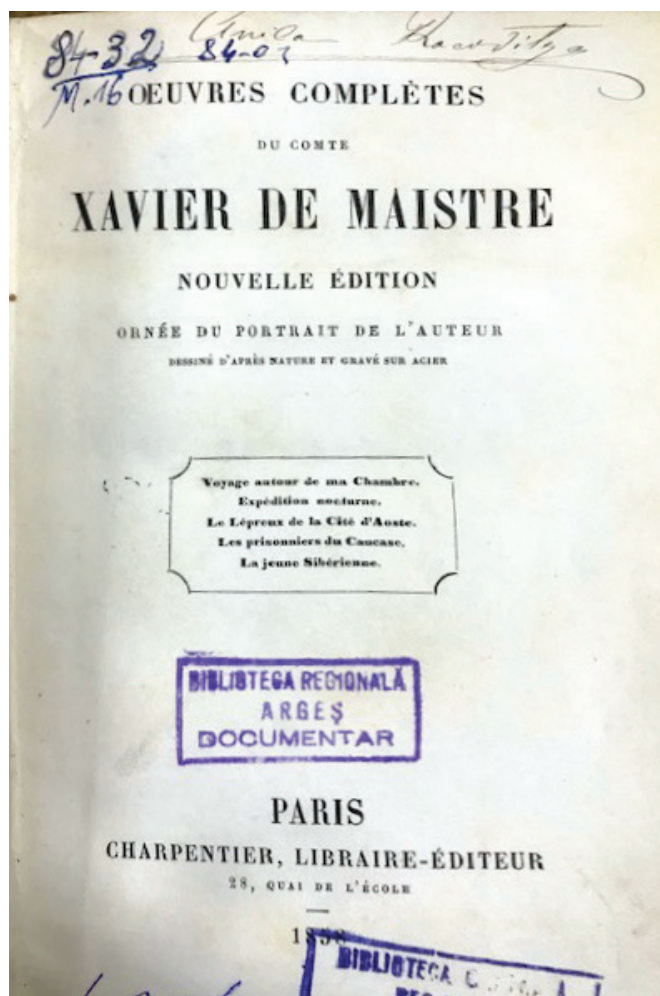

Sursa: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu”.
Secția Colecții Speciale

Tot din donația Elena Perticari face parte lucrarea *Nos contemporains*, tipărită la Paris în 1883; autorul ei, Louis Ulbach, scrie următoarea dedicație pe care o semnează: „*A Carmen Sylva, humble hommage d'un confrere a Sa Majeste Elisabeth de Roumanie. Souvenir respectueux d'un ami veritable*”. Louis Ulbach (1822-1889) a fost un scriitor

fecund și cunoscut gazetar, precum și unul dintre biografi lui Victor Hugo. În anul 1878 a devenit bibliotecarul Arsenalului. Carmen Sylva, care era la rândul ei o cunoscută scriitoare, va fi avut, desigur, multe cărți cu autografele unor scriitori contemporani. Volumul acesta a fost, fără îndoială, dăruit de regina Elisabeta, Elenei Davila, care a făcut parte dintre apropiatele acesteia. Soțul Elenei Davila, generalul Perticari, a fost unul dintre aghiotanții regelui Carol pentru probleme de artilerie. Dedicția și autograful trebuie datat între 1883, când apare cartea și 1889, când încetează din viață autorul.

Sursa: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu”.
Secția Colecții Speciale

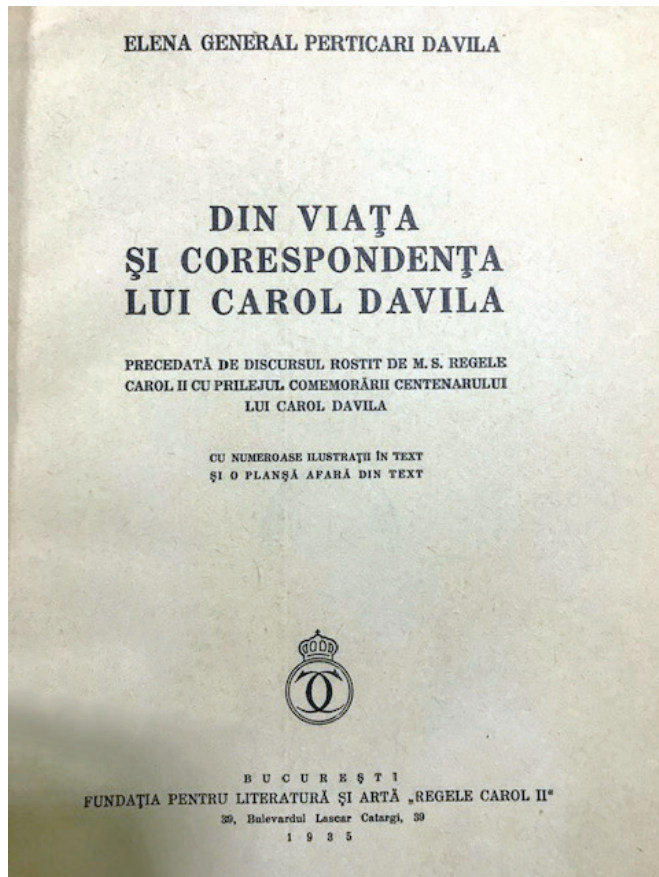
Pe pagina de titlu a unui volum ce conține operele complete (*Ouvres complètes*) ale contelui Xavier de Maistre, apărut în anul 1858 la editura Charpentier din Paris, se află semnată, cu cerneală neagră și cu scris subțire: *Anica Racovitză*.

Anica Racoviță (1836-1874) este nepoata de fiică a lui Dinicu Golescu și a Zincăi Golescu și nepoata de soră a fraților Golești, Ștefan, Nicolae, Alexandru și Radu, cunoscuții revoluționari de la 1848. Devenind soția doctorului Carol Davila, se va dăruia ca o adevărată mamă conducerii azilului Elena Doamna, fapt care i-a atras prietenia și prețuirea Doamnei Elena Cuza. De asemenea, Anica Racoviță este mama Elenei Perticari-Davila și a cunoscutului dramaturg Alexandru Davila, născut la Golești în anul 1862, cel care va fi marele om de teatru și creatorul celei mai valoroase drame istorice în versuri din literatura noastră, „Vlaicu Vodă”. Alexandru

Davila a fost numit în 1905 director al Teatrului Național din București, și totodată director general al teatrelor, până în 1908. În această calitate, a promovat literatura dramatică românească și tinerele talente actorițești. În anul 1929 i se acordă Premiul național pentru teatru. Din mai 1958, teatrul din Pitești îi poartă numele, prezentând în premieră piesa „Vlaicu Vodă”, cu actorul George Vraca în rolul titular.

Anica Racoviță Davila s-a stins din viață în anul 1874, la numai 38 de ani. Volumul care poartă semnătura sa a ajuns în Colecțiile Speciale ale Bibliotecii Județene Argeș prin donația Elenei Perticari Davila.

De o incontestabilă profunzime este volumul cu caracter memorial *Le General Dr. Carol Davila. Sa vie et son oeuvre d'après sa correspondance*, publicat de Elena Perticari în 1930, cu ocazia aniversării ilustruului organizator al serviciului sanitar militar și al ocrotirii sănătății publice în țara noastră. În anul 1935, aceasta a publicat, și în limba română, volumul *Din viața și corespondența lui Carol Davila*, lucrare ce se regăsește în Colecțiile Speciale ale bibliotecii și care poartă semnătura autoarei cu următoarea dedicație: „ca să cunoască mai de aproape viața unui om de bine – jertfită în întregime țării noastre. Elena Perticari Davila, aprilie 1937”.

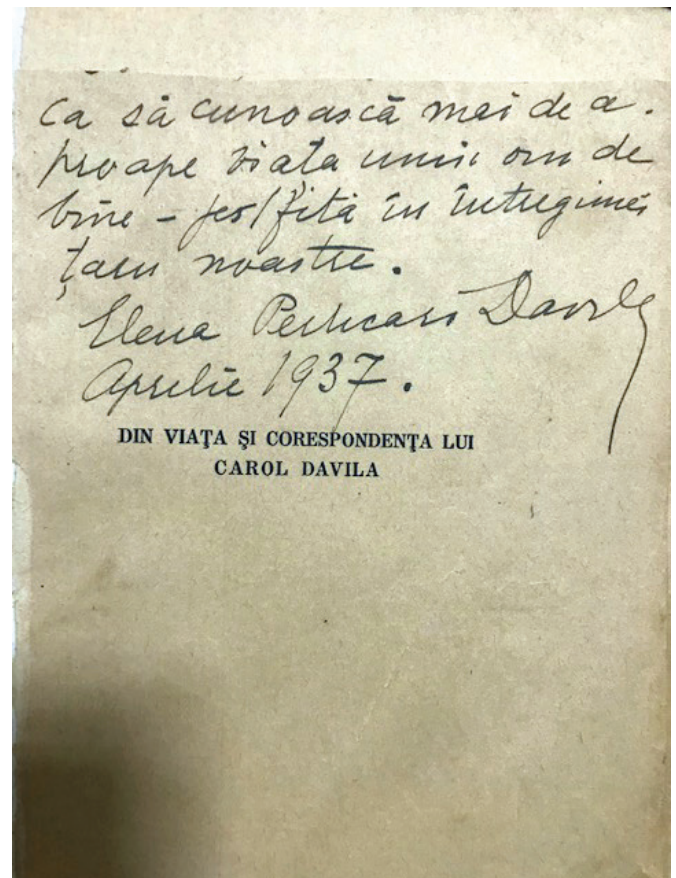

Sursa: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu”.
Secția Colecții Speciale

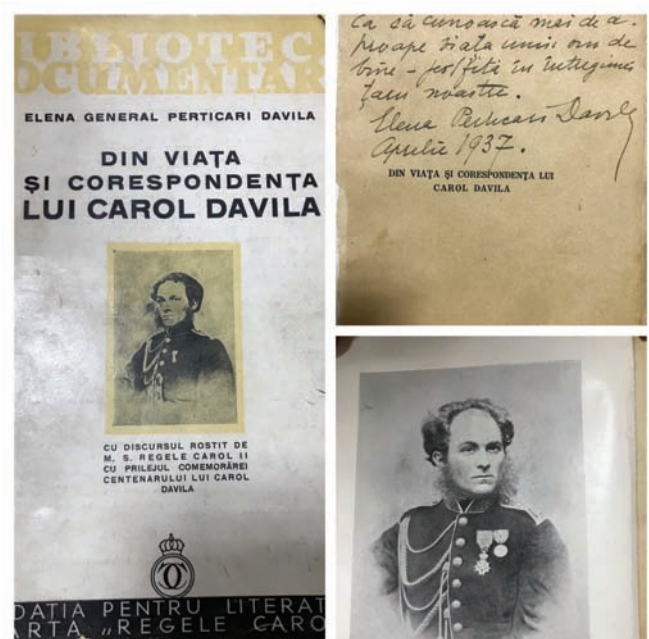
Este o mândrie că o bună parte din valoroasa bibliotecă de la Izvoru a Doamnei Elena Perticari-Davila face parte din colecțiile Bibliotecii Județene Dinicu Golescu Argeș. Funcția patrimonială, reflectată în principal de preocupările pentru conservarea documentelor rare, bibliofile, cu valoare istorică, culturală, științifică, rămâne o preocupare constantă a bibliotecilor.

Bibliografie:

1. BARBU, Gabriel. *Viața și opera doctorului Carol Davila*. București: Editura S.R.S.C., 1957.
2. DAVILA, Carol; PERTICARI, Elena. *Din viața și corespondența lui Carol Davila*. București: Fundația pentru literatură și artă, 1935.
3. VOINESCU, Silvestru D. *Argeșeni în spiritualitatea românească*, Vol. 1. Pitești: [Biblioteca Județeană Argeș], 1980.

Sursa: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu”.
Secția Colecții Speciale

Rolul bibliotecii publice în procesul de învățare continuă

Drd. Loredana Stanciu

Universitatea din București. Școala Doctorală de Litere
Biblioteca Județeană „Nicolae Iorga” Ploiești
e-mail: loredana.georgescu@drd.unibuc.ro

Drd. Melania-Luana Butnariu

Universitatea din București. Școala Doctorală de Litere
Biblioteca Județeană „George Barițiu” Brașov
e-mail: melania-luana.teposu@drd.unibuc.ro

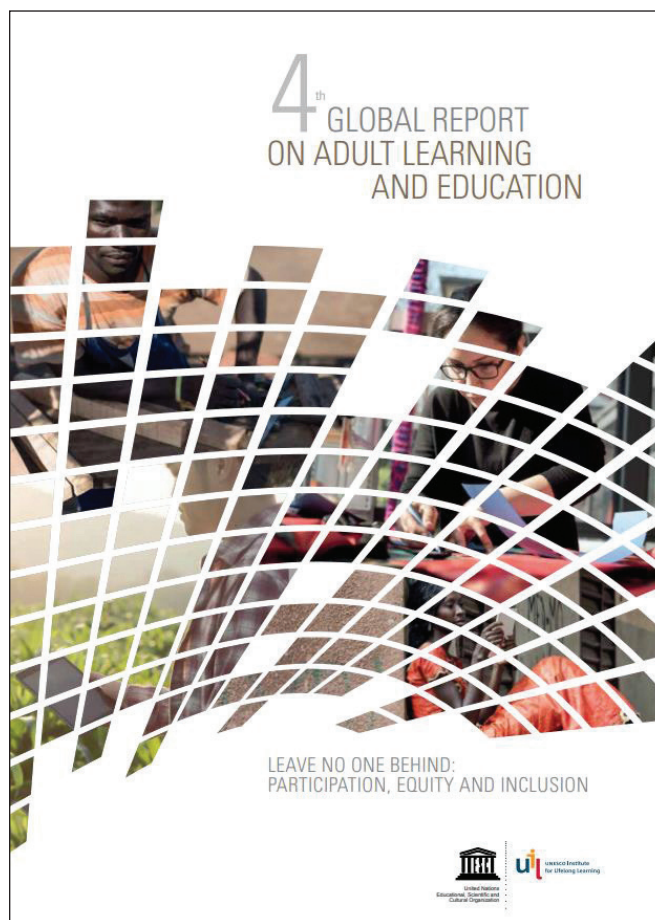
Introducere

În primele rânduri ale manifestului IFLA/UNESCO publicat în 1994 este scris „Libertatea, prosperitatea, dezvoltarea societății și a indivizilor sunt valori umane fundamentale. Biblioteca publică, poartă locală spre cunoaștere, oferă indivizilor și grupurilor sociale condițiile de bază pentru învățarea pe tot parcursul vieții, câștigarea independenței în luarea deciziilor și dezvoltarea culturală a individului și a grupurilor sociale”¹. La mai bine de 25 de ani de la publicarea lui, oare cât de mare este aportul bibliotecilor publice adus comunităților deservite? Pentru a răspunde, privim serviciile oferite de acestea, implicarea bibliotecarilor și a comunităților. În România, în prezent se disting două categorii de biblioteci publice:

- Biblioteci cu impact mare, în care bibliotecarii sunt adevărați inovatori, dezvoltă servicii uimitoare și se implică în parcursul educațional al oamenilor încă de la vârsta preșcolară,
- și
- Biblioteci cu impact scăzut, cele mai multe fiind din categoria bibliotecilor de dimensiuni mici.

În aceste condiții, nu avem cum să evaluăm foarte exact implicarea bibliotecilor publice în învățarea pe parcursul vieții, deoarece multe dintre acestea, încă funcționează cu un management tradițional, nu dezvoltă servicii complementare și nu sunt interesate în a urmări sustenabilitatea transferului educațional. Această realitate este reflectată în rapoartele realizate de Uniunea Europeană – GRALE 4 (Global Report on Adult Learning and Education)² și în clasamentul pe care-l ocupă țara noastră în domeniul educației.

Subiectul învățării pe tot parcursul vieții a fost și este abordat la toate nivelurile decizionale, însă, de fiecare dată, este privit ca un obiectiv secundar, decidenții aducând în prim plan problemele globale actuale. Spre exemplu, în această perioadă, avem tendința de a considera pandemia cea mai mare provocare la care suntem supuși însă, dacă am privi mai atent în jur, am observa că omenirea se confruntă cu mult mai multe probleme. Criza climatică, mișcările în masă ale populației care au bulversat cifrele demografice, izbucnirile stradale, sistemele de sănătate fragile, reprezintă doar câteva exemple din problemele cu care se confruntă omenirea. Toate acestea, mai mult sau mai puțin, ne arată că acel obiectiv considerat secundar, învățarea pe

Sursa: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000372274>

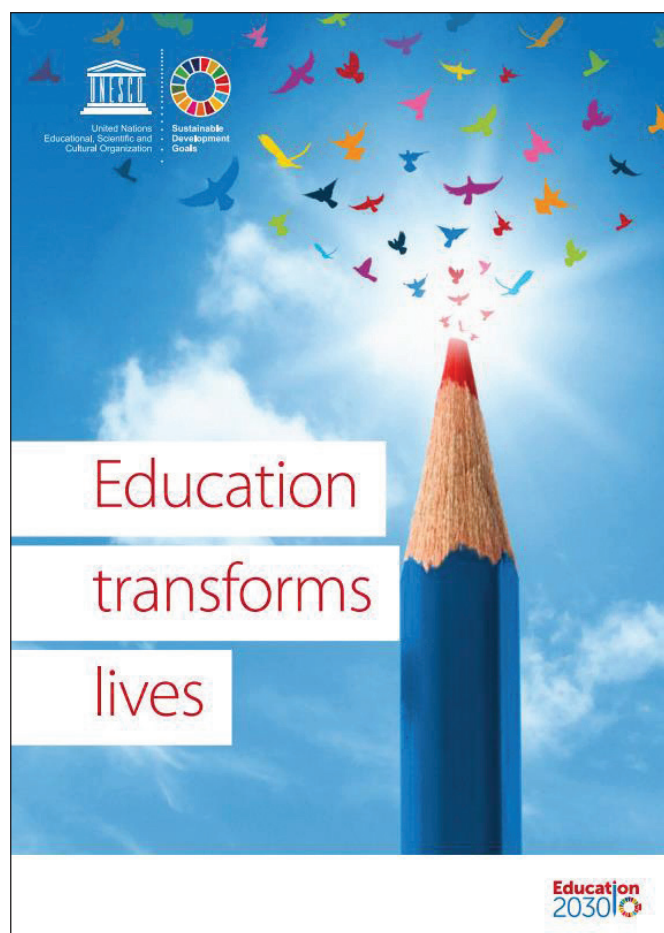
parcursul vieții este de fapt o mare nevoie care s-a accentuat în timp și care, de fapt, și-a pus amprenta asupra multor probleme globale. Învățarea continuă este un proces care ajută indivizii să distingă binele de rău, adevărul de dezinformare sau cum să empatizeze cu aproapele său.

O altă tendință a ultimilor ani este schimbarea frecvență a locurilor de muncă de către angajați, în pofida forțării angajatorilor de a controla acest trend, nevoiți fiind să formeze profesional angajații, prin adaptarea competențelor

la noile echipamente sau softuri. Evoluția tehnologiilor este o altă provocare majoră care a determinat formarea la locul de muncă. Toți acești factori generatori de turbulențe îi obligă pe oameni să adopte comportamente diferite în a-și exprima vulnerabilitatea și să-și sporească oportunitățile într-o manieră rapidă. Reacția lor este influențată de nivelul de alfabetizare a fiecărei țări, de nivelul de experiență și abilitățile deținute.

Definire

Învățarea continuă, chiar dacă generează competențe noi, nu trebuie asociată cu educația formală de la școală, colegiu sau universitate, ea fiind doar un alt tip de învățare. Să înveți pe parcursul întregii vieți înseamnă să ai o atitudine pozitivă față de procesul de asimilare a cunoștințelor, să conștientizezi importanța dezvoltării personale, să fii motivat voluntar, conștient că îți poate aduce multiple oportunități și îți poate îmbunătăți calitatea vieții. Acest aspect nu poate fi înțeles pe deplin decât dacă se începe procesul de la vârste foarte mici. Copiii trebuie obișnuiți cu învățarea, crescuți înconjurându-i de cărți și implicați în numeroase activități STEM. Pentru toate aceste aspecte biblioteca publică poate fi partenerul ideal.

Sursa: <http://en.unesco.kz/education-transforms-lives>

Context

Presiunea care apasă pe umerii angajatorilor se accentuează din zi în zi. Au fost pregătite firmele private, autoritățile, organizațiile și, de ce nu, bibliotecile publice pentru astfel de turbulențe? Oare au prevăzut în strategia instituțională fonduri pentru formarea continuă a personalului și pentru adaptarea cunoștințelor la noile provocări? Învățarea pe tot parcursul

vieții este o componentă necesară și de luat în calcul mai mult ca oricând. Este o realitate ce trebuie inclusă în toate domeniile. Setul de competențe cu care tânărul iese azi de pe băncile școlii nu mai este la fel de util mâine. Cât de mult va fi acoperită această nevoie va depinde, pe de o parte, de capacitatea furnizorilor de formare de a acoperi piața și, pe de altă parte, de cadrele didactice responsabile de modul cum percep tinerii noțiunea de învățare continuă. Disfuncționalitățile prezente între angajatori, angajați și furnizorii de formare se reflectă în cifrele extrem de mici ale indivizilor implicați în procesul de învățare continuă, în capacitatea lor de a lua decizii, și, de ce nu, de a face față turbulențelor.

Context european

Uniunea Europeană s-a implicat în educația adulților încă din anul 1957 promovând, prin Tratatul de la Roma, formarea profesională continuă. După anul 2000 a apărut noțiunea de educație *de la naștere până la moarte* prin sublinierea accentuată a învățării în cadrul reconversiei profesionale. Primul plan de acțiune european a fost aprobat în 2007 și a cuprins o serie de priorități pentru sectoarele de învățare. Pe parcursul anilor următori acesta a fost îmbunătățit și s-au adoptat noi rezoluții, astfel că, în 2016 s-a realizat un prag de referință al competențelor minim necesare pentru învățământul secundar. În Declarația de la Roma din 25 martie 2017, liderii celor 27 de state membre, Consiliul European, Parlamentul European și Comisia Europeană s-au angajat să colaboreze în direcția unei Uniuni „în care tinerii primesc cea mai bună educație și formare și în care pot studia și găsi locuri de muncă pe întregul continent”³.

Competențele cheie reglementate de UE ca fiind necesare indivizilor pentru a fi considerați cetățeni activi și capabili să se integreze rapid în oricare societate sunt: comunicarea în limba maternă și într-o limbă străină, competențe de matematică și științe, competențe digitale, sociale și civice, spirit de inițiativă, antreprenorial și cultural.

Uniunea Europeană, continuând preocuparea pentru învățarea în rândul adulților, a adoptat Rezoluția⁴ în cuprinsul căreia se găsește Planul pentru perioada 2015-2020 ce stabilește următoarele priorități specifice:

- „îmbunătățirea guvernării printr-o mai bună coordonare între domeniile de politică, o mai mare eficacitate și relevanță pentru societate;
- îmbunătățirea semnificativă a ofertei și cererii de programe de înaltă calitate, în special în ceea ce privește alfabetizarea, competențele numerice și competențele digitale;
- instituirea unor strategii eficiente de informare, orientare și motivare pentru cooptarea și susținerea cursanților adulți;
- crearea unor oportunități mai flexibile pentru adulți și îmbunătățirea accesului prin învățarea la locul de muncă, utilizarea TIC și a programelor de calificare de tip A DOUA ȘANSĂ”.

În 2018, UE a alcătuit 7 grupuri de lucru, organizate pe tematici, fiecare având responsabilitatea de a contribui semnificativ la indicatorul de 15% adulți cuprinși în procesul de învățare până în 2020⁵. Conform EUROSTAT⁶, în Uniunea Europeană, „cele mai ridicate rate de participare a adulților la învățare au fost în Suedia (29,2%), Finlanda (28,5%) și Danemarca (23,5%). În schimb, cinci state membre au avut rate de participare sub 5%: România (0,9%), Bulgaria (2,5%), Croația (2,9%), Slovacia (4,0%) și Grecia (4,5%)”.

Aceste cifre ne arată o cruntă realitate. Chiar dacă la nivel european se fac eforturi intense de implicare a adulților în procesul de învățare de-a lungul vieții, cu scopul conștientizării că au nevoie de abilități, competențe și cunoștințe noi, pentru a face față procesului de tranziție la o economie bazată pe cunoaștere, în România cifrele nu sunt deloc optimiste.

Îmbătrânirea populației și emigrarea masivă din ultimii 20 de ani au condus la un declin al segmentului apt de muncă. Doar 1,6% din adulții (cu vârste cuprinse între 25 și 64 de ani) din România au participat la învățarea pe parcursul vieții, comparativ cu media UE⁷ de 8,9%, în 2011. În perioada 2007-2013, rata de participare a adulților în proces a crescut ușor, de la 1,3% la 1,8%.

România

România are o strategie elaborată la nivel național. Acestea i se adaugă Legea educației nr. 1/2011 care conține rolurile și responsabilitățile ministerelor și Legea nr. 53/2003 care recunoaște competențele dobândite prin intermediul educației formale, non-formale și informale. Strategia educației și formării profesionale pentru perioada 2015-2020 stabilește patru obiective principale:

- Obiectivul strategic 1 - Îmbunătățirea sistemelor de formare profesională pentru piața muncii;
- Obiectivul strategic 2 - Creșterea participării și facilitarea accesului la programele de formare profesională;
- Obiectivul strategic 3 - Îmbunătățirea calității formării profesionale;
- Obiectivul strategic 4 - Dezvoltarea inovării și cooperării naționale și internaționale în domeniul formării profesionale.

Ce se întâmplă în realitate? Conform raportului numărul 4 realizat de UNESCO referitor la îndeplinirea obiectivelor asumate de toate țările, 147 (67%) dintre acestea, au raportat progrese în politicile de îndeplinire a îndatoririlor asumate cu privire la procesul de învățare pe tot parcursul vieții și 44 de țări (30%) dintre țările respondente nu au raportat nicio modificare. România se află în procentul de 3% care a raportat o regresie în politica de învățare a adulților⁸.

O altă oglindă a educației este testul PISA. Raportul OECD arată că față de testarea PISA din 2015 elevii mai slabi au devenit și mai slabi în rezultatele PISA 2018 la matematică și științe.

Pentru formarea adulților sunt puse la dispoziție anumite instrumente și oportunități însă nu sunt exploatate suficient, iar neimplicarea se va răsfrânge în viitor asupra copiilor, adolescenților și tinerilor de azi. Este necesar să fie utilizate metode non-formale în procesul de educație formală și să fie integrate metode inovatoare de pedagogie pentru a avea un impact mult mai vizibil în întreaga societate.

Teama de a pierde locurile de muncă în viitor este din ce în ce mai mare în toate industriile și este crucial ca oamenii să își continue procesul de îmbunătățire a competențelor. Astfel, ei se pot adapta la schimbările parcurse de-a lungul vieții. Concentrându-se pe ceea ce doresc să facă în viitor, învățarea poate avea un imens impact și asupra carierei. Participând la ateliere, seminarii, cursuri sau conferințe, formări la locul de muncă sau organizate de instituții, fiecare individ poate afla noutăți, își îmbunătățește creativitatea, va fi mai motivat și va traversa „turbulențele” mai ușor.

Rolul bibliotecilor publice

Pentru bibliotecari este o datorie morală să intervină în comunitățile deservite, Manifestul IFLA fiind doar un ghid pentru mulți dintre ei. Construind strategii coerente cu obiective clare, vor putea genera sustenabilitate serviciilor create. De asemenea, sunt obligați moral să mențină ritmul învățării cu acela al evoluției tehnologiilor și al inovațiilor în domeniu, tocmai pentru că au nevoie de formarea unei culturi a învățării. Doar astfel aceasta poate fi transferată comunității. Nu le este ușor când autoritățile alocă resurse financiare puține, iar digitalizarea și implicarea în proiecte este foarte redusă. Programele Erasmus nu sunt suficiente să acopere nevoia lor.

Schimbarea înseamnă de fapt progres, iar viitorul este preconizat a fi bazat pe platformele de învățare. Bibliotecarii s-au dovedit inovatori și au dezvoltat numeroase servicii care au răspuns nevoilor comunităților. Cursuri IT, cursuri de robotică sau de limbi străine, ateliere de dezvoltare personală, sunt doar câteva exemple de servicii oferite de bibliotecile publice, însă fiecare au fost organizate local sau regional. Un indicator bun la nivel de țară nu poate fi obținut decât printr-o dezvoltare ghidată după un plan strategic național.

Bibliotecarii au demonstrat abilitățile deținute implicându-se în proiecte și ajutând comunitățile. Prin flexibilitatea de care au dat dovadă au contribuit la bunăstarea societății venind în întâmpinarea nevoilor oamenilor, însă au nevoie de sprijin în sustenabilitatea acțiunilor lor. Cum să reușească în condițiile în care rețeaua bibliotecilor publice se subțiază constant: de la 2.930, în anul 2008, la 2.168, în anul 2019. Legea bibliotecilor nr. 334/2002 are nevoie de o nouă actualizare, iar bibliotecile au nevoie de recunoașterea competențelor bibliotecarilor. Danemarca, după apariția Internetului, a supus dezbaterei legea bibliotecilor, iar în 2000 deja formulau noile obiective: „Obiectivul bibliotecilor publice este promovarea informației, educației și activităților culturale prin punerea la dispoziția utilizatorilor a cărților, periodicelor și a altor materiale adecvate, cum ar fi muzică înregistrată și resurse electronice, inclusiv Internet și multimedia”⁹, în timp ce în România încă se păstrează formularea: „bibliotecă - instituția, compartimentul sau structura specializată al cărei scop principal este de a constitui, a organiza, a prelucra, a dezvolta și a conserva colecții de cărți, publicații, alte documente specifice și baze de date pentru a facilita utilizarea acestora în scop de informare, cercetare, educație sau recreere; în cadrul societății informaționale biblioteca are rol de importanță strategică”.

Bibliotecile nu mai sunt un loc în care comemorăm cultura. David Lankes le numea locul în care „comunitățile

Zentral und Landesbibliothek Berlin

Sursa: arhiva personală

„și construiesc propria cultură și civilizație”. Se pare că bibliotecarii au înțeles mesajul doamnei Hermina Anghelescu; „este timpul ca bibliotecarii din toate tipurile de biblioteci, din orice colț al lumii să schimbe vechile practici, să se debaraseze de vechile mentalități și să înceapă să se deschidă către modernizarea serviciilor de bibliotecă, să îmbrățișeze noi atitudini și comportamente pentru a adopta noi strategii de operare cu publicul”.

De câțiva ani buni este vizibil procesul de reinventare a bibliotecilor, în cea mai mare parte datorată apariției tehnologiei, însă venită și din dorința firească a bibliotecarului de a satisface dorințele utilizatorilor: „Transformarea digitală este inevitabilă; peste tot, este vorba despre a patra revoluție industrială și asta aduce schimbări în multe domenii ale societății, inclusiv în biblioteci”¹⁰. *Alfabetizarea digitală* devine la fel de importantă ca și alfabetizarea textual funcțională.

Dacă am dori să construim o cartografie conceptuală în jurul ideii de *alfabetizare digitală*, vom întâlni imediat termeni precum: „competență digitală”, „capacitate digitală”, „alfabetizare computerizată”, „alfabetizare media”, „alfabetizare a datelor și informațiilor”¹¹.

Pentru a putea defini acest termen - *alfabetizare digitală* - ar trebui definite o mulțime de alți termeni, în paralel. Căutând totuși o definiție, găsim o explicație a lui Adrian Mee, profesor la Universitatea din Londra, destul de cuprinzătoare: „Am putea spune că noțiunea de *alfabetizare digitală* se formează la granița dintre culturile materiale și cele adaptative. Mai exact, orice definiție a valorii va trebui să facă referire la trei lucruri. În primul rând, tehnologia materialelor în sine, *cutiile și firele*, software-ul și rețelele care sunt tehnologia în sine. În al doilea rând, societatea, instituțiile, procesele, structurile de putere etc. care s-au format și sunt modelate de tehnologia materială. În al treilea rând, trebuie să se situeze între tehnologia materială și legătura socială și culturală între ele - domeniul la care ne referim ca informatică socială.” Următoarele provocări pentru bibliotecile publice vor fi:

- extinderea comunității de utilizatori și creșterea acestor cerințe;
- asimilarea informaticii în activitățile biblioteconomice;
- diversificarea tipologiei produselor și serviciilor oferite;
- trecerea accentului de la document la informație;
- mutații în ciclul de viață al unui document (construcția acestuia, procesare, comunicare, utilizare, arhivare);
- mutații în conținutul proceselor biblioteconomice care depind de tipologia documentară și a produselor și serviciilor solicitate (și oferite);
- nevoia de a depăși bariera spațiu-timp în comunicare și utilizarea informațiilor¹² și lista poate continua.

Bibliotecile se află în fața gestionării unei noi categorii de utilizatori, utilizatori *născuți digitali*, fapt care nu face altceva decât să dea o nouă formă evoluției învățământului și bibliotecilor, totodată. Această „generație Omega”, cum îi numește Alina Bârgăoanu, are alte căi de căutare a informațiilor și alte așteptări. În curând, vom vorbi despre bibliotecarul electronic și cel virtual la fel cum folosim noțiunea de bibliotecă electronică și cea virtuală. Extrapolând termenii, așa cum profesorul este un consultant în învățare, așa bibliotecarul contemporan a devenit un consultant în informare.

În acest context al tehnologizării nu putem omite importanța majoră a valorosului Program *Biblionet - Biblioteci Globale Romania*: „Programul Biblionet, desfășurat pe parcursul a 6 ani (2009-2014), a transformat bibliotecile publice din România în centre ale comunității vibrante, oferind noi servicii și instrumente de tehnologie specifice secolului XXI. Programul a permis formarea și familiarizarea bibliotecarilor cu instrumentele și tehnicile secolului XXI, necesare pentru a evalua nevoile comunităților lor și a oferi servicii specifice care au îmbunătățit viețile a sute de mii de oameni. Prin schimbarea politicii în domeniu și dezvoltarea parteneriatului, Biblionet a transformat bibliotecile”¹³.

Zentral und Landesbibliothek Berlin
Sursa: arhiva personală

În urma tehnologizării de o așa amploare și serviciile bibliotecii s-au îmbunătățit considerabil. Bibliotecile au devenit o sursă eficientă și gratuită de alfabetizare digitală. Viața bibliotecarilor a devenit tot mai tehnologizată, mai digitizată și cu un scop precis, major și ferm: de a da răspunsuri pe măsură utilizatorilor. Bibliotecarii de astăzi sunt dependenți de rețele de telecomunicații, de calculatoare. „Ca în șoferie, spunea dl. Prof. Mircea Regneală, și în biblioteconomie este mult mai util să-ți formezi deprinderi decât să cunoști funcționarea mecanismelor de care să te slujești”¹⁴.

Bibliotecarii de astăzi trebuie să-și desfășoare activitatea în alte condiții de informare și comunicare și au datorită „să construiască un nou tip de bibliotecă bazată, mai degrabă, pe expertiză tehnică decât pe facilități fizice”¹⁵. „Cetățenii trebuie să știe despre puterea unei biblioteci de a transforma viețile și de a da sens vieții”. (Mario Coffa – *Biblioteci și bibliotecari*)

Concluzia:

Lumea este interconectată, pare o forță dar este mult mai fragilă. Acum economia trece printr-un uragan, dar ce va rămâne în urma lui? Va trebui să învățăm să trăim cu incertitudinea și să ne asumăm riscuri. Să avem curaj să recunoaștem că este nevoie să învățăm continuu pentru a supraviețui, sau pentru a ne dezvolta. Este important faptul că avem o strategie națională, dar, poate ar trebui să existe și una a bibliotecilor din România. Realizarea unei strategii naționale cu implicarea asociațiilor profesionale, autorităților, bibliotecarilor și specialiștilor din învățământul superior poate conduce la dezvoltarea unor programe naționale sustenabile. Bibliotecile publice, prin abilitățile deținute de bibliotecarii săi, sunt capabile să dezvolte servicii permanente de învățare în spațiul lor pentru toate categoriile de public. În multe biblioteci a început procesul de digitalizare, un pas important și util, dar este nevoie în continuare de suplimentări ale bugetelor și coerență în decizii. Pentru a contribui la procesul de învățare continuă a comunităților, și bibliotecarii trebuie pregătiți. Pandemia a demonstrat că dau randament platformele educaționale deschise, iar bibliotecarii au nevoie de una a lor, existența acestora aducând multiple beneficii:

- facilitarea accesului la dezvoltarea personală a indivizilor prin programe coerente și continue;
- programele STEM integrate în serviciile bibliotecilor;
- programe pentru reconversia profesională;
- programe de alfabetizare IT.

Este timpul pentru co-creație și cooperare! Bibliotecile publice dispun de multe instrumente necesare și oameni capabili pentru a „naviga cu succes în ape învolburate și incerte cu care toate companiile vor continua să se confrunte în această nouă epocă: era turbulențelor”¹⁶.

Note:

1. IFLA-UNESCO Public Library Manifesto 1994. [accesat 6.02.2021]. Disponibil pe Internet la adresa: <https://www.ifla.org/files/assets/public-libraries/publications/PL-manifesto/pl-manifesto-ro.pdf>
2. Global Report on Adult Learning and Education. Leave no one behind: participation, equity and inclusion. UNESCO Institute for Lifelong Learning. [accesat 6.02.2021]. Disponibil pe Internet la adresa: https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000372274_p.34

3. Recomandare a consiliului privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții. Bruxelles, 17.1.2018 COM(2018) 24 final. [accesat 14.04.2021]. Disponibil PE Internet la adresa: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:395443f6-fb6d-11e7-b8f5-01aa75ed71a1.0019.02/DOC_1&format=PDF

4. Rezoluția Consiliului privind un plan european reînnoit pentru învățarea în rândul adulților (2011/C 372/01) [accesat 14.04.2021]. Disponibil pe Internet la adresa: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32011G1220\(01\)&from=RO](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32011G1220(01)&from=RO)

5. Your key to European statistics. În: *EUROSTAT*. [accesat 14.04.2021]. Disponibil pe Internet la adresa: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/DDN-20190517-1>

6. Eurostat este departamentul Comisiei Europene responsabil de publicarea unor statistici comparabile pentru tot teritoriul Uniunii Europene.

7. Strategia națională de învățare pe tot parcursul vieții 2015-2020. Disponibil pe Internet la adresa: <https://www.edu.ro/sites/default/files/fisiere%20articole/Strategie%20LLL.pdf>

8. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000372274>

9. “Act on Library Services”, emis de Ministerul Culturii Danemarca, Legea nr. 340, 17 mai 2000. Disponibil pe Internet la adresa: www.bs.dk (site-ul web al Autorității Naționale a Bibliotecii Daneze)

10. Fii creativ, nu pasiv! Biblioteca publică din Köln explorează noi teritorii. Disponibil pe Internet la adresa: <https://epale.ec.europa.eu/ro/blog/be-maker-not-taker-cologne-public-library-explores-new-territory>

11. MEE, Adrian. [online]. Disponibil pe Internet la adresa: <https://www.researchgate.net/profile/Adrian-Mee>

12. TIRZIMAN, Elena. *Bibliotecile contemporane. Bibliotecile în societatea contemporană - provocări, mutații, perspective într-un context digital* [online]. Disponibil pe Internet la adresa: <https://core.ac.uk/download/pdf/25570327.pdf>

13. *Biblionet - Biblioteci Globale Romania*. [online]. Disponibil pe Internet la adresa: <https://epale.ec.europa.eu/ro/blog/biblionet-global-libraries-romania>

14. REGNEALĂ, Mircea. *Rolul bibliotecarului în societatea contemporană* [online]. Disponibil pe Internet la adresa: <https://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/A27122/pdf>

15. VAȘCIUC, Alexia. [online]. Disponibil pe Internet la adresa: <https://issuu.com/bibliotecastiintificauniversitaraba/docs/vitorulbibliotecii-131017024653-php>

16. KOTLER, Phil; CASLIONE, A. John. *Chaotics management și marketing în era turbulențelor*. București: Editura Publica, 2009.

O ctitorie a lui Matei Basarab mai puțin cunoscută: tipografia de la Câmpulung-Muscel

Maria-Magdalena Ioniță-Roșoiu
responsabil sala Colecții speciale,
Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș
e-mail: magda_vip2000@yahoo.com

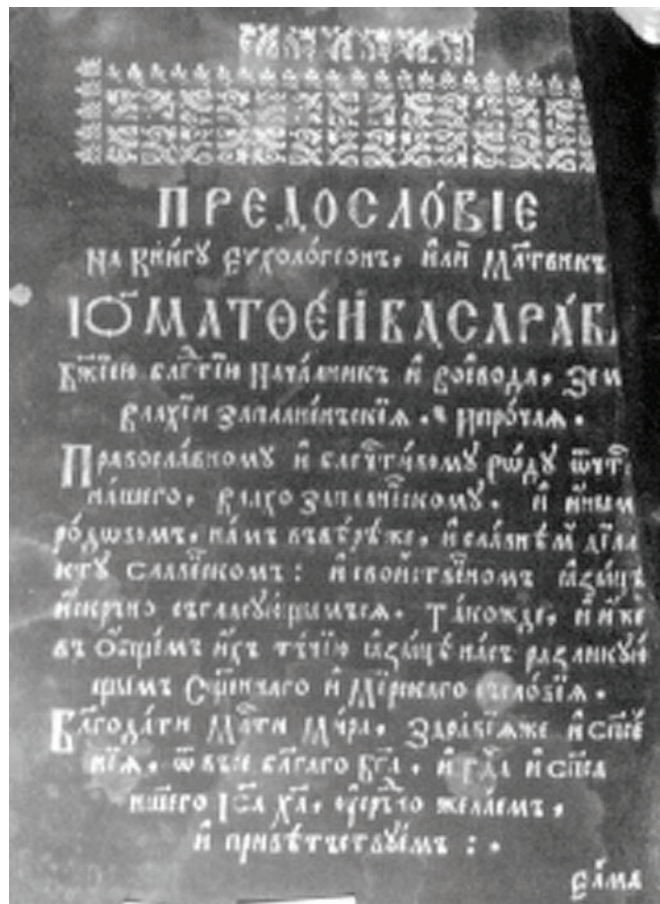

De-acă în secolul al XVI-lea putem vorbi despre cristalizarea și afirmarea culturii române, prin redactarea primului text în limba română (*Scrisoarea lui Neacșu Lupa*, negustor din Câmpulung trimisă brașovenilor-1521) sub influența Reformei, din secolul al XVII-lea asistăm la răspândirea învățământului și culturii ortodoxe în spațiul românesc și sud-est european, ca urmare a apariției mai multor centre tipografice. Prima parte a acestui secol este marcată de domnia lui Matei Basarab (1632-1654) în Țara Românească și de cea a lui Vasile Lupu (1634-1653) în Moldova, dar și de legăturile culturale cu Kievul, reprezentat de Petru Movilă. În a doua jumătate a acestui secol, centrul cultural se mută la Târgoviște și la București, distingându-se activitatea Mitropolitului Varlaam al Ungrovlahiei (1672-1679) și cea a lui Șerban Cantacuzino sub al cărui patronaj începe tipărirea *Bibliei la București*, terminată în anul 1689, în vremea lui Constantin Brâncoveanu. Sfârșitul secolului este marcat de personalitatea lui Constantin Brâncoveanu (1654-1714) și de cea a lui Antim Ivireanu (1650-1716), la inițiativa acestora organizându-se, la mănăstirea Snagov, o tiparniță (1696-1701) unde s-au tipărit 15 cărți în limbile slavonă, română și greacă. La inițiativa lui Antim Ivireanu a mai fost înființată o tipografie la Buzău (1691).

În ceea ce privește cultura scrisă argeșeană, aceasta este marcată de domnia lui Matei Basarab care înființează la Câmpulung (posibil la mănăstirea Negru Vodă) o tipografie, numind-o *Tipografia mea în cetatea Dălgopole*. Aici au fost aduși meșteri tipografi din Kiev (Ștefan ieromonarhul, Alexandrovici Timotei Verdivski, Ioan Glebgovici), polonezi sau autohtoni (Preda Stancovici din Câmpulung) care au colaborat cu xilografii Teodor Tisevici și Pătru Teodor.

Prima carte tipărită la Câmpulung a fost *Molitvenicul slavonesc* (30 iulie 1635), în a cărei prefață, scrisă chiar de Matei Basarab, se vorbește despre *impuținarea cărților sfinte*, meșter tipograf fiind Timotei Alexandrovici, venit *din țările rusești*. De la Kiev, Petru Movilă a ajutat cu *tiparnița desăvârșită, cu litere de cincifeluri, deasemi și tipografiscusit dimpreună cu ea, anume Timotei și cu alții*. Hârtia a fost adusă din Italia și are filigran cu trifoi și ancoră.

Descriere: Molitvenic sau Euchologiu, acum numit Trebnic / [tipărit de Timoteiu Alexandrovici]. – Câmpulung, 1635. – [226]f. ; in quarto, 21R (13 x 10 cm). Citat în: Bianu, Ioan; Hodoș, Nerva; Simonescu, Dan - *Bibliografia românească veche* : 1508-1830. – 4 vol. – București, 1903-1944, vol. I. 35 (lucrarea se află în fondul Bibliotecii Academiei Române din București, inventar 119).

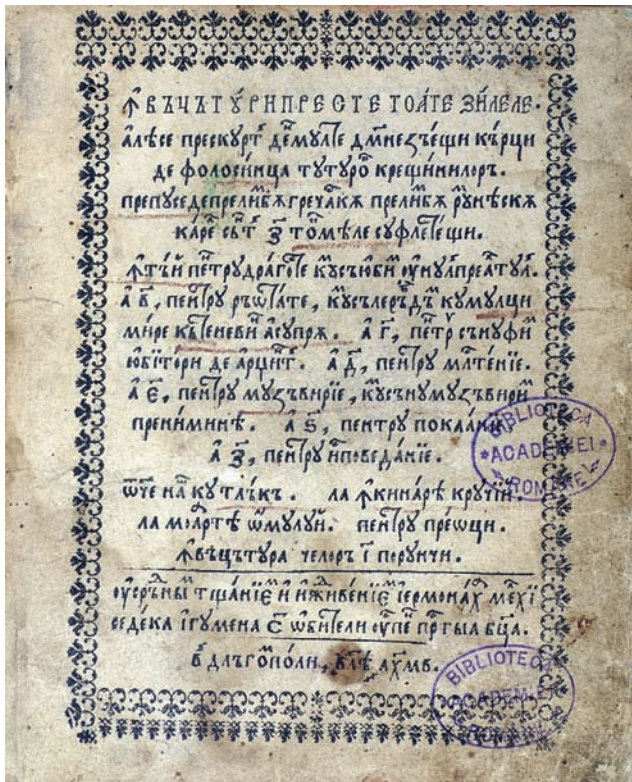

Molitvenic slavonesc, 1635, pag. de titlu
Sursa: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș

În anul 1642 s-a tipărit *Învățăture preste toate zilele*, în predoslovie, egumenul mănăstirii Câmpulung, Melchisedec, explicând că această carte a apărut în românește *ca să fie de treabă și de folos și celor care nu știu grecește*. Pe foaia de titlu-verso se află o gravură reprezentând Adormirea Maicii Domnului, aceasta fiind însoțită deasupra de următorul text: *Adormirea prea sfintei stăpâne Născătoarei de Dumnezeu iar sub gravură este scris aici se înfățișează Adormirea prea curatei Fecioare stăpâne, iar sub ea este desemnată marca lui Mateiu voevod*. Are 55 de foi paginate și încă 3 nepaginate, scrise cu cerneală neagră și roșie, decorată sărac.

Descriere: *Învățăture preste toate zilele*: prepuse de pre limbă grecească pre limbă rumânească / [de ieromonahul Melchisedec, egumen]. – Câmpulung, 1642. – [3], 55 f. ; in

quarto (17 x 15 cm.), 21R.(13 x 10 cm.) Citat în: Bianu, Ioan; Hodoș, Nerva; Simonescu, Dan - *Bibliografia românească veche* : 1508-1830. – 4 vol. . – București, 1903-1944, vol. I. 43 (lucrarea se află în fondul Bibliotecii Academiei Române din București, inventar 146).

Învățături preste toate zilele, 1642 pag. de titlu
Sursa: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș

Învățături preste toate zilele, 1642- pag. de titlu- verso-b
Sursa: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș

Cea de-a treia carte care apare la Câmpulung este *Antologhionul slavonesc* (1643), realizat sub îngrijirea lui Melchisedec, cel care a pus silință și nenumărată cheltuială și tipărit de ieromonahul Ștefan și Ioan Kutunovici, cel care a mai tipărit un Antologhion la Liov. Ambele tipărituri au filele numerotate în colțul din dreapta și frontispicii asemănătoare, iar litera folosită pentru cel de la Câmpulung a fost, probabil, turnată tot la Liov. În prefața Antologhionului câmpulungean este pomenită o moară de hârtie din împrejurimi, înființată de Matei Basarab, a cărei hârtie era folosită la tipărirea cărților de cult și la alcătuirea diferitelor acte nobiliare sau preoțești. Pe foaia de titlu-verso se află stema Basarabilor și câteva versuri. Un exemplar din această lucrare a fost găsit în biserica de la Micești (jud. Argeș) și se află la Biblioteca Academiei Române din București (inventar 147).

Descriere: Antologhion /: [Ștefan, ieromonah]. – Câmpulung, 1643. – [10], 494 f. : ilustrații ; in folio (30 x 19 cm.), 34R. (22 x 13 cm.). Citat în: Bianu, Ioan; Hodoș, Nerva; Simonescu, Dan - *Bibliografia românească veche* : 1508-1830. – 4 vol. . – București, 1903-1944, vol. I. 44.

Ultima carte apărută aici este *Psaltirea slavonească* (1650). A fost tipărită, sub îngrijirea lui Melchisedec, de către Preda Stancovici din Câmpulung și corectată de către Dionisie. Lucrarea se află la Biblioteca publică din Petersburg.

Antologhion slavonesc, 1643, pag. de titlu
Sursa: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș

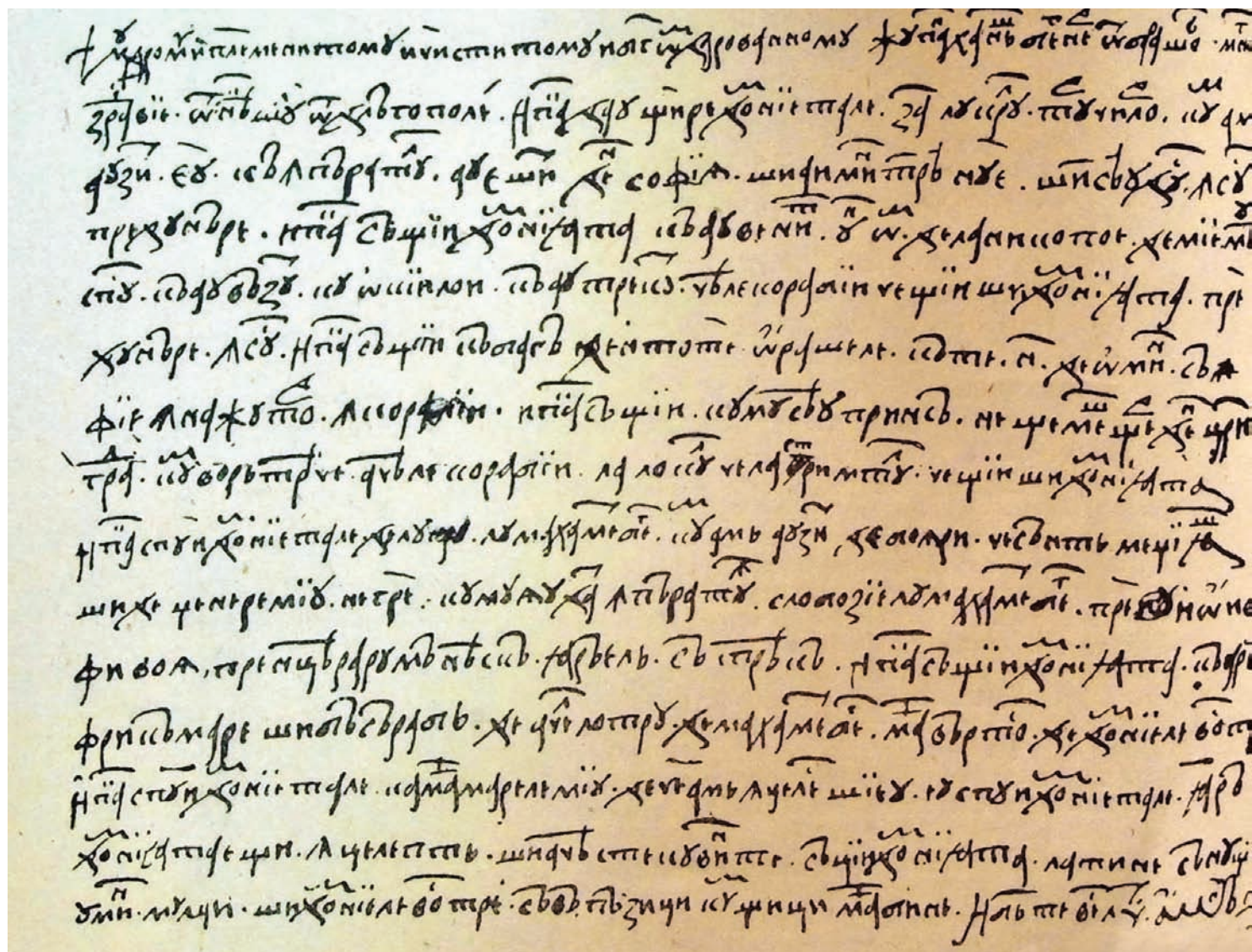
Descriere: Psaltire slavonă / [tipărită de Melchisedec]. – Câmpulung, 1650. – 172f. ; in quarto, 21R. Citat în: Bianu, Ioan; Hodoș, Nerva; Simonescu, Dan - *Bibliografia românească veche* : 1508-1830. – 4 vol. . – București, 1903-1944, vol. I. 58. După tipărirea acesteia, activitatea tipografiei încetează, fiind mutată la Govora.

Viața culturală literară câmpulungeană continuă, obiceiul copierii cărților rămânând predominant. În 1698, Daniil ieromonarhul a copiat *Învățăturile despre pocăință în folosul fraților* (scrisă de proigumenul Ioasaf de la Curtea de Argeș) iar Panu grămăticul a scris un *Ceaslov*. Dascălii câmpulungeni au participat, ca și colaboratori, la definitivarea manuscrisului după care s-a tipărit *Biblia de la 1688*, realizând și un text critic.

Astfel, în secolul al XVII-lea asistăm la dezvoltarea culturii argeșene prin apariția primei tipografii pe acest teritoriu și prin copierea sau traducerea mai multor cărți de circulație europeană. Crește nevoia de carte odată cu introducerea limbii române în cultul bisericesc și în cel laic, traducerea operelor patristice ocupând un rol tot mai mare în activitatea literară, în special în secolul următor, când, sub impactul iluminismului, se va tipări cu precădere în limba română.

Bibliografie:

1. BIANU, Ioan; HODOȘ, Nerva; Simonescu, Dan. *Bibliografia românească veche: 1508-1830*, vol. 1. București: Atelierele Socec & Co. Soc. Anonimă, 1903.
2. POP, Augustin Z.N. *Istoria tipografiei în zona argeșeană și a Oltului vestic*. Pitești: Întreprinderea Poligrafică Argeș, 1970.
3. RĂUȚESCU, Ioan. *Câmpulung- Muscel. Monografie istorică*. Câmpulung- Muscel: S.n., 1943.

Scrisoarea lui Neacșu din Câmpulung 1521, copie din Răuțescu Ioan, *Câmpulung- Muscel. Monografie istorică*
 Sursa: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș

Biblioteca Națională din Qatar (II)

Dr. Raluca MAN

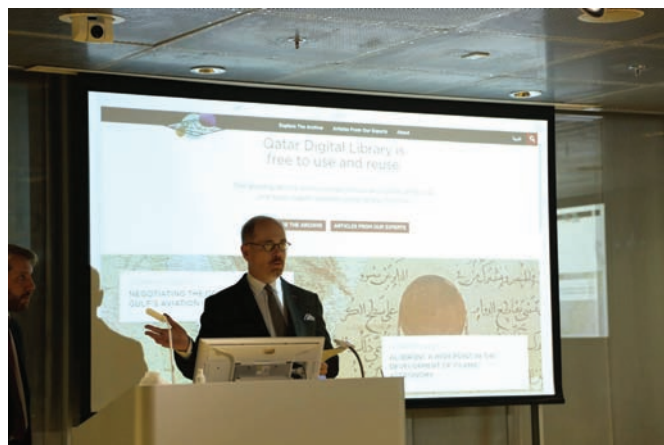
Biblioteca Națională a României. Biroul Editorial

e-mail: raluca.man@bibnat.ro

IV. Digitizarea patrimoniului

Biblioteca Digitală din Qatar (QDL) a fost dezvoltată ca parte a unui memorandum de înțelegere de 10 ani (2012), un parteneriat între Fundația Qatar, Biblioteca Națională din Qatar și Biblioteca Britanică. Parteneriatul urmărește să digitalizeze un bogat material de patrimoniu care să documenteze istoria arabă și islamică și să-l facă liber accesibil publicului larg, de pe site-ul dedicat, dezvoltat în colaborare cu Cogapp¹ și care a fost lansat online în octombrie 2014. Biblioteca digitală, cu o interfață bilingvă engleză și arabă, cuprinde 1,5 milioane de pagini de articole deținute de Biblioteca Britanică referitoare la istoria regiunii Golfului Persic. Acestea includ documente datând de la mijlocul secolului al XVIII-lea până în anii 1950 din *India Office Records* și *Private Papers*, 25.000 de pagini manuscrite științifice arabe medievale. Etapa a 3-a a proiectului vizează digitalizarea a încă 900.000 de pagini și a început în ianuarie 2019. În prezent, QDL pune la dispoziție online o vastă arhivă cu patrimoniul cultural și istoric al Golfului Persic și al regiunii extinse, incluzând arhive, hărți, manuscrite, înregistrări sonore, fotografiile și multe altele, completate cu note explicative și linkuri contextualizate, atât în limba arabă, cât și în limba engleză.

Sursa: <https://www.facebook.com/TheQatarNationalLibrary/photos/a.503316823064543/2072967246099485>

Sursa: <https://www.facebook.com/TheQatarNationalLibrary/photos/a.503316823064543/3228702460525952>

Conținutul disponibil în QDL a fost dezvoltat în timpul primei faze a parteneriatului, ajungând la un total de 950.000 de imagini până la sfârșitul anului 2016. Este un proces în derulare, mai mult conținut fiind adăugat tot timpul, dar cele mai spectaculoase și notabile înregistrări sunt:

- *India Office Records* și *Private Papers*, (inclusiv arhivele Companiei Indiei de Est și ale instituțiilor sale succesoare); documente din perioada 1763-1951, cuprinzând dosare din Registrele de rezidență politică din Bushire și Registrele agenției din Bahrain;
- O introducere clasică a istoriei Golfului - J.G. Lorimer din Golful Persic, Oman și Arabia Centrală (1908, 1915);

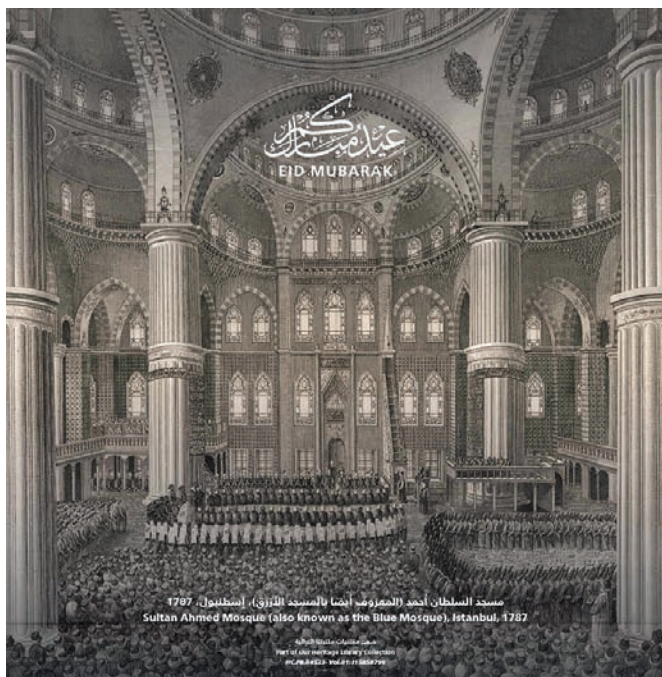
Sursa: https://www.qdl.qa/en/archive/81055/vdc_100023514411.0x000008

- 500 de hărți, diagrame și planuri din Golful Persic și din regiunea mai largă;

Sursa: <https://www.facebook.com/TheQatarNationalLibrary/photos/a.503316823064543/2477626098966929>

- Ziarele private ale lui Sir Lewis Pelly, rezident politic în Golful Persic între 1862 și 1872;
- Manuscrise științifice arabe din colecțiile de manuscrise ale Bibliotecii Britanice, care acoperă subiecte precum medicină, matematică, astronomie și inginerie;
- O selecție de fotografii, cărți poștale și alte obiecte tipărite, precum și schițe, desene și acuarele, gravuri și ilustrații;

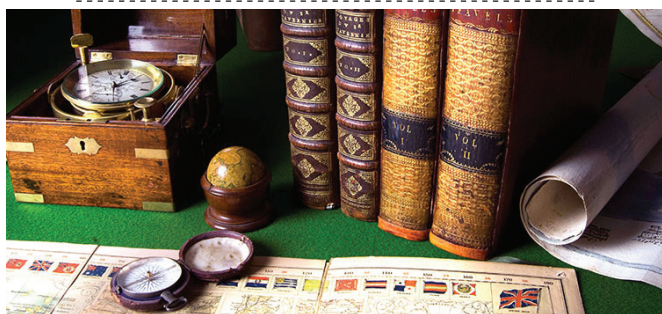

Sursa: <https://www.facebook.com/TheQatarNationalLibrary/photos/a.503316823064543/3202568866472645>

- O selecție de materiale de colecție audio, inclusiv 200 de discuri de șelac înregistrate în Bahrain, Kuwait și Irak între 1920 și 1940.

Sursa: <https://www.qnl.qa/en/explore/heritage-library>

V. Dotări, echipamente, spații comunitare

Cu funcțiile sale multiple interconectate și toate „produsele” sale afișate, Biblioteca Națională din Qatar seamănă foarte mult cu un centru comercial. Abundența locurilor și a zonelor de socializare înseamnă că utilizatorii bibliotecii o tratează mai mult ca pe o arenă socială decât ca pe un loc în care să găsești și să împrumuți cărți. Se poate afirma că acesta este un spațiu public fără un imperativ comercial într-un oraș în care există puțin. Poate fi, de asemenea, o tendință sugerată pentru viitorul bibliotecii... este posibil ca internetul să nu fi distrus cartea, dar biblioteca trebuie să fie mai mult decât un depozit prăfuit de materiale tipărite. În încercarea de a-și asigura viitorul, nu doar în Qatar, bibliotecile din întreaga lume și-au diversificat și extins evenimentele, activitățile și serviciile publice - cu diferite grade de succes. Biblioteca Națională din Qatar s-a adaptat rapid, având o serie de astfel de funcții încorporate încă din faza de construcție: spații dedicate imprimării 3D, studiouri multimedia, un restaurant, o bibliotecă pentru copii și zonă de joacă, console de jocuri, spații de întâlnire și săli de conferințe, locuri special amenajate pentru spectacole sau concerte la care pot participa aproximativ 600 de participanți.

Componente clasice și tehnologii inovatoare au fost combinate în deplină armonie pentru o clădire ale cărei servicii oferite pot fi ușor accesibile și utilizate:

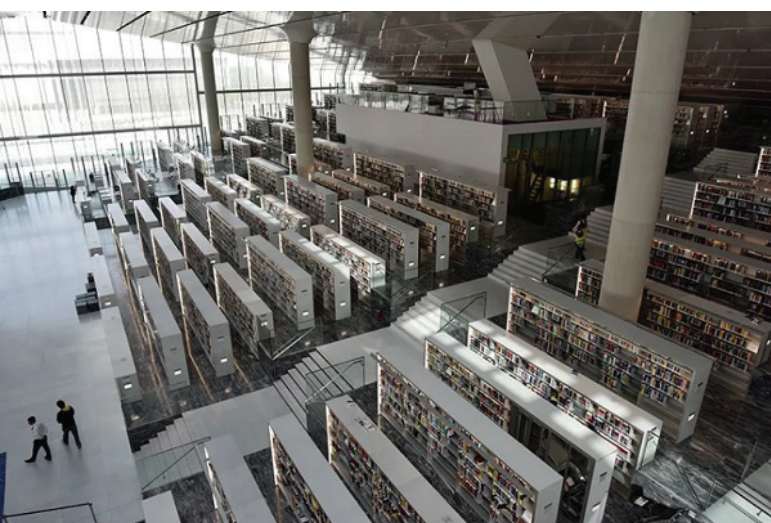
- sistem complet folosind tehnologia de identificare prin frecvență radio (RFID)²;
- stații automate de autoservire care permit utilizatorilor să împrumute și să returneze cărți;
- mijloc de transport personal, care permite mobilitatea vizitatorilor bibliotecii între diferite niveluri, etaje și rafturi, facilitând accesul utilizatorilor la orice secțiune sau rafturi din colecția principală a bibliotecii;
- un număr mare de computere, tablete, ecrane interactive și dispozitive audiovizuale care au fost instalate în toată clădirea.

Sursa: <https://www.archdaily.com/883483/omas-qatar-national-library-opens-to-the-public/5a06171ab22e38476300000f-omas-qatar-national-library-opens-to-the-public-image>

Sursa: <https://www.facebook.com/TheQatarNationalLibrary/photos/a.503316823064543/1861371053925773>

Sursa: <https://www.idboox.com/culture/la-tres-belle-bibliotheque-de-doha-au-qatar/>

◆ Clădirea bibliotecii oferă diverse facilități pentru studiu individual, de grup, în scop de cercetare și colaborare:

- sală de asistență pentru persoane cu dizabilități care conține 16 computere cu mese reglabile pe înălțime. Încăperea este echipată cu tehnologie avansată, software, hardware și echipamente concepute pentru a asista această categorie de utilizatori;
- o zonă pentru adolescenți și tineri;
- o bibliotecă pentru copii de 686 metri pătrați;
- stație de creativitate cu 4 camere;
- două săli de predare;
- laborator de informatică;
- 8 săli pentru studiu și activități de/în grup;
- 28 cabine pentru studiu individual;
- 3 săli echipate pentru vizionarea materialelor mass-media audio-vizuale;
- 26 de ecrane interactive mari și 465 de computere;
- zonă privată de 200 de locuri cu echipament de iluminat, ecran de proiecție, sistem audio de ultimă generație și perdele de anulare a zgomotului;
- o sală de curs cu o capacitate de 120 de locuri;
- restaurant și cafenea.

Sursa: <https://www.facebook.com/TheQatarNationalLibrary/photos/a.503316823064543/2744609268935276>; <https://www.facebook.com/TheQatarNationalLibrary/photos/a.503316823064543/2762706100458926>; <https://www.facebook.com/TheQatarNationalLibrary/photos/a.503316823064543/2794941650568704>

Biblioteca Națională din Qatar are multe zone și locuri echipate pentru lectură individuală și de grup, variind între spații deschise sau săli de lectură dotate cu birouri, lămpi, prize electrice și de internet și locuri între rafturile de cărți formate din canapele, scaune sub formă de blocuri, scaune înalte și/sau obișnuite, unde cine dorește se poate bucura de lectură în relativă intimitate lângă cărți.

Biblioteca organizează diverse expoziții care au loc în diferite locuri din jurul clădirii. Orchestra Filarmonică din Qatar³ cântă lunar, gratuit, pentru public. Peste 80 de alte evenimente gratuite sunt organizate în bibliotecă în fiecare lună, inclusiv o activitate de tricotat în grup care are foarte mult succes, unde femeile petrec, în fiecare zi de joi, aproximativ 4 ore.

Sursa: <https://www.facebook.com/TheQatarNationalLibrary/photos/a.503316823064543/2068745006521709>

Sursa: <https://www.facebook.com/TheQatarNationalLibrary/photos/a.503316823064543/2436643926398480>

Sursa: <https://www.facebook.com/TheQatarNationalLibrary/photos/a.503316823064543/2666497363413134>

Sursa: <https://www.facebook.com/TheQatarNationalLibrary/photos/a.503316823064543/2614036198659251>

Sursa: <https://www.facebook.com/TheQatarNationalLibrary/photos/a.503316823064543/1735516946511185>

Sursa: <https://www.facebook.com/TheQatarNationalLibrary/photos/a.503316823064543/2054503981279145>

Sursa: <https://www.facebook.com/TheQatarNationalLibrary/photos/a.503316823064543/1691769604219253>

Sursa: <https://www.facebook.com/TheQatarNationalLibrary/photos/a.503316823064543/1753754221354124>

Sursa: <https://www.facebook.com/TheQatarNationalLibrary/photos/a.503316823064543/2490251337704405>

Sursa: <https://www.facebook.com/TheQatarNationalLibrary/photos/a.503316823064543/2125673344162208>

◆ **Parcare:** Un număr mic de locuri de parcare sunt disponibile pe strada adiacentă bibliotecii, dar acestea se ocupă relativ rapid după-amiaza. Mașinile pot fi parcate în districtul Education City și de acolo există autobuze de transfer către Biblioteca Națională. În viitor, facilitățile de parcare subterane vor deservi Education City și va fi disponibil un „sistem de mutare a persoanelor” pentru a transporta vizitatorii către și dinspre parcări.

Sursa: <https://www.facebook.com/TheQatarNationalLibrary/photos/a.503316823064543/2657574177638786>

◆ **Accesibilitate:** Biblioteca este concepută pentru a fi pe deplin accesibilă tuturor vizitatorilor, inclusiv celor cu copii mici în cărucioare și celor cu nevoi speciale. Intrările și ieșirile în bibliotecă au fie o abordare cu rampă, fie un telescaun. În interiorul bibliotecii, rafturile de cărți terasate pot fi accesate prin rampe sau printr-un sistem inovator de ridicare a sticlei, care se deplasează pe o înclinație de-a lungul interiorului pereților de sticlă, oferind pasagerului acces la fiecare nivel de rafturi și vederi fabuloase asupra Education City. Ascensoare către partea din spate a bibliotecii oferă acces la celelalte etaje, alături de scări de urgență și telescaune. Telescaunele oferă acces de la etajele superioare ale parterului la zonele de lectură liniștite dotate cu scaune, canapele, mese și vederi excelente asupra întregii bibliotecii.

◆ **Programul bibliotecii:** sâmbătă până joi 08: 00-20: 00, vineri 16: 00-20: 00

◆ **Tarife/Taxe:** calitatea de membru este gratuită pentru cetățenii din Qatar și deținătorii permisului de ședere. Cărțile pot fi împrumutate până la 21 de zile. Adulții pot împrumuta patru cărți o dată, iar copiii, până la 10 cărți. Două DVD-uri și un CD pot fi împrumutate timp de șapte zile, iar până la două reînnoiri, acestea se pot face online sau personal.

Sursa: <https://www.facebook.com/TheQatarNationalLibrary/photos/a.503316823064543/2792750150787854>

Sursa: <https://www.iloveqatar.net/events/night/philharmonic-at-the-library-sounds-of-the-sea-with-cinemoon>

Sursa: Facilities Brochure EN

◆ Adresabilitate: Biblioteca Națională din Qatar se adresează tuturor vârstelor; cu toate acestea, există unele limite de vârstă pentru colecții sau resurse specifice. Copiii mai mici de nouă ani trebuie să fie însoțiți în permanență de un adult.

◆ Grupuri sanitare: Facilități de toaletă sunt situate la fiecare etaj și sunt accesibile inclusiv vizitatorilor cu dizabilități

VI. Tehnologie asistivă (ajutătoare)

Departamentul de tehnologie asistivă din Biblioteca Națională din Qatar oferă o serie de activități, programe și tehnologii care îndeplinesc cerințele persoanelor cu dizabilități, indiferent dacă aceste cerințe sunt în scopuri de cercetare, studiu, lectură sau hobby. Printre serviciile disponibile enumerăm:

- Oferirea de oportunități de învățare într-un mediu plăcut și încurajator pentru persoanele cu nevoi speciale și familiile lor;
- Oferirea de asistență persoanelor cu nevoi speciale pentru a accesa resurse informaționale și materiale pentru bibliotecă, inclusiv cărți electronice, cărți audio, muzică și clipuri video;
- Furnizarea de echipamente și mijloace tehnologice care elimină orice obstacol care împiedică accesul la sursele de informații, sporind astfel independența persoanelor cu nevoi speciale;
- Facilitarea cooperării în proiecte, introducerea tehnologiei de asistență și organizarea de ateliere de instruire pentru persoane și instituții care se ocupă de persoane cu nevoi speciale;
- Furnizarea diferitelor mijloace de sprijin prin organizarea de întâlniri directe individuale cu specialiști în serviciile de asistență din Biblioteca Națională din Qatar pentru a răspunde la întrebări specifice sau probleme pe care persoanele cu nevoi speciale le-ar putea întâmpina.

VII. Servicii de bibliotecă orientate către comunitate, transparență, comunicare

Orice cetățean sau titular al permisului de rezident din Qatar este eligibil pentru înregistrarea gratuită la serviciile oferite de bibliotecă. Site-ul web al Bibliotecii Naționale din Qatar oferă utilizatorilor înregistrați acces online gratuit la o colecție diversă de resurse online, inclusiv baze de date științifice internaționale și reviste academice de top, precum și literatură populară, reviste, resurse pentru copii și muzică. Biblioteca oferă o mare varietate de cărți tipărite și cărți electronice, în engleză, arabă și în alte limbi, inclusiv ficțiune și non-ficțiune, bestseller-uri și clasice, precum și reviste, DVD-uri, CD-uri și cărți audio. În 2018, colecția bibliotecii a constat din peste 800.000 de cărți pe rafturile sale și peste 500.000 de cărți electronice, periodice și ziare și colecții speciale. În conformitate cu misiunea Bibliotecii Naționale din Qatar de a sprijini pregătirea rezidenților din Qatar pentru participarea activă la economia globală a cunoașterii, au fost planificate programe și servicii educaționale și de instruire care se concentrează pe alfabetizarea informațională, alfabetizarea timpurie, abilitățile de cercetare și utilizarea resurselor digitale. Programele educaționale ale bibliotecii includ cluburi de carte, cursuri de învățare a limbilor străine, evenimente muzicale și ateliere meșteșugărești, evenimente pentru copii și familiile lor, expoziții științifice.

Biblioteca Națională din Qatar ocupă un loc important în familiile qatareziilor, precum și în ale expatriaților iar colecția oferită le reflectă nevoile. Există servicii de bibliotecă pentru copii și pentru tineri, inclusiv programe de sensibilizare. Activitățile familiale speciale fac, de asemenea, parte din aceste programe multilingve și multiculturală. Activitățile de lectură sunt adaptate pe niveluri de vârstă (de la 0 la 99 de ani) și includ: sesiuni de citit și artizanat pentru copii, cluburi de lectură de vară și campionate de lectură pentru elevi.

Activitățile clubului de carte în engleză și arabă au avut succes încă de la debut, fiind foarte apreciate de cititori. Amintim *The Corsair*, o ficțiune istorică a autorului qatarez Abdulaziz Al-Mahmoud și *The Thief Book* de Markus Zusak care au fost printre cele discutate la reuniunile lunare ale clubului de carte de anul trecut. Serviciile speciale și materialul de lectură sunt oferite atât utilizatorilor dislexici, cât și persoanelor cu deficiențe de vedere și nevăzătorilor, care se pot bucura de audiobook-uri. Materialele de ficțiune și non-ficțiune ușor de citit în engleză și arabă fac, de asemenea, parte din colecția Bibliotecii Naționale din Qatar. Departamentul de servicii tehnice al bibliotecii a început o campanie mobilă de vizitare a școlilor, instituțiilor culturale și nu numai în vederea înscrierii de utilizatori dar și pentru a promova serviciile oferite de bibliotecă. În plus, bibliotecarii din departamentul de servicii publice oferă programe active, cum ar fi întâlnirile lunare unde au loc discuții despre cărți, cursuri de instruire privind utilizarea bazelor de date, evenimente de lectură pentru copii etc. Toate aceste evenimente și activități se desfășoară în diferite locuri, cum ar fi mall-uri, cluburi, centre studențești, universități, diferite instituții și companii. Deviza Bibliotecii Naționale din Qatar - „Fii prezent unde sunt oamenii!” stă la baza tuturor activităților și serviciilor oferite, din dorința de a răspândi cunoștințe iar sesiunile de informare sunt foarte active pentru a implica o cât mai mare parte a comunității din Qatar. Prin serviciile de relații publice și marketing ale Bibliotecii Naționale din Qatar, aceasta își face simțită prezența în mod activ în media, plasând articole aproape în fiecare săptămână despre evenimentele și activitățile oferite și desfășurate la bibliotecă, atât în ziarurile arabe și englezești din Qatar și, uneori, la televiziunea locală. Pentru a dezvolta și încuraja legături strânse cu publicul, biblioteca joacă un rol vital. Toate aceste eforturi se realizează pentru a ajunge în comunitate și pentru a răspunde tuturor nevoilor informaționale, culturale, recreative și de învățare pe tot parcursul vieții.

Sursa: <https://www.facebook.com/TheQatarNationalLibrary/photos/a.50331682306453/1942748509121360>

Sursa: <https://www.facebook.com/TheQatarNationalLibrary/photos/a.503316823064543/2738350696227800>

Note:

1. Cogapp este o agenție digitală fondată în 1985 în Brighton. Printre clienți se numără muzee, galerii și arhive, companii de editare, organizații medicale și pentru apărarea drepturilor omului. Domeniul de expertiză îl reprezintă dezvoltarea de servicii care oferă acces online de înaltă calitate la conținut valoros și interesant, volume mari de conținut și un public larg, inovația digitală. Studiile de caz notabile includ proiecte cu British Library, MoMA, National Portrait Gallery, National Archives, Dorling Kindersley, Qatar National Library și Metropolitan Museum of Art. Disponibil pe Internet la adresa: <https://www.cogapp.com/about>

2. Tehnologia RFID (Radio Frequency Identification) este utilizată în cele mai moderne biblioteci din lume pentru a eficientiza la maximum operațiunile cum ar fi împrumuturile și restituirile de materiale (asistate de bibliotecar sau în regim de autoservire), inventarul colecției, identificarea materialelor și găsirea rapidă a unor materiale amplasate greșit la raft, securitatea colecției, sortarea automată pentru așezarea la raft. Prin eficientizarea acestor operațiuni repetitive, timpul alocat acestora este redus considerabil iar rutina este practic eliminată, fiind preluată de sistem. Bibliotecarii au astfel posibilitatea să se concentreze asupra creșterii nivelului de calitate și a diversității serviciilor oferite clienților. Un sistem complet RFID include mai multe elemente: a) stația bibliotecar - procesează atât codurile de bare cât și etichetele RFID, simplificând procesele de împrumut și restituire, optimizând considerabil spațiul de lucru al bibliotecarului; b) stația de conversie - transformă automat codurile de bare tradiționale în etichete de tip RFID într-un mod rapid și eficient. În plus, stația poate fi folosită pentru a schimba conținutul informațional al etichetelor deja existente; c) porțile de detecție - asigură securitatea colecției prin avertizarea sonoră în momentul în care procesul de împrumut nu a fost efectuat corect. Porțile detectează etichetele care se află în zona lor de acțiune și nu sunt înregistrate pe nicio fișă. Aceste porți sunt disponibile într-o gamă variată de culori și modele; d) cititorul RFID portabil - citește etichetele RFID de pe materiale și face posibilă identificarea materialelor și găsirea rapidă a celor amplasate greșit la raft. Căutarea, sortarea, inventarierea și casarea materialelor bibliotecii se fac mult mai eficient, într-un timp redus de 5-6 ori; e) unitatea de auto-circulație - funcționând pe principiul autoservirii, acest sistem elimină rutina operațiunii de împrumut și reduce timpul alocat acesteia. Cozile din fața ghișei dispar datorită rapidității și eficienței acestei

unități care poate citi mai multe etichete simultan, trecându-le automat pe fișa utilizatorului; f) etichetele - identificarea și urmărirea materialelor în cadrul bibliotecii se bazează pe citirea informațiilor de exemplar, stocate în cip-ul de memorie al etichetei. Eficiența acestui sistem este dată de dimensiunile reduse, precum și de posibilitatea suprascrierii informațiilor în microcip. Citirea etichetelor se realizează la distanță, nefiind necesară deschiderea copertii sau a carcasei.

3. Orchestra Filarmonică din Qatar (QPO), membru al Fundației Qatar pentru Educație, Știință și Dezvoltare Comunitară, a fost înființată în 2007 de Sheikha Mozah bint Nasser Al Missned, consortul de atunci al Emirului Qatarului. Orchestra interpretează atât opere occidentale, cât și din Orientul Mijlociu, încurajând plăcerea și crearea unor astfel de creații și opere muzicale de către qatari dar și de către alte populații din regiune. Statul Qatar este divizat în 9 municipalități: Aș Şamal, Al Giuvairia, Al Khaur, Um Salal, Ar Rayan, Al Giumailia, Giarayan al Batna, Al-Uakra, Ad Daua. Componența etnică: arabi 40%; indieni 20%; nepalezi 13%; filipinezi 10%; pakistanezi 7%; srilankezi 5%; alții 5%. Disponibil pe Internet la adresa: https://en.wikipedia.org/wiki/Qatar_Philharmonic_Orchestra

Bibliografie:

1. Qatar Digital Library. Disponibil pe Internet la adresa: <https://www.qdl.qa/%D8%A7%D9%84%D8%B9%D8%B1%D8%A8%D9%8A%D8%A9>
2. Qatar National Library. About the library. Disponibil pe Internet la adresa: <https://www.qnl.qa/ar>
3. Qatar National Library Digital Repository. Disponibil pe Internet la adresa: <http://ediscovery.qnl.qa/ar/>
4. Qatar National Library. Heritage Library. Disponibil pe Internet la adresa: <https://www.qnl.qa/en/explore/heritage-library>
5. Qatar National Library. Library Building. Disponibil pe Internet la adresa: <https://www.qnl.qa/ar/about/the-library-building>
6. Qatar National Library. Library Building and Facilities. Disponibil pe Internet la adresa: <https://www.qnl.qa/ar/about/the-library-building/library-facilities>
7. Qatar National Library. Online Resources. Disponibil pe Internet la adresa: <https://www.qnl.qa/ar/explore/online-resources>

Sursa: <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=81281060>

Practici inovatoare de promovare a bibliotecilor

Simona-Gabriela SÎNZIANU, bibliotecar
Biblioteca Centrală Universitară „Mihai Eminescu” Iași
email: marketingbcu@bcu-iasi.ro

În ultimii ani, marketingul a câștigat o importanță din ce în ce mai mare în bibliotecile din întreaga lume. În contextul noilor tendințe și tehnologii, care au condus la modificarea deprinderilor utilizatorilor de accesare a informației și serviciilor, cu orientare spre mediul online, structurile infodocumentare sunt nevoite să-și ajusteze strategiile de marketing pentru atragerea și fidelizarea cititorilor.

Adoptarea de tehnici inovatoare de marketing realizate cu resurse limitate, dar cu impact mare asupra publicului țintă, poate reprezenta pentru bibliotecă soluția pentru ca acestea să-și crească popularitatea și gradul de utilizare.

În cele ce urmează sunt prezentate câteva tehnici de marketing și publicitate, precum și campanii de succes mai puțin convenționale implementate de bibliotecă și muzee, atât în mediul online, cât și în cel offline, care au captat atenția și au antrenat publicul, transformându-l în susținătorul campaniei.

Una dintre cele mai neconvenționale strategii de marketing concepute pentru a promova produse sau servicii cu un buget redus este marketingul de gherilă (*guerrilla marketing*).

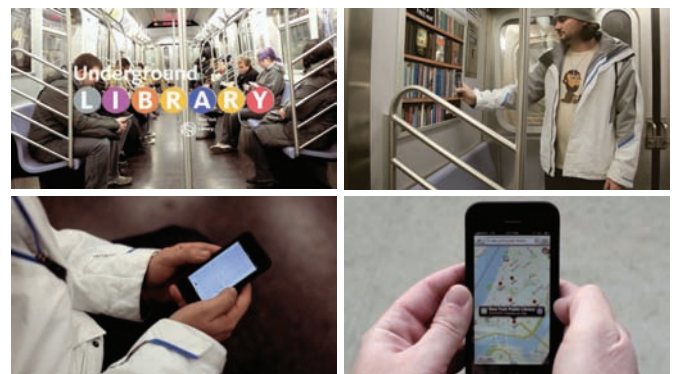
Spre deosebire de campaniile de marketing publice tipice, care utilizează panouri, marketingul de gherilă presupune aplicarea mai multor tehnici atipice în scopul de a stabili un contact direct cu publicul țintă. Unul dintre obiectivele acestei interacțiuni este de a provoca o reacție emoțională, de a lua publicul prin surprindere cu scopul de a genera răspândirea de zvonuri pozitive despre produsul sau serviciul promovat.

Există mai multe tipuri de marketing de gherilă, printre care: marketingul ambiental, marketingul de ambuscadă, marketingul în secret, marketingul viral, marketingul stradal, astroturfingul etc.

Principalul punct al marketingului de gherilă îl constituie desfășurarea activităților în locuri publice, cum ar fi la colț de stradă, în stații de autobuz, la metrou, în centre comerciale, parcuri sau plaje cu acces maxim al persoanelor, dar și în mediul online, pe platformele de socializare, astfel încât să atragă cât mai mult public.

O campanie de marketing de gherilă a fost realizată de Biblioteca Publică din New York, în anul 2012¹. Scopul campaniei a fost promovarea lecturii, dar și a bibliotecilor locale. Organizatorii au pornit de la constatarea că atunci când oamenii așteaptă undeva (la metrou, în stațiile de tramvai, la aeroport etc.), caută ceva de făcut și, de cele mai multe ori, apelează la telefoanele mobile. Acesta a fost considerat momentul potrivit pentru a-i „atrage” și a-i determina pe oameni să citească o carte. Strategia inițiatorilor campaniei a fost să le ofere oamenilor care se aflau în metrou posibilitatea de a citi primele 10 pagini

dintr-o carte direct de pe telefonul mobil, lucru posibil cu ajutorul tehnologiei Near Field Communications. Pentru a primi cele 10 pagini oamenii trebuia să pornească bluetooth-ul și să scaneze codul de bare inserat pe un cotor de carte. Când utilizatorul termina de citit cele 10 pagini și solicita restul cărții, era direcționat către cea mai apropiată bibliotecă de unde putea împrumuta cartea.

Sursă foto: www.creativeguerrillamarketing.com

O altă campanie de marketing de gherilă care a vizat încurajarea lecturii a fost organizată și în București, în anul 2019, la inițiativa Editurii Litera. Campaniia intitulată „Cartea la metrou: Atenție se închid ușile, se deschid cărțile!”² s-a desfășurat într-o dimineață de martie, la ore de vârf, și a avut ca scop, potrivit organizatorilor, „investirea timpului într-o lectură bună, oriunde, oricând, oricât”. În cele două ore, călătorii surprinși citind au primit o carte de la voluntarii implicați în campanie.

O altă metodă neconvențională de promovare este publicitatea stradală sau exterioară (cunoscută și ca *Outdoor Advertising*, *Out of Home Advertising*, *Out Of Home Media*, *Outdoor Media*) care include comunicarea pe toate mediile vizuale întâlnite în afara casei, în aer liber sau în spațiile publice: panouri publicitare clasice, publicitatea de pe mijloacele de transport în comun, din stații de metrou, din autobuze, de pe ecrane TV amplasate în intersecții, de pe construcții, pe acoperișuri, la înălțime etc.

Pentru entitățile care activează în domeniul culturii și educației, un parteneriat cu autoritățile locale care să vizeze promovarea și susținerea acestora poate reprezenta o soluție viabilă în lipsa unor fonduri pentru campanii de acest gen.

Grafic designer: Claudia Plian

Bibliothèque municipale d'Aix-en-Provence

Sursă: <https://ro.pinterest.com>

O metodă specială de marketing, derivată din tehnica *product placement* („plasarea de produse”) este *celebrity product placement* sau *endorsement* în care sunt folosite celebritățile ca mijloc de promovare. Aceasta se bazează pe puterea de convingere și pe rolul de modele comportamentale deținut de vedete.

Promovarea bibliotecilor prin intermediul mijloacelor vizuale și auditive tradiționale (TV, radio) este, din păcate, mai puțin la îndemână pentru acestea. Din cauza bugetelor reduse, dar și a birocrăției, bibliotecile nu-și permit să concureze cu marile companii care plătesc sume importante pentru plasarea și promovarea produselor în contexte media vizuale și auditive tradiționale. Oportunitatea cea mai la îndemână pentru bibliotecii rămâne, în general, promovarea prin intermediul paginilor deținute de celebrități pe platformele sociale, care sunt urmărite de un număr impresionant de fani.

Una dintre metodele neconvenționale cele mai eficiente de promovare este marketingul viral (*viral marketing*). Ramură a marketingului digital, acesta utilizează mijloace de comunicare precum internetul, email-ul, site-ul, blogurile, spoturile umoristice sau *word-of-mouth* („cuvintele transmise din gură în gură”) și transformă utilizatorii din simpli receptori în emițători ai mesajului publicitar.

Un exemplu de campanie virală este cea realizată în 2017 de bibliotecarii de la Invercargill City Libraries and Archives³. Aceștia au postat constant, pe pagina de Twitter a bibliotecii, un clip video cu caracter parodic pornind de la opiniile utilizatorilor de internet cu privire la profesia de bibliotecar⁴.

Sursă: Twitter, Invercargill Library (@invlibray)

În aprilie 2017 această postare a avut 788 de aprecieri, 2.086 de distribuiri pe Facebook și 233 pe Twitter. Din cauza faptului că nu a fost creat un # (hashtag) pentru acest clip video este greu de urmărit unde a mai apărut acest conținut, dar 2.300 de distribuiri pe platformele sociale într-o singură zi poate fi considerată o performanță.

Conținutul video este cel mai ușor de transformat în conținut viral. Acesta poate fi creat într-o manieră simplă, care presupune filmarea unui moment cu un telefon mobil sau cu o cameră video, sau într-o manieră mai sofisticată, care implică editarea ulterioară a materialului și adăugarea unor efecte speciale. Realizarea într-o manieră mai complexă a unui material video este mai puțin la îndemâna bibliotecilor mici, dar se poate găsi sprijin la tinerii talentați care pot fi recrutați special pentru implicarea în astfel de campanii.

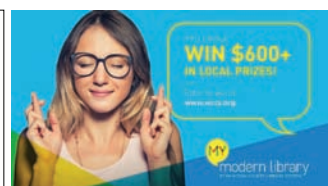
Clipurile video sunt ușor de realizat, accesibile, distractive, dar nu sunt singurele care pot face ca un conținut să devină viral. Invitația fanilor/abonaților de a se implica, de a participa la un joc, de a veni cu idei noi, de a ajuta comunitatea, poate să se transforme în ceva viral.

O altă campanie de marketing viral a fost realizată în 2016 de Whatcom County Library System (WCLS), din comitatul american Whatcom, WA. În vara aceluiași an, s-a observat un fenomen interesant. Oamenii se filmau făcând diverse lucruri în timp ce țineau în echilibru cărți pe cap. Ei încărcau materialele video pe rețelele sociale și le distribuiau prietenilor, provocându-i și pe aceștia să facă același lucru. Unii dintre ei și-au făcut și permis la bibliotecă. Toate acestea au venit în sprijinul campaniei „Book Brain Challenge” a celor de la Whatcom County Library System, o campanie de marketing viral care i-a ajutat să-și crească numărul de permise cu 26%⁵.

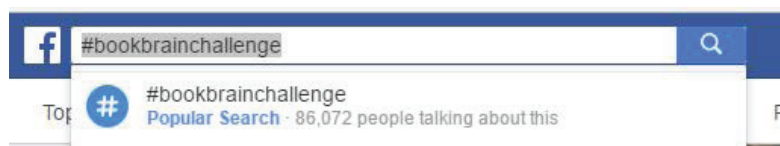
„Book Brain Challenge” a fost realizată după modelul campaniei „Ice Bucket Challenge” („Provoarea găleții de gheață”) și a avut un foarte mare impact: a fost căutată și menționată pe Facebook de peste 86.000 de ori, a fost prezentată în presa locală și a implicat multe personalități și lideri locali. Această inițiativă a făcut parte dintr-un program mai amplu de promovare a celor de la WCLS, intitulat „My Modern Library” („Biblioteca mea modernă”), care a depășit obiectivele anuale ale bibliotecii în privința numărului de posesori de premise și a frecvenței cititorilor.

Afișul campaniei „Book Brain Challenge”

Afișul campaniei „My Modern Library”

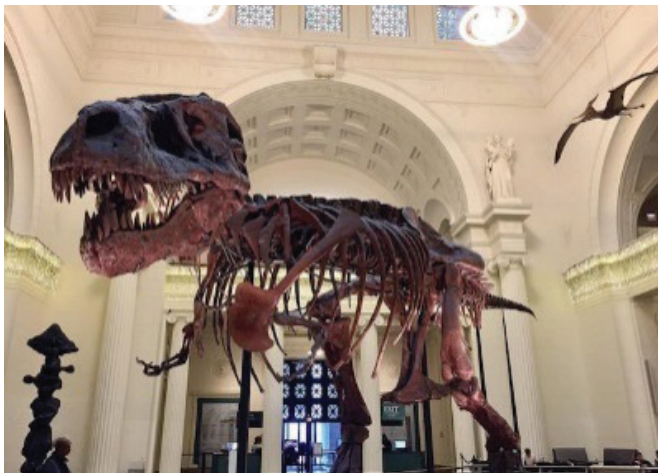
Popularitatea campaniei pe platforma de socializare Facebook

La fel de virale pot deveni și fotografiile. Bibliotecarii de la Invercargill City Libraries and Archives ne oferă un astfel de exemplu. Aceștia au organizat, în anul 2017, o sedință foto, cu ocazia împlinirii a 10 ani de la lansarea emisiunii realizate de familia Kardashian, “Keeping Up with the Kardashians”, în care au parodiat celebra familie⁶. Fotografia a devenit virală pe Facebook primind peste 12.000 de aprecieri și fiind distribuită de peste 5.400 de utilizatori.

Sursă: Invercargill City Libraries and Archives (@invlibrary),
Facebook photo

O altă campanie care a devenit virală a fost realizată de Field Museum din Chicago, care, în martie 2017, a inițiat pe Twitter un joc cu personaje după modelul “Dungeons and Dragons”. Personajul principal, SUE (Tyrannosaurus Rex) este un dinozaur-vrăjitor, pentru care utilizatorii au fost invitați să voteze cum să acționeze mai departe. Postările au inclus și fotografii cu zaruri, piese antice ridicole, referințe subtile la lucrările pe care le deținea muzeul. Jocul a început nevinovat cu o glumă, dar s-a transformat într-o poveste virală⁷.

Sursă: SUEtheTrex (@SUEtheTrex), Twitter photo

Un alt tip de marketing frecvent întâlnit este marketingul prin viu grai (*word-of-mouth marketing*) sau publicitatea prin intermediul comunicării dintre interlocutori. Publicul țintă este practic antrenat în răspândirea informației. Astfel, recomandarea unui prieten, postările care apar pe un blog, opiniile expuse pe un forum, chiar de către necunoscuți, contribuie la formarea intențiilor de a achiziționa un produs sau un serviciu⁸.

Potrivit American Word of Mouth Marketing Association, acest tip de marketing presupune „să le dai oamenilor un motiv să vorbească despre produsele și serviciile tale și să facilitezi discuțiile pe marginea lor”⁹.

Cum putem convinge utilizatorii să vorbească despre bibliotecă și despre servicii de informare? Pot fi convinși utilizatorii să se poarte ca niște susținători ai bibliotecii și putem să-i încurajăm și să-i sprijinim să o facă?

Rachel Smith afirmă, în lucrarea “Libraries and word of mouth marketing” (2011), că „cele mai multe biblioteci se angajează într-o mare varietate de activități de marketing, precum: folosirea mediilor de marketing tradiționale, promovarea serviciilor prin întâlniri față în față sau utilizarea canalelor online, precum site-urile și profilele social media. *Word of mouth marketing* include toate aceste elemente, dar scopul lui este de a iniția și sprijini discuții între bibliotecă și utilizatorii ei și discuții între utilizatori”¹⁰.

Referitor la tehnicile de marketing de tipul *word of mouth* pe care bibliotecile le-ar putea folosi, Rachel Smith oferă o serie de recomandări:

- să se organizeze evenimente pentru utilizatori și să se inițieze discuții de grup;
- să se folosească testimoniale și recomandări venite din partea celebriților;
- să se creeze programe de recomandare/recompensare (în cadrul cărora se acordă un stimulent/o recompensă pentru utilizatorii care transmit informația unui prieten);
- să fie valorificate forumurile online și rețelele sociale (Facebook, Twitter, Instagram etc.);
- să se utilizeze publicitatea „din gură în gură”.

Prin intermediul acestor tehnici de marketing, utilizatorii pot fi încurajați să răspândească mesajul despre serviciile de bibliotecă în rândul altor potențiali utilizatori, în discuțiile de zi cu zi, crescând astfel implicarea beneficiarilor și gradul de utilizare a bibliotecii.

O campanie de promovare a bibliotecii folosind tehnica de marketing prin viu grai a fost realizată de Biblioteca Universității Durham (UK), pentru care a fost premiată cu locul al doilea la Chartered Institute of Library and Information Professionals, UK (CILIP), PPRG Marketing Excellence Conference, în anul 2010.

Campania s-a intitulat “Library 24/7” și a pornit de la decizia managerului bibliotecii de a ține deschise 24 de ore din 24 două filiale ale bibliotecii, în perioada examenelor la universitate. Decizia a fost luată pe baza feedback-ului primit de la studenți în legătură cu extinderea programului bibliotecii. Pentru a implementa serviciul, echipa de comunicare și marketing a realizat un scurt sondaj în rândul utilizatorilor, adresându-le întrebări precum: „Dacă biblioteca ar fi deschisă 24 de ore din 24, 7 zile pe săptămână, până la ce oră ați sta aici?”, făcând astfel aluzie la introducerea unei noi facilități pentru utilizatori, fără a exista un anunț oficial în acest sens. Această „reclamă” indirectă i-a făcut pe beneficiari să vorbească despre posibilitatea ca biblioteca să fie deschisă non-stop. Pentru a promova obiceiuri sănătoase de studiu, dar și pentru a preîntâmpina eventuale probleme legate de curățenia din sălile de lectură, organizatorii campaniei au folosit afișe cu mesaje sugestive, precum: „Vă rugăm să gândiți responsabil!” (“Please Think responsibly!”) și „Nu faceți mizerie!” (“Don’t muck it up!”).

Camila A. Alire, decan al Universității New Mexico University și președinte al Asociației Bibliotecarilor din America, afirma că: „Marketingul de tipul *word-of-mouth*

funcționează foarte bine pentru bibliotecile universitare datorită mediului colegial furnizat de universități. Dar poate acest tip de marketing să funcționeze și pentru celelalte biblioteci?”¹¹ Studiile de caz realizate de specialiștii în domeniu arată că toate tipurile de biblioteci au început să folosească din ce în ce mai mult acest tip de marketing, ca parte a campaniei lor de promovare.

Creșterea vizibilității unei biblioteci în spațiul public poate fi realizată și prin organizarea de evenimente inedite (flash mob-uri, lansări de carte în spații neconvenționale, conferințe cu invitați surpriză, concerte, târguri etc.) prin intermediul cărora pot fi promovate anumite cauze sau obiceiuri, pot fi sărbătorite anumite personalități sau zile importante (de ex. Ziua Mondială a Cărții și a Dreptului de Autor, Ziua Internațională a Limbii Materne, Ziua Mondială a Scriitorilor sau Ziua Internațională a Cititului Împreună etc.). Aceste evenimente de marketing (*event marketing*) reprezintă ocazii unice de interacțiune între bibliotecă și public pentru a crea o relație de perspectivă. Evenimentul trebuie să fie unul care să adune cât mai mulți cititori și să fie realizat cât mai bine, pentru a crea o imagine favorabilă și pentru a fi ținut minte.

Specialiștii de la Agenția de publicitate “SMART Event Marketing” sunt de părere că acest tip de marketing reprezintă „procesul prin care sunt dezvoltate conceptele unice de prezentare, expunere și promovare a produselor și serviciilor utilizând instrumente și locații atipice. Evenimentele de marketing pot avea loc online sau offline și pot fi organizate sau sponsorizate de către compania ce desfășoară campania de promovare”¹².

O sursă importantă de idei de marketing și sfaturi pentru biblioteci în vederea organizării de evenimente este site-ul “Super Library Marketing: Practical Tips and Ideas for Library Promotion”¹³, al Angelei Hursh, șefa Departamentului de Marketing din cadrul Bibliotecii Publice din Cincinnati.

Annual, IFLA acordă premii pentru cele mai creative campanii de marketing inițiate de biblioteci, încurajându-le astfel să-și dezvolte strategiile de promovare și să se adapteze tendințelor actuale, pentru o cât mai eficientă relație cu cititorii și valorificare a patrimoniului pe care îl dețin¹⁴.

Note:

1. Xath Cruz. New York Public Library Creates Subway Libraries. In: *Creative Guerrilla Marketing*, May 10, 2013. Disponibil pe Internet la adresa: <http://www.creativeguerrillamarketing.com/guerrilla-marketing/new-york-public-library-creates-subway-libraries/>
2. Răzvan Tupa. Campanie de încurajare a lecturii: Cititorii surprinși citind la metrou primesc o carte. În: *Mediafax*, 25 martie, 2019. Disponibil pe Internet la adresa: <https://www.mediafax.ro/cultura-media/campanie-de-incurajare-a-lecturii-cititorii-surprinsi-citind-la-metrou-primesc-o-carte-17978600>
3. Invercargill City Libraries and Archives (@invlibrary)
4. Dan Joyner. How to create a viral library marketing campaign. In: *Piola*, October 17, 2017. Disponibil pe Internet la adresa: <http://meetpiola.com/creating-viral-library-campaign/>
5. *Ibidem*
6. Invercargill City Libraries and Archives (@invlibrary), Facebook photo, October 14, 2017, <https://www.facebook.com/invlibrary/photos/1731469186863434>

7. Anthony Todd. Sue The T-Rex Is Running A D&D Game On Twitter & It Is Freaking Amazing. In: *Chicagoist*, March 7, 2017. Disponibil pe Internet la adresa: http://chicagoist.com/2017/03/07/sue_the_t-rex_is_running_a_dd_game.php

8. Natalia Cheradi, Elena Răilean. Instrumente inovative pentru promovarea serviciilor de bibliotecă. *Project Modernization of academic library services in Moldova*, Chișinău, 13-14 iunie, 2016. Disponibil pe Internet la adresa: <https://newinformationsservices.files.wordpress.com/2016/06/cheradiraillean.pdf>

9. Rachel Smith. Libraries and word of mouth marketing. In: *CILIPUPDATE* (August 2011): 40-42. Disponibil pe Internet la adresa: <http://dro.dur.ac.uk/8554/1/8554.pdf>

10. *Ibidem*

11. C. A. Alire, “Word-of-mouth marketing: abandoning the academic library ivory tower”, *New Library World* 108, no. 11 (2007): 545-551, <https://doi.org/10.1108/03074800710838272>

12. *Event Marketing*. [accesat 18 februarie 2021]. Disponibil pe Internet la adresa: <http://event-marketing.ro/concept-si-organizare-evenimente/event-marketing/?la=ro>

13. *Super Library Marketing: Practical Tips and Ideas for Library Promotion*. [accesat 18 februarie 2021]. Disponibil pe Internet la adresa: www.superlibrarymarketing.com

14. Mai multe detalii despre competiție se pot găsi pe site-ul organizației, la secțiunea „Management și Marketing”. *International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA)*. [accesat 18 februarie 2021]. Disponibil pe Internet la adresa: <https://www.ifla.org/node/6922>

Bibliografie:

1. ALIRE, C.A. Word-of-mouth marketing: abandoning the academic library ivory tower. In: *New Library World* 108, no. 11 (2007): 545-551. Disponibil pe Internet la adresa: <https://doi.org/10.1108/03074800710838272>
2. BALTES, Guido; LEIBING Isabell. Guerrilla marketing for information services? In: *New Library World* 109, no 1/2 (2008): 46-55. Disponibil pe Internet la adresa: www.emeraldinsight.com/0307-4803.htm
3. BHARDUJ, R.K.; JAIN P.K. Marketing of Library Resources and Services: A structured Literature Review. In: *DESIDOC Journal of Library and Information Technology* 36, no. 3 (May, 2016): 119-125. Disponibil pe Internet la adresa: <https://publications.drdo.gov.in/ojs/index.php/djlit/article/download/10027/5604>
4. FERGUSON, Rick. Word of mouth and viral marketing: taking the temperature of the hottest trends in marketing. In: *Journal of Consumer Marketing*, 25, no. 3 (2008): 179-182. Disponibil pe Internet la adresa: <https://doi.org/10.1108/07363760810870671>

Literatura și arta românească, la sfârșitul secolului al XIX-lea

Iuliana Ciucă, bibliotecar
Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș,
Secția de Presă și Legislație

Sfârșitul secolului al XIX-lea, numit *perioada clasică a literaturii românești*, este reprezentat de înflorirea literaturii și artei românești, rămânând ca unul dintre secolele cele mai prolifiche din punct de vedere calitativ.

În această perioadă își desfășoară activitatea literară și jurnalistică cel mai mare scriitor român, Mihai Eminescu, precum și scriitori care sunt recunoscuți ca mari clasici: Vasile Alecsandri, Al. Brătescu-Voinești, George Coșbuc, I.L. Caragiale, Ioan Slavici.

Toți acești mari clasici ai literaturii române frecventează la Iași și apoi la București cenaclul *Junimea*, condus de Titu Maiorescu, îndeplinind rolul de promotor în crearea unei direcții în cultura și spiritualitatea românească.

Curențele literare autohtone ca latinismul și junimismul apar în această perioadă. Tot în această perioadă se constituie limba română literară.

Din dorința de a pune în lumina reflectoarelor importanța difuzării valorilor culturale și artistice în societate, prin multitudinea revistelor culturale editate în acea perioadă, Secția de Presă și Legislație din cadrul Bibliotecii Județene „Dinicu Golescu” Argeș și-a propus să deschidă, în primul trimestru al acestui an, în holul central, expoziția de reproduceri fotografice *Literatura și arta românească, la sfârșitul secolului al XIX-lea*.

Dezvoltarea literaturii și artei românești în a doua jumătate a secolului al XIX-lea este marcată și de apariția revistelor culturale editate în această perioadă.

Este expus primul număr al revistei *Convorbiri literare*, apărut la Iași, la 1 martie 1867. Revistă a Societății *Junimea*, cu sediul la Iași și apoi la București, i-a avut printre colaboratori pe Octavian Goga, Dinu Zamfirescu, Vasile Alecsandri, Al. Brătescu-Voinești, George Coșbuc, Ion Creangă, I.L. Caragiale, Ioan Slavici. În perioada studenției vieneze (1869-1872), viitorul mare poet, Mihai Eminescu, începe colaborarea la revista *Convorbiri literare*, unde își publică operele sale de maturitate.

Dintre speciile literare, cele mai cultivate sunt poezia lirică și epică de factură romantică. În revista enciclopedică populară *Albina*, An II, nr. 28/11 aprilie 1899, pe lângă articole din domeniul medicinei, istoriei, sfaturi practice, traduceri din literatura străină, mersul trenurilor, i se alocă un spațiu generos rubricii *Din literatura română*, unde sunt publicate *Cea din urmă noapte a lui Mihai Viteazul* de D. Bolintineanu, *Ruinele Târgoviștei* de Vasile Cârlova, *Corbul și vulpea* de Heliade Rădulescu.

Numărul 3, din 15 mai 1881, al revistei *Literatorul*, o ilustrează pe Principesa Elisabeta la masa de scris.

V.A. Urechia, Iacob Negruzzi, Ioan Slavici, C.A. Rosetti apar în fotografii bine realizate tehnic în *Almanah literar ilustrat*, din 1887, apărut la București, editat de Editura Socecu & Teclu.

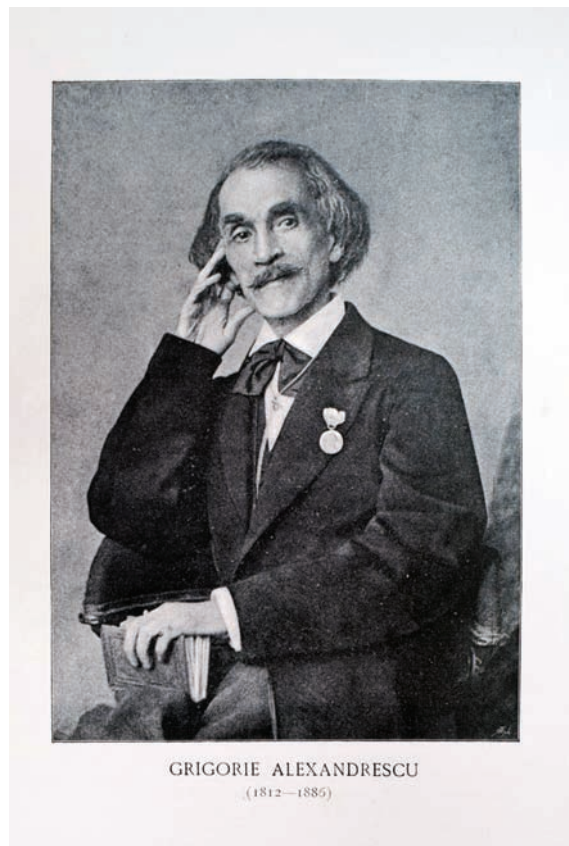
Din revista artistică și literară *Doina*, An. I, nr. 31/15 decembrie 1884, am expus partitura romanței *Vino cu mine, iubita mea!*, versuri scrise de M. Zamfirescu, muzica de Dem. Georgescu, și *Fântâna lui Manole*, gravură de Ecaterina Georgescu, de pe coperta numărul 40 din 1 mai 1885 al aceleiași reviste.

Asimilând influențe occidentale, pictura, arhitectura și sculptura românească reușesc să dobândească un specific național.

Alături de Ion Andreescu și Ștefan Luchian, Nicolae Grigorescu se numără printre fondatorii picturii moderne române.

Revista *Literatură și artă română*, din 1896, într-o ediție grafică deosebită, cu hârtie lucioasă, deși puțin îngălbenită de timp, ne prezintă reproduceri după opere de mare valoare ale picturii românești: *Cioban din Valea Prahovei*, *Colț de atelier*, *Întoarcerea de la Bâlci* de Nicolae Grigorescu, *Terasă de la Sinaia* de Theodor Aman, *Portretul Cluceresei B* de G. Negulici.

În cuprinsul *Arhivei Societății Științifice și Literare din Iassy*, studii de istorie, învățământ, religie, filozofie, literatură, pedagogie, biologie, geografie erau semnate de A.C. Cuza, A.D. Xenopol, Șt. O. Iosif, Gh. Ghibănescu, I.G. Sbiera, Gr. Alexandrescu, Calistrat Hogaș, N. Iorga, Principele G. Bibescu, V. Alecsandri, Mihail Kogălniceanu.

Sursa: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș, Secția de Presă și Legislație

Sunt înfățișați românii din Moravia într-un studiu semnat de T.T. Burada, în apariția din anul 1894.

Din 1895, există traduceri de Johanna Minckwitz, în limba germană, din Eminescu (*Se bate miezul nopții* și *Melancolie*).

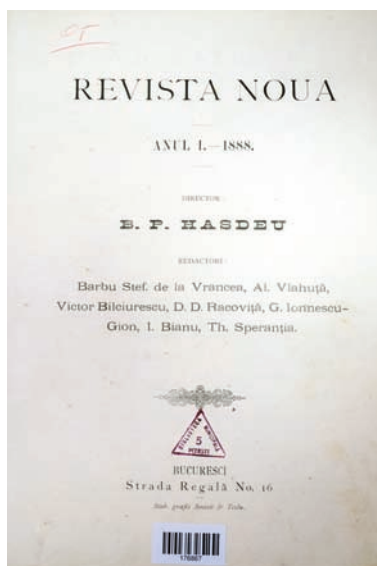
Bustul lui Radu Negru de D.D. Mirea (Câmpulung), în ediția din anul 1897: Sculptorul Dimitrie Mirea, fratele pictorului George Demetrescu Mirea, cu studii de specialitate la München și Paris, este autorul bustului lui Radu Negru, așezat pe soclu de piatră, în fața clădirii fostei primării din Câmpulung.

Bustul lui Radu Negru de D. D. Mirea (Câmpulung).

Sursa: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș, Secția de Presă și Legislație

Revista Nouă, cu apariție lunară, având sediul pe Strada Regală, Nr. 10, București, era condusă de B.P. Hasdeu, scriitor, publicist, istoric, folclorist și lingvist de renume european.

Sursa: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș, Secția de Presă și Legislație

Revista Nouă atrage atenția nu doar prin eleganța tipăriturii, pe hârtie de lux, cu ilustrații și stampe de înaltă calitate artistică, ci și prin calitatea textelor scrise în paginile sale: studii istorice, filologice, de geologie, arheologie și sociologie.

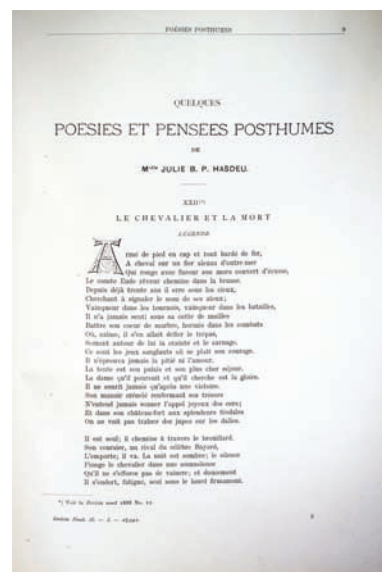
Pe lângă colectivul de redactori: Barbu Ștefănescu de la Vrancea (ortografierea originală), Al. Vlașuță, Victor Bilciurescu, D.D. Racoviță, G. Ionnescu-Gion, I. Bianu, Th. Speranția, mai semnau Radu Rosetti, Petre Ispirescu, V.A. Urechia, Veronica Micle.

Răsfoind paginile revistei descoperim un fragment din *Starea țărânului român de la 1820* din *Însemnare a călătoriei mele*, Buda, 1826, scrisă de marele boier Dinu Golescu.

Sursa: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș, Secția de Presă și Legislație

Poezii și cugetări postume ale Iuliei B.P. Hasdeu, scrise în limba franceză, la Paris, între anii 1885-1887, alături de portretul său, au fost publicate în Nr. 10/ Octombrie 1888.

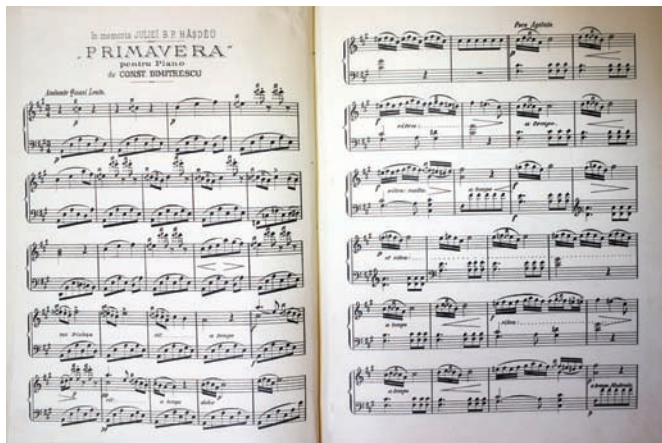
Sursa: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș, Secția de Presă și Legislație

Iulia Hasdeu (14 noiembrie 1869 – 29 septembrie 1888) a studiat la Sorbona, fiind prima dintre românele care s-au bucurat de acest privilegiu. După moartea ei, la numai 18 ani, tatăl său, savantul și scriitorul B.P. Hasdeu, s-a ocupat de opera sa postumă în edițiile revistei din anii 1888 și 1889.

Sursa: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș, Secția de Presă și Legislație

Partitura pentru pian *Primavera* de Constantin Dimitrescu, în memoria Iuliei Hasdeu, în Nr. 1/15 Ianuarie 1889.

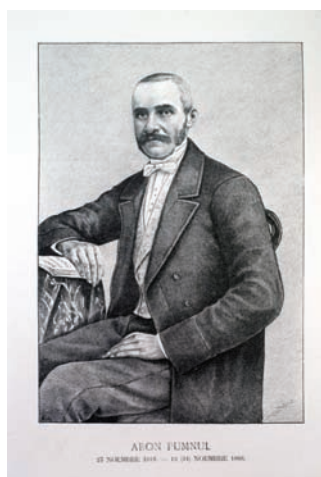
Sursa: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș, Secția de Presă și Legislație

Portretul „părintelui filologiei românești”, Timotei Cipariu (An. I, Nr. 2/15 Ianuarie 1888), al scriitorilor Petre Ispirescu (An. I, Nr. 3/15 Februarie 1888) și Grigore Alexandrescu (An. I, nr. 5/ 15 Aprilie 1888).

Sursa: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș, Secția de Presă și Legislație

Nr. 8/August – Septembrie 1889 îl ilustrează pe Aron Pumnul (27 noiembrie 1818 – 12 (24) noiembrie 1866), profesorul de limba română al lui Eminescu, la liceul german din Cernăuți. Tânărul poet avea să scrie la moartea sa elegia *La moartea lui Aron Pumnul*.

Sursa: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș, Secția de Presă și Legislație

Într-o ediție grafică deosebită, cu hârtie lucioasă, îngălbenită de timp, *Revista Nouă* din anii 1887, 1888, 1889, ne prezintă reproduceri după opere de mare valoare ale picturii românești: *O marină* de Eugeniu Voinescu (An. II, Nr. 5/ 15 Maiu 1889), *Bragagiu* de Grigorescu, din colecția dr. Kalinderu (An. I, Nr. 8/15 Iuliu 1888), *Ninfa* de G.D. Mirea, helografia fiind realizată de Editura Socecu&Teclu din București (An. I, Nr. 1/ 15 Decembre 1887).

Pe lângă operele sale, pictorulul câmpulungean George Demetrescu Mirea, pictura românească îi datorează și munca desfășurată ca pedagog, maestru în serviciul învățământului de specialitate, șlefuitor de vocații, care a pregătit artiști plastici din numeroase generații.

Sursa: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș, Secția de Presă și Legislație

Sursa: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș, Secția de Presă și Legislație

Recenzie: DUMITRĂȘCONIU, Constanța. *Formatul Unimarc Bibliografic în teorie și practică: ghid pentru catalogatori: vol.2: Blocurile 4-6 și actualizarea blocurilor 2-3, 7 și a părților introductive, publicate în vol.1. București: ANBPR, 2021. ISBN 978-606-92717-6-6*

Dr. Raluca MAN

Biblioteca Națională a României. Biroul Editorial

e-mail: raluca.man@bibnat.ro

Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România (ANBPR) pune la dispoziția bibliotecarilor cel de-al doilea volum al unei lucrări importante în domeniul catalogării, elaborată cu profesionalism de dr. Constanța Dumitrășconiu, cu titlul *Formatul Unimarc Bibliografic în teorie și practică: ghid pentru catalogatori*. Lucrarea respectă exigențele formatului original în limba engleză, actualizat la nivelul anului 2019, fiind o resursă indispensabilă de instruire și îndrumare pentru bibliotecarii nou intrați în structuri info-documentare, precum și un instrument fundamental de consolidare a cunoștințelor catalogatorilor experimentați.

Volumul al 2-lea este structurat în două părți:

Partea 1: Blocurile 4-6

Partea a 2-a: Actualizarea blocurilor 2-3, 7 și a părților introductive publicate în volumul 1 (2016).

Partea teoretică prezintă și comentează regulile formatului, fiind însoțită de exemple, pe cât posibil căutate/regăsite/preluate din bazele de date românești sau identificate în bazele de date ale unor mari biblioteci din străinătate. Actualizarea la nivelul anului 2019 se referă la:

- partea introductivă a formatului unde, ca element de noutate, se redefiniște subcâmpul de control;
- structura formatului;
- ordinea subcâmpurilor;
- blocurile de date;
- eticheta înregistrării;
- câmpurile noi sau actualizate din blocul 2--: 200, 203, 210, 214, 215, 225, 230, 231, 283;
- câmpurile noi sau actualizare din blocul 3--: 325, 335, 336, 337, 338, 371;
- câmpurile actualizate din blocul 7--: 700, 702, 710, 720.

Expunerea blocurilor de informații se continuă în maniera similară volumului 1, respectiv prezentarea și comentarea regulilor de catalogare aplicate în formatul bibliografic Unimarc, reguli aferente blocurilor 4-6. Pentru fiecare câmp se precizează dacă este actualizat și dacă este un câmp nou introdus în structura Unimarc. Unde s-a considerat necesar, autoarea a introdus și terminologia necesară pentru o mai bună înțelegere a noțiunilor. Câteva exemple:

◆ Câmpul 412: Sursa extrasului sau offprint-ului; sunt oferite două definiții (Unimarc Bibliografic și ODLIS)

- ◆ Câmpul 413: Extras sau offprint
- ◆ Câmpurile 46-: Niveluri (bibliografice) (461, 462, 463, 464)
 - 461 Set - Nivel ansamblu (definiții Unimarc, ODLIS)
 - 462 Subset - Nivel subansamblu (definiții Unimarc, RDA, ODLIS, AACR)
 - 463 Unitate materială - Nivel unitate materială
 - 464 Parte componentă/Piesă - Nivel analitic
- ◆ Câmpul 500: Punct de acces preferat (RDA, Declarația de Principii, alte considerații)
- ◆ Câmpul 506: Punct de acces preferat – Identificarea unei lucrări (RDA, FRBR)
- ◆ Câmpul 507: Punct de acces preferat – Identificarea unei expresii (RDA, FRBR)
- ◆ Câmpul 510: Titlul paralel propriu-zis (actualizări 2018)
- ◆ Câmpul 511: Titlul de pe recto-ul foii liminare / Titlul fals (avantitlu, antetitlu, formă prescurtată a titlului etc.)
- ◆ Câmpul 515: Colontitlu.

Remarcăm, de asemenea, utilizarea termenilor alternativi, uneori ținând seamă de claritatea limbii, alteleori de practică, pentru a avea siguranța că se înțeleg exact sensurile termenilor respectivi. Câteva exemple lămuritoare pentru seriale și alte resurse în continuare:

- ◆ Câmpul 430: Continuă (precizări, utilizare, tehnica subcâmpurilor standard, tehnica includerii, afișare, exemple)
- ◆ Câmpul 431: Continuă în parte (precizări, utilizare, tehnica subcâmpurilor standard, tehnica includerii, afișare, exemple)
- ◆ Câmpul 432: Înlocuiește (precizări, utilizare, tehnica subcâmpurilor standard, tehnica includerii, afișare, exemple)
- ◆ Câmpul 433: Înlocuiește în parte (precizări, utilizare, tehnica subcâmpurilor standard, tehnica includerii, afișare, exemple)
- ◆ Câmpul 434: Absoarbe/include (precizări, utilizare, tehnica subcâmpurilor standard, tehnica includerii, afișare, exemple)
- ◆ Câmpul 435: Absoarbe în parte/include în parte (precizări, utilizare, tehnica subcâmpurilor standard, tehnica includerii, afișare, exemple)
- ◆ Câmpul 436: Format prin fuzionare a... și a... (precizări, utilizare, tehnica subcâmpurilor standard, tehnica includerii, afișare, exemple)
- ◆ Câmpul 437: Separat din (precizări, utilizare, tehnica subcâmpurilor standard, tehnica includerii, afișare, exemple)
- ◆ Câmpurile 44-: Intrări ulterioare sau Legături cronologice (titluri următoare/succesoare)
 - 440 Continuat de

- 441 Continuat în parte de
- 442 Înlocuit de
- 443 Înlocuit în parte de
- 444 Absorbit de
- 445 Absorbit în parte de
- 446 Scindat în ... și... în ...
- 447 Fuzionat cu ... și ... pentru a forma ...
- 448 Revine la/Redevine

Ghidul se bazează atât pe experiența de lucru a autoarei în sisteme care au aplicații ale formatului Unimarc Bibliografic, dar și pe cea dobândită în urma formării multor bibliotecari care aparțin diverselor rețele de biblioteci din România. Al doilea volum al *Formatului Unimarc Bibliografic în teorie și practică: ghid pentru catalogatori* este util și necesar tuturor celor care lucrează în procesul de prelucrare a resurselor din orice tip de bibliotecă din România și nu trebuie să lipsească din niciun fond de referință.

! Blocurile 0-1 și 8-9 vor fi tratate în volumul al treilea al acestui ghid (Constanța Dumitrășconiu).

Constanța
Dumitrășconiu

Formatul Unimarc Bibliografic în teorie și practică

- ghid pentru catalogatori -
Vol. 2

Clasificarea și catalogarea sunt pârghiile prin care bibliotecile se pot pune cu adevărat în slujba utilizatorilor, în vederea accesibilizării informației și a oferirii de ghidaj calificat în regăsirea cu ușurință a materialelor informaționale. Prezentul ghid pentru catalogatori "Formatul Unimarc Bibliografic în teorie și practică" (Vol. 2), realizat cu profesionalism de dr. Constanța Dumitrășconiu, standardizează și localizează utilizarea normelor internaționale de catalogare informatizată și oferă soluții pentru rezolvarea necesităților de catalogare ale bibliotecilor din România.

Având în vedere că eforturile de catalogare și clasificare presupun un proces permanent de organizare și ordonare a materialelor de bibliotecă, centrat pe accesibilizarea și regăsirea documentelor, este esențial pentru personalul bibliotecar să stăpânească atât terminologia specializată, condițiile specifice de aplicare a standardului Unimarc, cât și complexitatea aplicației de catalogare și rolul fundamental al catalogării în consolidarea, conservarea și valorificarea colecțiilor. Elementele de clasificare, înregistrările bibliografice acurate și structurarea optimizată a informației în blocuri de câmpuri și subcâmpuri fac din Unimarc un instrument extrem de util în economia serviciilor de bibliotecă.

Sorina Stanca

ISBN 978-606-92717-6-6

9 786069 271766

București
Editura ANBPR
2021

Robert Coravu. O scriere necunoscută a lui B. Jordan despre situația bibliotecilor școlilor primare din București la începutul celui de-al doilea război mondial

B. Jordan este pseudonimul literar al lui Iordache Bucă (nume schimbat ulterior în Iordache Botnă) (1903-1962), prozator și publicist gălățean, membru al Uniunii Scriitorilor. Articolul referitor la bibliotecile școlare bucureștene nu se regăsește în biobibliografia dedicată scriitorului gălățean și constatăm că interesul autorului față de situația bibliotecilor școlare este unul conjunctural, nespecific activității sale publicistice. B. Jordan își începe articolul cu o pledoarie pentru rolul pe care o bibliotecă trebuie să îl aibă în îndeplinirea „misiunii culturale” a unei școli și menționează drept cauze pentru care bibliotecile școlare românești nu răspund acestui deziderat deficiențele de spațiu și mobilier, amestecul în unele școli al bibliotecii cu arhiva, slaba preocupare a scriitorilor români de a contribui la îmbogățirea literaturii pentru copii dar și lipsa pregătirii profesionale a bibliotecarilor. Recuperarea acestei mărturii, dincolo de relevanța istorică a detaliilor privind situația bibliotecilor școlare românești din prima jumătate a secolului trecut, are și o altă semnificație: este o pledoarie implicită pentru îmbogățirea conținutului bibliotecilor noastre digitale. Digitizarea publicațiilor românești din trecut facilitează documentarea cercetătorului și uneori, după cum o dovedește și exemplul de față, regăsirea și aducerea la lumină a unor informații mai puțin sau deloc cunoscute.

Cuvinte-cheie: biblioteci școlare românești - București, B. Jordan - personalități românești - biblioteci școlare

Lilia Povestca. Formarea profesională continuă a personalului de specialitate din bibliotecile Republicii Moldova în contextul europenizării

În contextul creșterii proceselor de integrare globală, una din cele mai importante sarcini ale politicii Republicii Moldova este crearea unei platforme educaționale deschise, care va contribui la dezvoltarea și perfecționarea resurselor umane în baza valorilor democratice. Este foarte important de a sublinia că bibliotecile din Republica Moldova pot progresa și deveni instituții performante asemenea celor din spațiul european, dar pentru aceasta este necesar un sistem de formare profesională continuă de calitate și valoare. Reformele din domeniile culturii și educației pot fi duse la capăt cu resurse umane competente. Personalul de specialitate din bibliotecile Republicii Moldova cu competențe profesionale specifice va contribui la realizarea lor. Schimbul de cunoștințe, informații, experiențe între personalul de specialitate din bibliotecile europene subliniază rolul procesului de formare profesională continuă într-o societate bazată pe cunoaștere și tehnologii avansate. *Strategia „Cultura 2020”* prezintă o viziune coerentă de dezvoltare a sectorului cultural al țării. Astfel, sectorul cultural devine un factor-cheie în dezvoltarea capitalului uman. Realizarea obiectivelor-cheie de diversificare a serviciilor instituțiilor culturale statale și private, crearea rețelelor virtuale ale instituțiilor și produselor culturale sugerează nevoia de noi competențe pentru personalul de specialitate din biblioteci. Acțiunile de digitizare a fondurilor bibliotecilor, formarea bibliotecii virtuale, e-servicii necesită instruire continuă în domeniul tehnologiilor informaționale.

Cuvinte-cheie: biblioteconomie - formare profesională, bibliotecari - educație continuă, biblioteci din Republica Moldova - personal de specialitate - tendințe - educație continuă, competențe profesionale - programe educaționale

Cristina Baciuc. Elena Perticari Davila - O personalitate fascinantă

Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș și-a îmbogățit colecțiile de-a lungul timpului, prin achiziții de documente românești și străine, dar și prin donații, acestea având o pondere însemnată în completarea fondurilor, numeroase documente fiind de mare valoare, cu o importanță deosebită pentru identitatea noastră culturală și națională. Printre donațiile de carte valoroase care au aparținut unor prestigioși donatori, oameni de seamă ai vieții politice, sociale și culturale românești se numără și cea a Elenei Perticari-Davila, strănepoata, prin mamă, a cărturarului Dinicu Golescu, fiica renumitului medic militar Carol Davila și a Anicăi Racoviță, autoare de volume memorialistice și traducătoare de opere literare. Opera memorialistică a scriitoarei Elena Perticari-Davila se constituie într-o admirabilă frescă a conacului Goleștilor, învăluit în aura romantică a unui trecut de măreție legendară. Donația Elena Perticari-Davila în colecțiile Bibliotecii Județene Argeș cuprinde 89 de cărți, majoritatea scrise în limba franceză și câteva în limba română, dintre care 38 de cărți se află la secția de Colecții Speciale și 51 de cărți în Depozitul general al bibliotecii. Este o mândrie că o bună parte din valoroasa bibliotecă de la Izvoru a doamnei Elena Perticari-Davila face parte din colecțiile Bibliotecii Județene „Dinicu Golescu” Argeș. Funcția patrimonială, reflectată în principal de preocupările pentru conservarea documentelor rare, bibliofile, cu valoare istorică, culturală, științifică, rămâne o preocupare constantă a Bibliotecii Județene Argeș.

Cuvinte-cheie: Elena Perticari-Davila - Biblioteca Județeană Argeș - colecții speciale - donații, Elena Perticari-Davila - personalități românești - lucrări bibliofile

Loredana Stanciu, Melania Butnariu. Rolul bibliotecii publice în procesul de învățare continuă

Subiectul învățării pe tot parcursul vieții a fost și este abordat la toate nivelurile decizionale, însă, de fiecare dată, este privit ca un obiectiv secundar, decidenții aducând în prim plan problemele globale actuale. Învățarea continuă este un proces care ajută indivizii să distingă binele de rău, adevărul de dezinformare sau cum să empatizeze cu aproapele lor. Chiar dacă generează competențe noi, învățarea continuă nu trebuie asociată cu educația formală de la școală, colegiu sau universitate, ea fiind doar un alt tip de învățare. Să înveți pe parcursul întregii vieți înseamnă să ai o atitudine pozitivă față de procesul de asimilare a cunoștințelor, să conștientizezi importanța dezvoltării personale, să fii motivat voluntar, conștient că îți poate aduce multiple oportunități și îți poate îmbunătăți calitatea vieții. Bazându-se pe strategii coerente cu obiective clare, bibliotecarii vor putea genera sustenabilitate serviciilor create. De asemenea, sunt obligați moral să mențină ritmul învățării cu acela al evoluției tehnologiilor și al inovațiilor în domeniu, tocmai pentru că au nevoie de formarea unei culturi a învățării. Bibliotecarii de astăzi trebuie să-și desfășoare activitatea în alte condiții de informare și comunicare și au datoria să construiască un nou tip de bibliotecă, bazată, mai degrabă pe expertiză tehnică decât pe facilități fizice. Cetățenii trebuie să știe despre puterea unei biblioteci de a transforma viețile și de a da sens vieții.

Cuvinte-cheie: biblioteci publice - învățare continuă, biblioteci publice - strategii - servicii comunitare, bibliotecari - tendințe - educație continuă

Maria-Magdalena Ioniță-Roșoiu. O ctitorie a lui Matei Basarab mai puțin cunoscută: tipografia de la Câmpulung-Muscel

Dacă în secolul al XVI-lea putem vorbi despre cristalizarea și afirmarea culturii române, prin redactarea primului text în limba

română (1521) sub influența Reformei, din secolul al XVII-lea asistăm la răspândirea învățământului și culturii ortodoxe în spațiul românesc și sud-est european, ca urmare a apariției mai multor centre tipografice. În ceea ce privește cultura scrisă argeșeană, aceasta este marcată de domnia lui Matei Basarab care înființează la Câmpulung (posibil la mănăstirea Negru Vodă) o tipografie unde au fost aduși meșteri tipografi din Kiev (Ștefan ieromonarhul, Alexandrovici Timotei Verdivski, Ioan Glebgovici), polonezi sau autohtoni (Preda Stancovici din Câmpulung) care au colaborat cu xilografii Teodor Tisevici și Pătru Teodor. Astfel, în secolul al XVII-lea asistăm la dezvoltarea culturii argeșene prin apariția primei tipografii pe acest teritoriu și prin copierea sau traducerea mai multor cărți de circulație europeană. Sunt prezentate cele 4 cărți tipărite la Câmpulung-Muscel (1635, 1642, 1643, 1650). După tipărirea acestora, activitatea tipografiei a încetat, fiind mutată la Govora.

Cuvinte cheie: Matei Basarab - tipografie - Câmpulung-Muscel, Câmpulung-Muscel - cărți tipărite - secolul al XVII-lea

Raluca Man. Biblioteca Națională din Qatar (II)

Biblioteca Națională din Qatar își propune să aibă un triplu rol: bibliotecă națională, bibliotecă universitară la nivel de cercetare și bibliotecă publică centrală metropolitană dotată pentru era digitală. Biblioteca Națională din Qatar a avut șansa istorică de a concepe și construi, „de la zero”, prima bibliotecă complet integrată, pornind de la un concept nou care să înglobeze oferirea unui serviciu, integrat, unificat cu un conținut adaptat nevoilor utilizatorilor. Construirea și dezvoltarea unei biblioteci ultra moderne și super tehnologizată a fost foarte importantă într-o țară precum Qatar, care a trebuit să pună la dispoziție cât mai multe colecții de materiale și conținuturi, pe cât posibil în format digital și care, grație proiectelor ample de digitalizare, a reușit să le furnizeze pentru a satisface nevoile cetățenilor, anterior inaugurării clădirii Bibliotecii Naționale din Qatar. Accesul gratuit la toate tipurile și nivelurile de materiale de bibliotecă, abordate și concepute într-o clasificare unică la raft sau într-o singură aplicație oferă o alegere mai bună pentru toată lumea și va îmbunătăți experiența și utilizarea bibliotecii. Colecția integrată va educa oamenii despre posibilitățile pe care le au și le va oferi oportunități pe care le-ar fi pierdut, altfel, într-un sistem distinct, separat, neunificat.

Cuvinte-cheie: Biblioteca Națională din Qatar - Fundația Qatar, arhitectură - biblioteci, bibliotecă integrată - inovație

Simona-Gabriela Sînzianu. Practici inovatoare de promovare a bibliotecilor

Cum se pot adapta bibliotecile la noile tendințe și tehnologii și cum pot profita de strategiile de marketing actuale pentru a se promova mai eficient? Cum pot fi implicați cititorii în acest proces, transformându-i din utilizatori clasici în susținători activi ai bibliotecii? Răspunsuri pentru aceste întrebări pot fi exemplele prezentate, în care sunt descrise câteva strategii de marketing și publicitate mai puțin convenționale, precum și campanii de succes atipice implementate de biblioteci și muzee, care au avut impact asupra cititorilor. Sunt oferite, de asemenea, și câteva recomandări și sugestii de acțiuni care pot fi organizate cu resurse financiare limitate, dar care pot duce la creșterea semnificativă a vizibilității unei biblioteci în spațiul public. Adoptarea de tehnici inovatoare de marketing realizate cu resurse limitate, dar cu impact mare asupra publicului țintă, poate reprezenta pentru biblioteci soluția pentru ca acestea să-și crească popularitatea și gradul de utilizare.

Cuvinte cheie: marketing de bibliotecă - inovație - campanii de promovare, biblioteci - inovație - promovare, marketing de gherilă - marketing viral - marketing prin viu grai

Iuliana Ciucă. Literatura și arta românească, la sfârșitul secolului al XIX-lea

Secolul al XIX-lea este unul dintre secolele cele mai productive ale literaturii române, atât calitativ cât și cantitativ. În acest veac apar și se dezvoltă curente literare europene precum romantismul, realismul, simbolismul sau curente culturale autohtone ca latinismul și junimismul. Sfârșitul secolului al XIX-lea, numit *perioada clasică a literaturii românești*, este reprezentat de înflorirea literaturii și artei românești, rămânând ca unul dintre secolele cele mai prolifiche din punct de vedere calitativ. Din dorința de a pune în lumina reflectoarelor importanța difuzării valorilor culturale și artistice în societate, prin multitudinea revistelor culturale editate în acea perioadă, Secția de Presă și Legislație din cadrul Bibliotecii Județene „Dinicu Golescu” Argeș a organizat, în primul trimestru al acestui an, în holul central, expoziția de reproduceri fotografice *Literatura și arta românească, la sfârșitul secolului al XIX-lea*. Dintre exponate amintim: reviste culturale editate la sfârșitul secolului al XIX-lea, reviste de artă, reproduceri de artă, picturi, fotografii, tablouri, busturi etc.

Cuvinte-cheie: Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș - expoziție - reproduceri fotografice, literatură românească - artă românească - promovare - expoziție, reviste culturale - expoziție

Raluca Man. Recenzie: Constanța Dumitrășconiu. Formatul Unimarc Bibliografic în teorie și practică: vol.2

Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România (ANBPR) pune la dispoziția bibliotecarilor cel de-al doilea volum al unei lucrări importante în domeniul catalogării, elaborată cu profesionalism de dr. Constanța Dumitrășconiu, cu titlul *Formatul Unimarc Bibliografic în teorie și practică: ghid pentru catalogatori*. Lucrarea respectă exigențele formatului original în limba engleză, actualizat la nivelul anului 2019, fiind o resursă indispensabilă de instruire și îndrumare pentru bibliotecarii nou intrați în structuri info-documentare, precum și un instrument fundamental de consolidare a cunoștințelor catalogatorilor experimentați. Volumul al 2-lea este structurat în două părți: Partea 1: Blocurile 4-6 și Partea a 2-a: Actualizarea blocurilor 2-3, 7 și a părților introductive publicate în volumul 1 (2016). Partea teoretică prezintă și comentează regulile formatului, fiind însoțită de exemple, pe cât posibil căutate/regăsite/preluate din bazele de date românești sau identificate în bazele de date ale unor mari biblioteci din străinătate. Expunerea blocurilor de informații se continuă în maniera similară volumului 1, respectiv prezentarea și comentarea regulilor de catalogare aplicate în formatul bibliografic Unimarc, reguli aferente blocurilor 4-6. Ghidul se bazează pe experiența de lucru a autoarei în sisteme care au aplicații ale formatului Unimarc Bibliografic, dar și pe cea dobândită în urma formării multor bibliotecari care aparțin diverselor rețele de biblioteci din România. Al doilea volum al Formatului Unimarc Bibliografic în teorie și practică: ghid pentru catalogatori este util și necesar tuturor celor care lucrează în procesul de prelucrare a resurselor din orice tip de bibliotecă din România și nu trebuie să lipsească din niciun fond de referință.

Cuvinte-cheie: Unimarc Bibliografic - ghid - volumul 2 - recenzie, Constanța Dumitrășconiu - ghid Unimarc Bibliografic - volumul 2 - recenzie

Robert Coravu. An unknown writing by B. Jordan about the situation of primary school libraries in Bucharest at the beginning of the Second World War

B. Jordan is the literary pseudonym of Iordache Bucă (name later changed to Iordache Botnă) (1903-1962), prose writer and publicist from Galați, member of the Romanian Writers' Union. The article regarding the school libraries in Bucharest is not to be found in the biobibliography dedicated to the writer from Galați and we find that the author's interest in the situation of school libraries is conjunctural, not specific to his publishing activity. B. Jordan begins his article with a plea for the role that a library must play in fulfilling the "cultural mission" of a school and mentions as reasons why Romanian school libraries do not respond to this desideratum of space and furniture deficiencies, the mixture in some library schools with archives, the weak concern of Romanian writers to contribute to the enrichment of children's literature but also the lack of professional training of librarians. The recovery of this testimony, beyond the historical relevance of the details regarding the situation of the Romanian school libraries from the first half of the last century, has another significance: it is an implicit plea for the enrichment of the content of our digital libraries. The digitization of past Romanian publications facilitates the documentation of the researcher and sometimes, as the present example proves, the retrieval and bringing to light of less or not known information.

Keywords: Romanian school libraries - Bucharest, B. Jordan - Romanian personalities - school libraries

Lilia Povestca. Continuous professional training of specialized staff in the libraries of the Republic of Moldova in the European context

In the context of increasing global integration processes, one of the most important tasks of the Republic of Moldova's policy is to create an open educational platform, which will contribute to the development and improvement of human resources based on democratic values. It is very important to emphasize that libraries in the Republic of Moldova can progress and become successful institutions similar to those in the European space, but this requires a system of continuous professional training of quality and value. Reforms in the fields of culture and education can be completed with competent human resources. The specialized staff from the libraries of the Republic of Moldova with specific professional skills will contribute to their achievement. The exchange of knowledge, information, experiences between the specialized staff of European libraries emphasizes the role of the process of continuous professional training in a society based on knowledge and advanced technologies. The "Culture 2020" Strategy presents a coherent vision for the development of the country's cultural sector. Thus, the cultural sector becomes a key factor in the development of human capital. Achieving the key objectives of diversifying the services of state and private cultural institutions, creating virtual networks of cultural institutions and products suggests the need for new skills for specialized staff in libraries. Actions to digitize library funds, virtual library training, e-services require continuous training in the field of information technologies.

Keywords: librarianship - vocational training, librarians - continuing education, libraries in the Republic of Moldova - specialized staff - trends - continuing education, professional skills - educational programs

Cristina Baciu. Elena Perticari Davila - A fascinating personality

"Dinicu Golescu" County Library Argeș has enriched its collections over time, through acquisitions of Romanian and foreign documents, but also through donations, these having a significant share in supplementing the collections, many documents being of great value, with an importance special for our cultural and national identity. Among the valuable book donations that belonged to prestigious donors, important people of Romanian political, social and cultural life are that of Elena Perticari-Davila, great-granddaughter, through her mother, of the scholar Dinicu Golescu, daughter of the famous military doctor Carol Davila and of Anica Racoviță, author of memorial volumes and translator of literary works. The memorial work of the writer Elena Perticari-Davila is an admirable fresco of the Golești mansion, shrouded in the romantic aura of a past of legendary greatness. The Elena Perticari-Davila donation in the collections of the Argeș County Library includes 89 books, most written in French and a few in Romanian, of which 38 books are in the Special Collections section and 51 books in the General collections. It is a pride that a large part of the valuable library in Izvoru of Mrs. Elena Perticari-Davila is part of the collections of the County Library "Dinicu Golescu" Argeș. The patrimonial function, mainly reflected by the preoccupations for the preservation of rare, bibliophile documents, with historical, cultural, scientific value, remains a constant preoccupation of the Argeș County Library.

Keywords: Elena Perticari-Davila - Argeș County Library - special collections - donations, Elena Perticari-Davila - Romanian personalities - bibliophile works

Loredana Stanciu, Melania Butnariu. The role of public libraries in lifelong learning

The subject of lifelong learning has been and is being addressed at all levels of decision-making, but each time it is seen as a secondary goal, with decision-makers bringing current global issues to the fore. Lifelong learning is a process that helps individuals distinguish good from evil, the truth of misinformation, or how to empathize with their proximity. Even if it generates new skills, lifelong learning should not be associated with formal education at school, college or university, as it is just another type of learning. To learn throughout life means to have a positive attitude towards the process of assimilating knowledge, to be aware of the importance of personal development, to be motivated voluntarily, aware that it can bring you multiple opportunities and improve your quality of life. Based on coherent strategies with clear objectives, librarians will be able to generate sustainability for the services created. They are also morally obliged to maintain the pace of learning with the evolution of technologies and innovations in the field, precisely because they need the formation of a culture of learning. Today's librarians have to work in other information and communication conditions and have a duty to build a new type of library, based on technical expertise rather than physical facilities. Citizens need to know about the power of a library to transform lives and give meaning to life.

Keywords: public libraries - lifelong learning, public libraries - strategies - community services, librarians trends - lifelong learning

Maria-Magdalena Ioniță-Roșoiu. A lesser known foundation of Matei Basarab: the printing house from Câmpulung-Muscel

If in the 16th century we can talk about the crystallization and

affirmation of Romanian culture, by writing the first text in Romanian (1521) under the influence of the Reformation, in the 17th century we witness the spread of Orthodox education and culture in Romania and the Southeast of Europe, as a result of the emergence of several printing centers. As for the written culture of Argeș, it is marked by the reign of Matei Basarab who founded in Câmpulung (possibly at the Negru Vodă monastery) a printing house where master printers from Kiev were brought (Stefan the hieromonk, Alexandrovici Timotei Verdivski, Ioan Glebgov) or local (Preda Stancovici from Câmpulung) who collaborated with woodcutters Teodor Tisevici and Pătru Teodor. Thus, in the 17th century, we witnessed the development of the Arges culture by the appearance of the first printing house on this territory and by copying or translating several books of European circulation. The 4 books printed in Câmpulung-Muscel (1635, 1642, 1643, 1650) are presented. After their printing, the printing activity ceased, being moved to Govora.

Keywords: Matei Basarab - printing house - Câmpulung-Muscel, Câmpulung-Muscel - printed books - 17th century

Raluca Man. Qatar National Library (II)

The National Library of Qatar aims to have a threefold role: the national library, the university-level research library and the central metropolitan public library equipped for the digital age. The National Library of Qatar had the historic chance to design and build, "from scratch", the first fully integrated library, starting from a new concept that includes the provision of an integrated service, unified with content adapted to the needs of users. The construction and development of an ultra-modern and high-tech library was very important in a country like Qatar, which had to provide as many collections of materials and content as possible, in digital format and which, thanks to extensive projects digitization, managed to provide them to meet the needs of citizens, prior to the inauguration of the National Library building in Qatar. Free access to all types and levels of library materials, addressed and designed in a single shelf classification or in a single application provides a better choice for everyone and will improve the library experience and use. The integrated collection will educate people about the possibilities they have and will offer them opportunities that they would otherwise have lost in a distinct, separate, unified system.

Keywords: Qatar National Library - Qatar Foundation, architecture - libraries, integrated library - innovation

Simona-Gabriela Sînzianu. Innovative practices to promote libraries

How can libraries adapt to new trends and technologies and how can they take advantage of current marketing strategies to promote themselves more effectively? How can readers be involved in this process, transforming them from classic users into active supporters of the library? Answers to these questions can be the examples presented, which describe some less conventional marketing and advertising strategies, as well as atypical successful campaigns implemented by libraries and museums, which have had an impact on readers. There are also some recommendations and suggestions for actions that can be organized with limited financial resources, but which can lead to a significant increase in the visibility of a library in the public space. Adopting innovative marketing techniques developed with limited resources, but with a high impact on the target audience, can be the solution for libraries to increase their popularity and use.

Keywords: library marketing - innovation - promotion campaigns, libraries - innovation - promotion, guerrilla marketing - viral marketing - word of mouth marketing

Iuliana Ciucă. Romanian literature and art, at the end of the 19th century

The 19th century is one of the most productive centuries of Romanian literature both qualitatively and quantitatively. In this century, European literary currents such as romanticism, realism, symbolism or local cultural currents such as Latinism and Junimism appear and develop. The end of the 19th century, called the *classical period of Romanian literature*, is represented by the flourishing of Romanian literature and art, remaining as one of the most prolific centuries in terms of quality. Out of the desire to highlight in the spotlight the importance of disseminating cultural and artistic values in society, through the multitude of cultural magazines published at that time, the Press and Legislation Section of the County Library "Dinicu Golescu" Argeș organized in the first quarter of this year, in the central hall, the exhibition of photographic reproductions *Romanian literature and art, at the end of the 19th century*. Among the exhibits we mention: cultural magazines published at the end of the 19th century, art magazines, art reproductions, paintings, photographs, portraits, etc.

Keywords: "Dinicu Golescu" County Library Argeș - exhibition - photographic reproductions, Romanian literature - Romanian art - promotion - exhibition, cultural magazines - exhibition

Raluca Man. Book Review: Constanța Dumitrășconiu. Unimarc Bibliographic Format in theory and practice: vol.2

The National Association of Librarians and Public Libraries in Romania (ANBPR) provides librarians with the second volume of an important work in the field of cataloging, professionally developed by Dr. Constanța Dumitrășconiu, entitled *Unimarc Bibliographic Format in theory and practice: guide for cataloguers*. The paper meets the requirements of the original format in English, updated in 2019, being an indispensable training and guidance resource for librarians newly entered in info-documentary structures, as well as a fundamental tool for consolidating the knowledge of experienced cataloguers. Volume 2 is structured in two parts: Part 1: Blocks 4-6 and Part 2: Update of blocks 2-3, 7 and the introductory parts published in volume 1 (2016). The theoretical part presents and comments on the rules of the format, being accompanied by examples, as much as possible searched / found / retrieved from the Romanian databases or identified in the databases of some large libraries abroad. The presentation of the information blocks continues in the manner similar to volume 1, respectively the presentation and commentary of the cataloging rules applied in the Unimarc bibliographic format, rules related to blocks 4-6. The guide is based on the author's work experience in systems that have applications of the Unimarc Bibliographic format, but also on the experience gained from the training of many librarians belonging to various library networks in Romania. The second volume of the *Unimarc Bibliographic Format in theory and practice: a guide for cataloguers* is useful and necessary for all those who work in activities of processing resources from any type of library in Romania and should not be missing from any reference collection.

Keywords: Unimarc Bibliographic - guide - volume 2 - review, Constanța Dumitrășconiu - guide Unimarc Bibliographic - volume 2 - review

SUMMARY

EDITORIAL

An unknown writing by B. Jordan about the situation of primary school libraries in Bucharest at the beginning of the Second World War

Robert Coravup. 1

HIGHLIGHTS ON LIBRARIANSHIP. LIBRARY GUIDELINES

Continuous professional training of specialized staff in the libraries of the Republic of Moldova in the European context

Lilia Povestcap. 4

ON ROMANIAN LIBRARIES

Elena Perticari Davila - A fascinating personality

Cristina Baciup. 12

The role of public libraries in lifelong learning

Loredana Stanciu, Melania Butnariup. 16

CULTURAL HERITAGE

A lesser known foundation of Matei Basarab: the printing house from Câmpulung-Muscel

Maria-Magdalena Ioniță-Roșoiup. 21

LIBRARY ABROAD

Qatar National Library (II)

Raluca Manp. 24

GUTENBERG'S GALAXY

Innovative practices to promote libraries

Simona-Gabriela Sînzianup. 31

Romanian literature and art, at the end of the 19th century

Iuliana Ciucăp. 35

Book Review: Constanța Dumitrășconiu. Unimarc Bibliographic Format in theory and practice: vol.2

Raluca Manp. 38

IMPORTANT

Din anul 2019, periodicul apare doar online, pe site-ul Bibliotecii Naționale a României, în secțiunea „Reviste BNR”. Pentru achiziționarea de numere deja apărute, plata se face în contul Bibliotecii Naționale a României: RO42TREZ7035009XXX014057, TREZORERIE sector 3, București, cod fiscal: 6312079 – București sau în numerar la casieria bibliotecii. Costul unui exemplar este de 12 lei. *Persoană de contact: Adriana Iosif (tel.: 021.3142434/1033).*

Începând cu anul editorial 2010, *Biblioteca: revistă de bibliologie și știința informării* este indexată pe platformele online EBSCO și ProQuest.

ISSN 2668-618X
ISSN-L 1220-3386

9 771220 338686